

UNIVERZITA PARDUBICE

FAKULTA EKONOMICKO-SPRÁVNÍ

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2024

Lucie Petrlíková

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní

Systemová ochrana zdraví pracovníků v podniku

Bakalářská práce

2024

Lucie Petrlíková

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2023/2024

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Lucie Petříková**
Osobní číslo: **E21262**
Studijní program: **B0413A050008 Ekonomika a management**
Specializace: **Management podniku**
Téma práce: **Systémová ochrana zdraví pracovníků v podniku.**
Zadávací katedra: **Ústav podnikové ekonomiky a managementu**

Zásady pro vypracování

Cílem práce je zlepšení současného stavu systémové ochrany zdraví zaměstnanců ve vybraném podniku, na základě provedené analýzy a komparace s jiným podnikem. Výstupem syntézy získaných poznatků bude návrh na zlepšení systémové ochrany zdraví pracovníků.

Osnova:

- Vymezení základních pojmů bezpečnosti práce.
- Charakteristika a analýza bezpečnosti práce ve vybraných podnicích.
- Ochrana pracovníků proti respiračním onemocněním.
- Komparace podniků.
- Vyhodnocení a návrhy na zlepšení.

Rozsah pracovní zprávy: **cca 35 stran**
Rozsah grafických prací:
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

HUNT, G. Health and Safety Pocket Book. 2. vydání. Londýn: Routledge, 2018. 492 s. ISBN 978-1138091467.
JANÁKOVÁ, A. Abeceda bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. 6. vydání. Olomouc: ANAG, 2018. 520 s. ISBN 978-80-7554-171-0.
MAJCHRZYCKA, K. Nanoaerosols, Air Filtering and Respiratory Protection: Science and Practice. 1. vydání. Boca Raton: CRC Press, 2020. 217 s. ISBN 978-0367501044.
NEUGEBAUER, T. Vyhledání a vyhodnocení rizik v praxi. 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2018. 119 s. ISBN 978-80-7552-072-2.
TOMŠEJ, J. Zdraví a nemoc zaměstnance. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, 2020. 196 s. ISBN 978-80-271-1015-5.

Vedoucí bakalářské práce: **PaedDr. Alexandr Šenec**
Ústav podnikové ekonomiky a managementu

Datum zadání bakalářské práce: **1. září 2023**
Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2024**

prof. Ing. Jan Stejskal, Ph.D. v.r.
děkan

L.S.

doc. Ing. Michaela Kotková Stříteská, Ph.D. v.r.
garant studijního programu

V Pardubicích dne 1. září 2023

Prohlašuji:

Práci s názvem **Systemová ochrana zdraví pracovníků v podniku** jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Beru na vědomí, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a směrnicí Univerzity Pardubice č. 7/2019 Pravidla pro odevzdávání, zveřejňování a formální úpravu závěrečných prací, ve znění pozdějších dodatků, bude práce zveřejněna prostřednictvím Digitální knihovny Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 29.4.2024

Lucie Petrlíková v.r.

PODĚKOVÁNÍ

Děkuji PaedDr. Alexandrovi Šencovi za cenné rady, věcné připomínky a vstřícnost při konzultacích a vypracování bakalářské práce. Mé poděkování patří též organizacím Valeo a Aisan za spolupráci při získávání údajů pro mou praktickou část práce.

ANOTACE

Cílem práce je zlepšení současného stavu systémové ochrany zdraví zaměstnanců ve vybraném podniku, na základě provedené analýzy a komparace s jiným podnikem. Výstupem syntézy získaných poznatků bude návrh na zlepšení systémové ochrany zdraví pracovníků.

KLÍČOVÁ SLOVA

Ochrana práce, BOZP, prevence rizik

TITLE

Systemic health protection of workers in the company.

ANNOTATION

The aim of the work is to improve the current state of systemic health protection of employees in the selected enterprise, on the basis of analysis and comparison with another enterprise. The outcome of the synthesis of the knowledge gained will be a proposal to improve the systemic protection of workers health.

KEYWORDS

Labor protection, OSH, risk prevention

OBSAH

SEZNAM ILUSTRACÍ A TABULEK	10
SEZNAM ZKRATEK A ZNAČEK	11
ÚVOD	12
1 POJEM BEZPEČNOST A OCHRANA ZDRAVÍ PŘI PRÁCI (BOZP)	13
1.1 OSOBNÍ OCHRANNÉ PRACOVNÍ PROSTŘEDKY	13
1.2 BEZPEČNOSTNÍ POSTUPY	14
1.3 PRVNÍ POMOC A OCHRANA ZDRAVÍ	16
1.4 CHEMICKÁ A ELEKTRICKÁ BEZPEČNOST, VTZ.....	18
1.5 PSYCHOSOCIÁLNÍ FAKTORY A HYGIENA PRÁCE.....	20
1.6 ERGONOMIE.....	21
2 HISTORICKÝ VÝVOJ BOZP	23
2.1 ZAČÁTEČNÍ INDIKACE BOZP.....	23
2.1.1 První zmínky	23
2.1.2 Starověký Egypt a Řím.....	24
2.1.3 Období feudalismu	24
2.1.4 17. – 18. století.....	25
2.2 OBDOBÍ NOVOVĚKU	25
2.2.1 První polovina 19. století.....	25
2.2.2 Druhá polovina 19. století	26
2.2.3 Počátek 20. století	26
2.3 VÝVOJ NA ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY OD ROKU 1918.....	27
2.3.1 Československá republika (1918-1939)	27
2.3.2 Druhá polovina 20. století na území ČR	27
2.3.3 Česká republika (1993 – současnost).....	28
3 PRÁVNÍ ÚPRAVA BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ PŘI PRÁCI.....	29
3.1 LEGISLATIVNÍ A REGULAČNÍ SHODA.....	29
3.2 KONTROLY A INSPEKCE	29
3.3 ODBORNÁ ŠKOLENÍ	30
3.4 RESPIRAČNÍ ONEMOCNĚNÍ.....	31
4 ÚVOD PRO PRAKTICKOU ČÁST.....	32
5 CHARAKTERISTIKA A ANALÝZA BOZP PRVNÍHO PODNIKU – VALEO	33
5.1 POPIS PODNIKU	33
5.2 SYSTÉM BOZP.....	34
5.2.1 Osobní ochranné pracovní prostředky a hygiena práce	35
5.2.2 Vyhledávání a hodnocení rizik	36
5.2.3 Pracovnílékařské služby	38
5.2.4 Školení zaměstnanců a kategorizace prací	39
5.2.5 Bezpečnost technických zařízení a mimořádné události.....	40
5.3 OCHRANA PRACOVNÍKŮ PROTI RESPIRAČNÍM ONEMOCNĚNÍM.....	41
6 CHARAKTERISTIKA A ANALÝZA BOZP DRUHÉHO PODNIKU – AISAN	43
6.1 POPIS PODNIKU	43
6.2 SYSTÉM BOZP.....	44

6.2.1	Osobní ochranné pracovní prostředky a hygiena práce	45
6.2.2	Vyhledávání a hodnocení rizik	46
6.2.3	Pracovnělékařské služby	47
6.2.4	Školení zaměstnanců a kategorizace prací	49
6.2.5	Bezpečnost technických zařízení a mimořádné události.....	50
6.3	OCHRANA PRACOVNÍKŮ PROTI RESPIRAČNÍM ONEMOCNĚNÍM.....	50
7	KOMPARACE PODNIKŮ.....	52
7.1	SROVNÁNÍ KLÍČOVÝCH ASPEKTŮ BOZP	52
7.2	ZHODNOCENÍ ÚČINNOSTI A EFEKTIVITY BOZP	54
8	NÁVRH NA ZLEPŠENÍ SYSTÉMOVÉ OCHRANY ZDRAVÍ.....	56
	ZÁVĚR.....	57
	POUŽITÉ ZDROJE.....	58
	PŘÍLOHY.....	63

SEZNAM ILUSTRACÍ A TABULEK

Obrázek 1: Schéma: Postup zaměstnavatele při prevenci rizik, vlastní zpracování.....	15
Obrázek 2: Význam výstražných symbolů, vlastní zpracování	19
Obrázek 3: HV před zdaněním Valeo, vlastní zpracování.....	34
Obrázek 4: OOPP pro operátory Valeo	36
Obrázek 5: QRAP	37
Obrázek 6: Kategorizace pracovních úrazů Valeo	39
Obrázek 7: HV před zdaněním Aisan, vlastní zpracování	43
Obrázek 8: OOPP pro operátory Aisan.....	45
Obrázek 9: Vývoj pracovní úrazovosti Aisan	48
Obrázek 10: Vývoj pracovní úrazovosti celkem Aisan	49
Tabulka 1: Ekonomické výsledky společnosti Valeo	33
Tabulka 2: Ekonomické výsledky společnosti Aisan	43
Tabulka 3: Registr rizik.....	47

SEZNAM ZKRATEK A ZNAČEK

BOZP – Bezpečnost a ochrana zdraví při práci

CSA – posouzení chemické bezpečnosti

EPS – elektronický požární systém

EU – Evropská unie

PO – požární ochrana

SHZ – stabilní hasicí zařízení

SÚIP – Státní úřad inspekce práce

VTZ – vyhrazená technická zařízení

VZV – vysokozdvihný vozík

ÚVOD

Bezpečnost a ochrana zdraví zaměstnanců představuje klíčový faktor pro efektivní fungování každého podniku. Mnoho firem je zaměřeno na optimalizace pracovních procesů a zvyšování produktivity, efektivnosti, často ale opomíjí důležitý faktor, kterým je právě bezpečnost a ochrana zdraví. Tato práce se zaměřuje na analýzu a zlepšení systémové ochrany zdraví zaměstnanců ve dvou společnostech, Valeo a Aisan. Cílem práce je zlepšení současného stavu systémové ochrany zdraví zaměstnanců ve vybraném podniku, na základě provedené analýzy a komparace s jiným podnikem. Výstupem syntézy získaných poznatků bude návrh na zlepšení systémové ochrany zdraví pracovníků. V první části přiblížím pojem BOZP a jednotlivé aspekty spojené s bezpečností a ochranou zdraví, dále historii BOZP a také legislativní úpravu některých z hlavních aspektů. V praktické části provedu analýzu u obou podniků. Poté provedu komparaci podniků a v závěrečné části budou navržena opatření pro zlepšení systémové ochrany zdraví zaměstnanců ve vybraném podniku na základě získaných informací.

1 Pojem bezpečnost a ochrana zdraví při práci (BOZP)

Cílem bezpečnosti a ochrany zdraví při práci je zejména omezit negativní aspekty v pracovním prostředí, kam spadá například i diskriminace či šikana. BOZP tvoří systémy pravidel, které se snaží všechny osoby zapojené do pracovního procesu ochránit. Nezahrnuje pouze prevenci pracovních úrazů, ale také ochranu zdraví při práci, včetně rizik spojených s dlouhodobým působením na zdraví. Zároveň se snaží o omezení potenciálních důsledků v případě, že dojde k nechtěné události. Pravidla a opatření týkající se BOZP jsou uvedena v legislativních a technických předpisech, normách a interních směrnících firem a organizací. Celkově lze říci, že BOZP je komplexní oblast, která se snaží zajistit bezpečné pracovní prostředí a ochranu zdraví pro všechny pracující jednotlivce [2].

Na úvod mé bakalářské práce v souladu se stanoveným cílem jsem do první podkapitoly zahrнула základní součásti BOZP. Každá z těchto podkapitol poskytuje důležitý pilíř pro bezpečné pracovní prostředí, minimalizaci rizik a trvalou ochranu pracujících. Přiblížení těchto pojmů navazuje na praktickou část bakalářské práce, protože jsou zde vysvětleny aspekty, které budu u vybraných podniků sledovat.

1.1 Osobní ochranné pracovní prostředky

Ochranu zaměstnance před riziky, která ho mohou při výkonu práce ohrozit, zajišťují osobní ochranné pracovní prostředky. OOPP ale nesmí ohrožovat zdraví zaměstnance či ho jakkoli omezovat při výkonu práce [4]. Předtím, než zaměstnavatel poskytne zaměstnancům OOPP, vždy je nutné, aby zvážil, zda není nějaké řešení, které by mohlo riziko odstranit [2].

OOPP lze rozdělit dle částí lidského těla, které má chránit. Uvedu jen několik z mnoha příkladů, pro vytvoření představy, jak jsou ochranné prostředky rozděleny. Jako ochranu hlavy lze chápat ochranné přilby, sítky na vlasy, nepromokavé pokrývky hlavy a další. K ochraně dýchacích orgánů může sloužit filtr chránící proti vdechnutí prachových částic či plynu. Jako ochranu proti poranění v oblasti rukou a paží využívají zaměstnanci různé druhy rukavic, ochranné rukávy či nátepníky [4].

Posledním příkladem je ochrana celého těla, ke které slouží pracovní oděvy. Ty jsou na každém pracovišti jiné, protože jsou speciálně vybírány tak, aby chránili zaměstnance před případnými riziky. Příkladem jsou pracovní oděvy odolné proti žáru a ohni, prachotěsné oděvy či ty s reflexními prvky [4].

Je nutné rozlišit, co je a co není osobní ochranný pracovní prostředek. Za OOPP se nepovažují výstroj a vybavení záchranných sborů, běžné oděvy (nejsou určeny k ochraně zdraví), ochranné prostředky využívané v armádě, sportovní výstroj a další [2].

S používáním pracovních prostředků se váže několik důležitých nezbytností, které musí splňovat. Jak jsem již naznačila, je nutné, aby OOPP plnili ochrannou funkci před riziky vzhledem k místu a náplni práce. S tím souvisí i plná funkčnost těchto ochranných pomůcek během jejich používání. Zároveň jejich použití nesmí vytvářet pro zaměstnance další nebezpečí. Dále je nutné, aby byly uzpůsobeny nejen individuálním fyzickým předpokladům každého zaměstnance, ale také jeho zdravotnímu stavu [4]. Všechny OOPP musí být zaměstnanci bezplatně přiděleny [2].

„Osobní ochranné pracovní prostředky musí splňovat požadavky stanovené zvláštním právním předpisem, kterým je přímo použitelný předpis EU, a to nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/425 o osobních ochranných prostředcích a o zrušení směrnice Rady 89/686/EHS.“[4]. OOPP je nově od roku 2021 legislativně upraveno v nařízení vlády č. 390/2021 Sb. [11].

1.2 Bezpečnostní postupy

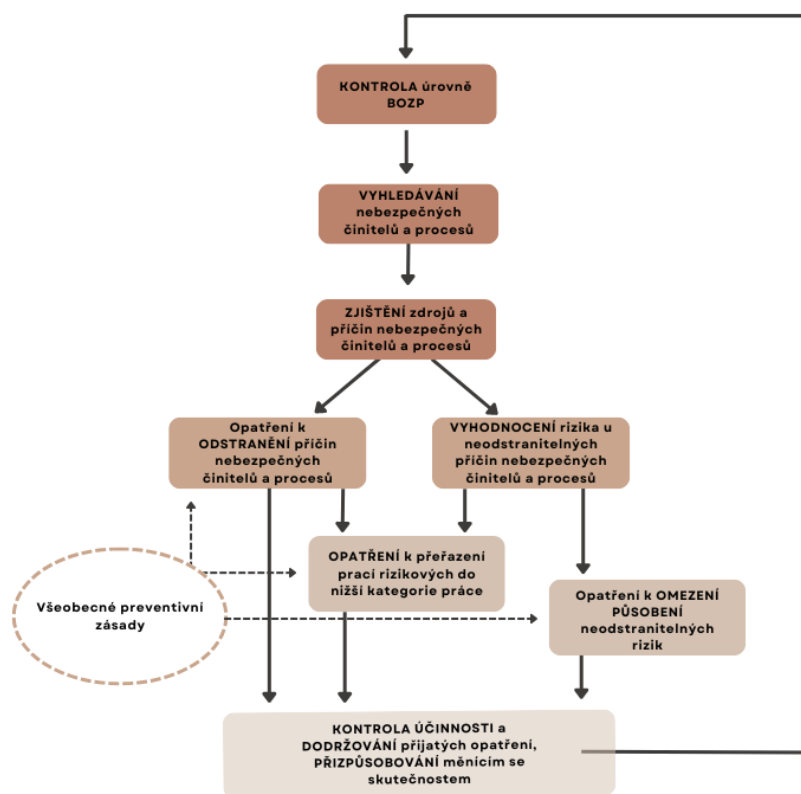
Prevence rizik má za cíl předcházet rizikům či je trvale odstranit. Všechna opatření, která zaměstnavatel zavede, vyplývají ze správních předpisů a opatření zaměstnavatele [4].

Pokud zaměstnanci vykonávají práci v uzavřeném prostoru, pro předcházení zranění by měl zaměstnavatel přijmout několik preventivních opatření. Velmi důležitými opatřeními jsou školení zaměstnanců o BOZP a evidence osob, které na pracoviště mají přístup. Mezi další opatření patří také vhodné světlo, dostatečné větrání, eliminace nebezpečných látek či bezpečný vstup do uzavřeného prostoru [13].

Mnoho zranění vzniká při práci se stroji, jednat se může o zapletení oblečení/vlasů do stroje, řezná či bodná poranění, odlomení úlomku a jeho vymrštění, uklouznutí, pád, kontakt s nebezpečnými chemikáliemi, elektrický šok, popáleniny a další. Také při zvedání břemen a opakování stejného pohybu (ergonomie) může dojít k zdravotním obtížím. Způsobit je mohou ale také hluk či vibrace na pracovišti [1].

Rizika můžeme rozdělit do dvou skupin. První jsou rizika obecnějšího charakteru a druhou skupinu tvoří rizika se specifickým charakterem. Obecná rizika, jak z názvu vyplývá, se vyskytují v praxi často. Postupy, jak před nimi ochránit zaměstnance jsou upraveny různými právními předpisy, které je zaměstnavatel povinen dodržovat. Jako příklad mohu uvést poskytnutí OOPP či ochranných nápojů zaměstnancům, střídání činností během pracovního výkonu nebo stanovení různých pracovních postupů. Specifická nebezpečí vznikají na základě místa výkonu práce, dle druhu výroby apod. Na rozdíl od obecných rizik, je zaměstnavatel povinen rizika specifická vyhledat sám (za pomoci osoby odborně způsobilé k prevenci rizik), vyhodnotit riziko a přijmout vhodná opatření. Na níže uvedeném schématu je znázorněn postup zaměstnavatele při prevenci rizik [4].

POSTUP ZAMĚSTNAVATELE PŘI PREVENCI RIZIK

Obrázek 1: Schéma: Postup zaměstnavatele při prevenci rizik, vlastní zpracování

Zdroj: [4]

Osobou odborně způsobilou k prevenci rizik může být v případě, že má méně než 26 zaměstnanců, sám zaměstnavatel. Musí mít ovšem potřebné znalosti, čímž se myslí znalosti, které má osoba odborně způsobilá k prevenci rizik. Nikde však nejsou tyto znalosti přesně vymezeny, je tedy na zaměstnavateli, co si pod tímto pojmem představí a zda si odpovědnost vezme na sebe. V případě že má zaměstnavatel více jak 26 a méně než 500 zaměstnanců a je-li

odborně způsobilý, může úkoly spojené s prevencí vykonávat sám. Poslední možností je, že zaměstnavatel má více než 500 zaměstnanců či není odborně způsobilý. V tomto případě si musí obstarat odborně způsobilou osobu k plnění úkolů v prevenci rizik. V jedné firmě může být potřeba dvou i více těchto osob. Zákon (č. 309/2006 Sb.) zaměstnavateli přikazuje poskytnout odborně způsobilé osobě všechny dokumenty, které se týkají BOZP a potřebnou spolupráci [2]. Cílem prevence rizik je také snaha minimalizovat působení rizik, která nelze odstranit. Tato rizika jsou označována jako tzv. zbytková rizika [4].

Analýza 5WHY je metoda, která se snaží odhalit příčinu problému tím, že se opakovaně ptáme na otázku „Proč?“. Je to jednoduchý a efektivní způsob, jak se hlouběji ponořit do důvodu vzniku daného problému. Tato analýza může být užitečná jako základní přístup k řešení problému, ale není vždycky dostatečná, pokud je problém složitý a příčin má několik [37]. Další využívanou metodou je metoda 5S. Slouží k uspořádání a udržení efektivního a bezpečného pracovního prostoru. Tato metoda vychází z japonského Toyota Production System (TPS) a podporuje koncept Just in time. 5S se skládá z pěti kroků: Seiri (sort, vyřídí), Seiton (set in order, uspořádej), Seiso (shine, vyčisti), Seiketsu (standardize, standardizuj) a Shitsuke (sustain, udržuj). Cílem metody není jen uspořádání pracovního prostoru, ale také neustálé zlepšování jeho organizace prostřednictvím aktivní účasti pracovníků [38].

1.3 První pomoc a ochrana zdraví

„První pomoc je definována jako soubor jednoduchých úkonů a opatření, která při náhlém ohrožení nebo postižení zdraví člověka omezují rozsah a důsledky tohoto ohrožení či postižení“[4].

Zaměstnavatel je povinen zajistit, aby na pracovišti byly dostupné prostředky nejen pro poskytnutí první pomoci, ale také k přivolání zdravotnické záchranné služby. Vše musí být na dostupném místě, a označeno značkami, aby osoba, která se na pracovišti při mimořádné události nachází, byla schopna tyto prostředky bez problému nalézt a využít [4]. Zaměstnavatelovou povinností je vytvářet takové pracovní prostředí, které neohrožuje zdraví zaměstnanců. Pokud by zaměstnavatel zdraví ohrožující rizika neminimalizoval, zaměstnanec má právo odmítnout výkon práce u níž má důvodné podezření, že ohrožuje jeho zdraví či život. Zaměstnavatel nemá právo za toto odmítnutí zaměstnance, jakkoliv trestat [3].

První pomoc dělíme na technickou a zdravotnickou. Technická první pomoc se často provádí před anebo v součinnosti již se zmíněnou zdravotnickou první pomocí. Jejím hlavním účelem je umožnit bezpečný přístup k postižené osobě, zastavení zdroje zranění, čímž může být například vypnutí elektrického proudu a přijmout opatření, která zabrání zhoršení situace

(uzavření prostoru, kde se nehoda stala). Pokud na pracovišti nastane mimořádná událost, zaměstnavatel je povinen poskytnout technickou první pomoc. Při vážnějších situacích je nutné požádat o pomoc složky záchranného integrovaného systému [4].

Je nutné, aby zaměstnavatel proškolil několik svých zaměstnanců právě na poskytnutí první pomoci, aby v případě potřeby byli schopni první pomoc postižené osobě poskytnout [3]. Tato povinnost zaměstnavatele vyplývá ze § 103 zákona 262/2006 Sb. Úkolem školení je seznámit zaměstnance se správným chováním v krizové situaci, která může na pracovišti nastat. Obvykle jsou obsahem školení: návod na zajištění základních životních funkcí, na resuscitaci či ošetření ran. Osobou způsobilou ke školení je buď instruktor první pomoci nebo osoba způsobilá v oblasti prevence rizik BOZP [14].

Před poskytnutím zdravotnické první pomoci je třeba, aby poskytující osoba správně vyhodnotila situaci. Nespadá sem pouze zhodnocení zdravotního stavu postiženého, ale také zda jemu či osobám v okolí nehrozí další nebezpečí. Cílem je určit, v jakém stavu ohrožení se osoba nachází, tedy zda stav bezprostředně ohrožuje život [4].

Pracovní úraz lze definovat dle 262/2006 Sb. Zákoníku práce jako: „*Poškození zdraví nebo smrt zaměstnance, došlo-li k nim nezávisle na jeho vůli krátkodobým, náhlým a násilným působením zevních vlivů při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním. Jako pracovní úraz se posuzuje též úraz, který zaměstnanec utrpěl pro plnění pracovních úkolů*“ [12]. Podle pracovněprávních předpisů se musí každý pracovní úraz zaměstnavatelem evidovat v knize úrazů. Ta může být jak v listinné, tak elektronické podobě. Je nutné, aby popis vzniklého úrazu byl dostatečně podrobně popsán. Tyto údaje následně slouží jako podklad pro opatření, které mají podobným úrazům předcházet. Zaměstnavatel je povinen evidovat i pracovní úrazy, které nezpůsobí pracovní neschopnost zaměstnance, ale také ty, které si způsobí osoby, které nejsou v pracovně právním vztahu. Kupříkladu při poskytování služby [4].

Jak má kniha úrazů vypadat, není nikde přesně definováno, ale z předpisů vyplývá její minimální obsah. Měla by tedy evidovat jméno zraněné osoby, datum, místo a čas vzniku úrazu, činnost, při které k úrazu došlo, počet odpracovaných hodin před vznikem úrazu, popis úrazu, úrazového děje, druh zranění (dle přílohy č.3 k nařízení vlády č. 201/2010 Sb.), počet zraněných osob, zdroj a příčinu úrazu, jména svědků a jméno toho, kdo zaznamenal tyto údaje. Po sepsání tohoto dokumentu je vyhotoven i záznam z knihy úrazů, který podepíše jak zraněný zaměstnanec (popř. svědek události), tak jeho nadřízený [14].

1.4 Chemická a elektrická bezpečnost, VTZ

Postup, při kterém se popisují podmínky, za kterých je používání a výroba dané chemické látky bezpečná se nazývá posouzení chemické bezpečnosti (CSA). Tento proces se skládá ze tří základních kroků. Prvním z nich je posouzení nebezpečnosti, které zahrnuje shromáždění a posouzení všech informací o chemické látce. Cílem CSA je zjistit účinky látky na lidské zdraví a životní prostředí a zda je považována za nebezpečnou či nikoli. Následuje posouzení expozice, kdy se měří koncentrace látky, které může být člověk vystaven bez zdravotních následků. V posledním kroku – charakterizaci rizik, se porovnávají úrovně expozice s mezními hodnotami pro jednotlivý účinek látky. Pokud jsou expoziční úrovně nižší než hodnoty mezní, je látka považována za bezpečnou, tedy kontrolovanou. [15].

Existují skupiny zaměstnanců, které jsou zaměstnavatelem chráněny před prací s chemickými látkami. Jedná se o mladistvé osoby a zaměstnankyně, které jsou těhotné, kojící, či matky do konce devátého měsíce po porodu. Tyto osoby mají zákaz s nebezpečnými chemickými látkami pracovat, aby to neohrozilo jejich zdravotní stav [21].

Předpis, který upravuje označování a balení látek a směsí nazýváme jako tzv. nařízení CLP (nařízení (ES) č.1272/2008 o klasifikaci, označování a balení látek a směsí). Nebezpečné látky či směsi je nutné označit štítkem [17]. Dle článku 17 nařízení by na štítku měly být uvedeny: „*informace o dodavateli, identifikace výrobku (tzv. identifikátory výrobku), množství látky/směsi v obalech (pro širokou veřejnost), podle potřeby výstražné symboly nebezpečnosti, podle potřeby signální slova (Nebezpečí / Varování), podle potřeby standardní věty o nebezpečnosti (tzv. H věty), podle potřeby pokyny pro bezpečné zacházení (tzv. P věty), podle potřeby doplňkové informace (EUH věty)*“ [17]. Signální slovo nebezpečí značí nebezpečnější látku než chemikálie označená slovem varování. Výstražné symboly jsou černé v červeném kosočtverci [1].

Na tabulce níže, jsou zobrazeny výstražné symboly společně s významem, který mohou mít. Vždy je ovšem přesný význam symbolu upřesněn na štítku chemické látky.

VÝSTRAŽNÝ SYMBOL	VÝZNAM SMYBOLU	VÝSTRAŽNÝ SYMBOL	VÝZNAM SYMBOLU
	KOROZIVNÍ Může způsobit korozi kovů, těžké poleptání kůže a poškození očí.		VÝBUŠNINA Nestabilní výbušnina. Nebezpečí masivního výbuchu.
	AKUTNÍ TOXICITA Při použití, vdechnutí nebo styku kůží může způsobit poškození zdraví nebo smrt.		OXIDUJÍCÍ Může způsobit požár (nebo jej zesílit) nebo výbuch.
	PLYN POD TLAKEM Při zahřívání může vybuchnout, způsobit poleptání nebo poranění.		NEBEZPEČNÝ PRO ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ Toxický pro vodní organismy.
	HOŘLAVÝ Vysoce hořlavý nebo extrémně hořlavý plyn, aerosol, kapalina a páry.		NEBEZPEČNOST PRO ZDRAVÍ/NEBEZPEČNÝ PRO OZONOVOU VRSTVU Může vyvolat alergickou kožní reakci nebo vážné podráždění očí: při použití nebo vdechnutí poškozuje zdraví; poškozuje životní prostředí.
	VYSOKÁ NEBEZPEČNOST PRO ZDRAVÍ Může poškodit reprodukční schopnost nebo plod v těle matky, vyvolat rakovinu, příznaky alergie nebo astmatu nebo poškodit orgány.	UVEDENY POUZE PŘÍKLADY VÝZNAMU, TEN JE VŽDY UVEDEN NA ŠTÍTKU!	

Obrázek 2: Význam výstražných symbolů, vlastní zpracování

Zdroj: [18]

Elektrická bezpečnost se týká především bezpečnosti elektrických zařízení či úrazu způsobeným elektrickým proudem. Vyhrazená elektrická zařízení jsou taková, která představují zvýšenou míru ohrožení zdraví, života a bezpečnosti osob. Jedná se například o elektrická zařízení pro výrobu a distribuci elektrické energie, blíže stanoveno v nařízení vlády č. 190/2022 Sb. [16].

Používání elektrického zařízení v hořlavých atmosférách vyžaduje, aby zařízení bylo dostatečně bezpečné. Tento koncept je založený na principu, že jiskry, jejichž elektrické parametry (napětí, proud, energie) nepřekračují určité úrovně a nejsou tím pádem schopny zapálit hořlavou atmosféru v jeho okolí. Koncepce se používá pro nízkoenergetické obvody, jako jsou systémy měření a řízení. Zařízení musí být tedy tak bezpečné, že není riziko, že by bylo zdrojem vznícení. Na tomto základě musí být takové zařízení ohnivzdorné a bezpečné pro použití v potenciálně hořlavých prostorech. Tyto oblasti jsou klasifikovány podle odstupňované možnosti výskytu výbušné koncentrace plynu nebo par [1].

U vyhrazených elektrických zařízeních je nutné provádět revize, a to v případě jedná-li se o změnu týkající se parametru ochrany proti přetížení, zkratu, ochrany před úrazem elektrickým proudem či vlastností ochrany před účinky statické a atmosférické elektřiny.

Všechny tyto změny se zaznamenávají do provozní dokumentace. Samotnou revizi může provádět pouze fyzická osoba, která vlastní osvědčení o odborné způsobilosti (§ 11 odst. 3 nařízení vlády 190/2022 Sb.) tzv. revizní technik [16].

Dalším důležitým pojmem jsou vyhrazená technická zařízení, tzv. VTZ. Tato zařízení se dělí na technická zařízení tlakové, zdvihací, elektrické a plynové. Dle míry nebezpečnosti se VTZ rozdělují do různých tříd a skupin. U každého zařízení se stanoví způsob ověření odborné způsobilosti jak organizací, tak fyzických osob, které se zařízením jakkoli manipulují. Vyhrazená technická zařízení jsou definována v zákoně č. 174/1968 Sb. Tlakové zařízení, které se řadí do VTZ je například parní nebo kapalinový kotel, jehož konstrukční přetlak přesahuje 0,07 MPa a teplota pracovní látky převyšuje bod varu při tomto přetlaku. Pro zdvihací zařízení je to například jeřáb s nosností nad 5 000 kg. Do elektrických VTZ spadají zařízení určena při výrobě, přeměně, přenosu, rozvodu a odběru elektrické energie. A jako VTZ plynová si lze představit zařízení pro skladování a přepravu plynů [35].

Zda produkt či technické zařízení splňuje podmínky nejen ohledně kvality je potvrzeno, pokud je opatřeno certifikátem CE. Označení CE na výrobku potvrzuje, že daný výrobek splňuje požadavky stanovené evropskými právními předpisy a může být uváděn na trh v Evropské unii [36].

1.5 Psychosociální faktory a hygiena práce

Psychosociální faktory, které mají dopad na duševní, ale také fyzické zdraví pracovníků, řadíme v BOZP mezi jedny z nejdůležitějších vlivů. Mohou totiž kromě zdraví jednotlivce ohrozit i efektivnost celé organizace. Řešení a odstraňování psychosociálních rizik ovlivňuje stáletrvající strach ze stigmatizace, tedy z odlišnosti s negativním sociálním dopadem [20]. Vlivem digitalizace i situace, která nastala s pandemií onemocnění Covid-19, se zvýšila náchylnost zaměstnanců na psychosociální rizika na pracovištích. Stále více zaměstnanců podléhá vysokému stresu, depresím a úzkostem [19].

Důvody vzniku psychosociálních rizik jsou pracovní podmínky, které narušují psychickou, fyzickou i sociální pohodu zaměstnance. Řadíme sem například šikany na pracovišti, sexuální obtěžování, příliš velkou pracovní zátěž, špatné zadání pracovního úkonu, nesprávnou komunikaci či nejistotu zaměstnání [20].

Pokud se zaměstnanec dlouhodobě cítí pod stresem, může to vést i ke zdravotním obtížím jako je kardiovaskulární onemocnění. Absence takového pracovníka se bude zvyšovat a negativně to ovlivní výkonnost organizace. Nepříznivé pracovní podmínky mohou přispět i k vyšší fluktuaci pracovníků či k předčasnému odchodu do důchodu [20].

Hygienu práce sleduje kromě pracovního prostředí i pracující osoby. Také zkoumá vlivy, které působí na duševní a fyzické zdraví člověka, jako jsou metody práce, výrobní technologie a organizace pracovních postupů [4]. Jejich cílem je snaha o zamezení onemocnění, které může vést k poškození zdraví zaměstnance na základě výkonu práce [24].

Hlavním orgánem, který hygienu práce nejen a pracovišti kontroluje je Krajská hygienická stanice (KHS) [24]. Odbor hygieny práce provádí běžný hygienický dozor, tedy kontroluje, zda podnik plní všechny povinnosti, které se týkají hygieny práce. Spadá sem kontrola splnění požadavků na provedení pracovišť (osvětlení, chemické škodliviny, limity pro fyzickou zátěž, ergonomie pracoviště), ochrany zdraví při manipulaci s chemikáliemi, práce s azbestem, rizikových prací a jejich kategorizace, kontrola pracovně-lékařských služeb. Kromě těchto úkonů, které v rámci výkonu státního zdravotního dozoru hygienická stanice provádí, existují i další, které nejsou vždy součástí běžné kontroly. Jedná se například o ověřování podmínek pro vznik onemocnění, pro které musí být podána žádost. Dále také pracovníci hygieny práce vydávají osvědčení o odborné způsobilosti pro nakládání s chemickými látkami a přípravky, které jsou vysoce toxické nebo udělují sankce za porušení předpisů dle zákona č. 258/2000 Sb. a č. 350/2011 Sb. [25].

1.6 Ergonomie

„Ergonomie pracoviště je soubor technik, znalostí a prostředků, které mají za úkol přizpůsobit pracoviště fyzickým a duševním potřebám člověka“ [14].

Ergonomie na pracovišti značně ovlivňuje výkonnost pracovníka a efektivitu práce. Kromě vnitřních vlivů do ergonomie počítáme i vlivy vnější, jako je osvětlení či hluk na pracovišti [14]. Pokud je ergonomie pracoviště pro zaměstnance nevhodná, nehrozí jim přímé nebezpečí, avšak dlouhodobý výkon práce na takovém pracovišti, může způsobit zdravotní obtíže nebo snížit jeho pracovní výkonnost [22].

Jedním z prvních kroků společnosti v oblasti ergonomie by mělo být provedení ergonomického auditu. Ten se zaměřuje na jednotlivá pracoviště v podniku. Záleží na mnoha faktorech a jeho náplň se v mnoha firmách liší. Existují však tři základní oblasti, které by měl každý takový audit obsahovat. První z nich se týká splnění legislativních požadavků pro daný typ práce, která je na pracovišti vykonávána. Příkladem může být výška pracovní plochy či

stanovení maximální váhy břemen. Další oblastí je vnímání ergonomie pracoviště z pohledu zaměstnanců. Sem řadíme kupříkladu hodnocení zátěže, která zahrnuje specifické parametry na pracovišti. Mohou to být obsahem informace, že daná pracovní činnost je zrakově náročná nebo se jedná o práci s velkou svalovou zátěží [23].

V rámci bezpečnosti a ochrany zdraví při práci je zaměstnavatel povinen zajistit bezpečné pracoviště pro své zaměstnance, včetně pracovních postupů [22]. Při plánování ergonomie pracoviště je třeba sledovat několik faktorů. Mezi významné prvky patří poloha pracovníka a jeho pohyb při výkonu práce, organizace práce, pracovní činnost, hygienické a bezpečnostní podmínky [14]. „*Úlohou ergonomie pracovního místa. je především odstranit všechna potenciální rizika poškození zdraví zaměstnance vlivem vykonávané práce, způsobu jejího vykonávání a k tomu využívaných pomůcek a nástrojů,* [22].

V případě, že zaměstnavatel má zoptimalizovanou ergonomii na pracovišti, musí ještě uskutečnit školení a trénink zaměstnanců. Jejich cílem je, aby pracovníci byli seznámeni s podmínkami na dané pozici a zajistit, aby dodržovali všechna pravidla a standardy. V některých případech, může podnik mít svůj vlastní tzv. ergonomický katalog. V něm jsou popsány všechny parametry, které jsou z pohledu ergonomie na pracovištích třeba dodržovat. Zpravidla vše bývá doplněno o fotografie, nákresy a další [23].

Pro hodnocení pracovního místa se využívají ergonomická kritéria, která představují aspekty, jejichž parametry definují kvalitu prostřednictvím, měřitelných hodnot. Mezi nejvýznamnější patří: parametry rozměrů pracovního místa, hlavní a vedlejší pracovní polohy, pracovních pohybů, fyzické namáhavosti, technické vybavenosti a uspořádání a rizik působení škodlivin. Například hodnotící aspekty při rozměru pracoviště jsou únikové cesty, výška pracovních ploch a vzdušný prostor [22]. Pracoviště by mělo splňovat kritéria, která jsou uvedena v nařízení vlády 362/2007 Sb. a jeho novelizaci 32/2016 Sb. Ergonomické normy jsou dalším zdrojem, který může zaměstnavatel brát jako zdroj požadavků na ergonomicky vhodné pracoviště. Existují také metody, které se zabývají pouze určitou částí/pohybem v rámci ergonomie. Jako příklad mohu uvést metody RULA a ERA, které se specializují na hodnocení rizik při pohybu horních končetin [23].

2 Historický vývoj BOZP

V této kapitole je popsán vývoj BOZP již od prvních zmínek v historii. Počátek je již ve starověku, kdy si lidé začali uvědomovat důležitost bezpečnosti práce. Nejprve se začaly legislativně upravovat tresty a náhrady za způsobená zranění, poté zdravotní péče, prevence proti zraněním a protipožární ochrana. Vše bylo na samém začátku svého vývoje, ovšem postupem času vznikly první zákoníky, které část svého obsahu věnovaly právě bezpečnosti práce. Důležitost bezpečnosti zdraví při práci potvrdil v 90. letech 20. století první samostatný zákoník práce právě pro BOZP. Rozvoj BOZP se nezastavil. V kapitole jsou zmíněny nejvýznamnější okamžiky v naší historii, které měly dopad na BOZP v podobě, jak ho známe dnes.

2.1 Začáteční indikace BOZP

2.1.1 První zmínky

Babylonský zákoník, vydán babylonským králem Chammurapim již v 18. století př. n. l., patří mezi nejstarší dochované soubory zákonů v historii lidstva. S velkou rezervou můžeme tento zákoník nazvat prvním předchůdcem dnešního BOZP. Hlavním zaměřením tohoto zákoníku byly tresty a odškodnění za způsobená zranění jiným osobám [1].

Pro bližší představu, zde uvedu výňatek z Chammurapiho zákoníku:

„§ 197 – Jestliže zlomil kost plnoprávného občana, zlomí mu kost.

§ 198 – Jestliže vyrval oko nevolníka nebo zlomil kost nevolníka, zaplatí jednu minu stříbra.

§ 229 – Jestliže stavitel pro někoho staví dům a nepostaví jej řádně a dům, který postavil, spadne a zabije vlastníka domu, pak bude tento stavitel potrestán smrtí“ [1].

Starost o zdraví svých otroků měl také panovník Ramses III. V Egyptě v 15. století př. n. l. poskytoval „pracovníkům“ lékařskou péči. Jak v tomto období byla vymezena náhrada škody a odpovědnost za zranění či smrt nalezneme ve II. a V. knize Mojžíšově [1].

Opět uvedu ukázkou několika výroků z těchto knih:

„Pokud někdo odkryje nebo vykope jámu a nepřikryje ji a spadne do ní býk nebo osel, dá majiteli zvířete peněžní náhradu a mrtvé zvíře si nechá.“

„Když se muži pohádají a jeden druhého udeří kamenem nebo pěstí a on sice nezemře, ale bude muset zůstat na lůžku a později vstane a bude venku chodit o holi, pak ten, kdo ho udeřil, bude bez trestu. Musí však zraněnému nahradit ztrátu za období, kdy nemohl pracovat, až do doby, kdy se úplně uzdraví“ [2].

„Když vystavíš nový dům, uděláš na střeše zábradlí. Neuvalíš na svůj dům vinu za prolitou krev, kdyby z něho někdo spadl“ [1].

2.1.2 Starověký Egypt a Řím

I ve starověkém Egyptě a Římě lze pozorovat snahu o ochranu zdraví pracovníků a prevenci pracovních úrazů a nemocí. Konkrétně v Egyptě na stavbách pyramid měli dělníci výhody díky kolektivní smlouvě. Ta pracovníkům zajišťovala stravu, ale také zdravotní péči. Dělníci kvůli dlouhodobé práci na pyramidách trpěli hlavně na bolesti zad [3].

Ve starověkém Římě byla pro gladiátory poskytována specializovaná strava obsahující fazole a ječmen. Právě tyto potraviny vytváří silnou vrstvu tuku, která měla sloužit jako prevence závažných zranění. Kromě zdravotní péče jim však byli k dispozici i maséři. V roce 300 př. n. l. se objevují první známky ochrany proti požárům, jak dokazuje stavební řád v Athénách. Dalším důkazem je vynález stříkačky k hašení požárů v Alexandrii [3].

2.1.3 Období feudalismu

První projev represe se objevil v době feudalismu (9. – 16. století), kdy existovaly cechovní organizace a organizace tovaryšů. Ty měly vliv na regulaci v pracovním prostředí [1]. Například zabezpečení řemeslníků s vážným zraněním, vdov či vymezení pracovní doby. Zejména v případě kamenných hutí, kde se zabývali i sociálními aspekty (stravování, výše mzdy a pracovní doba) [3].

„Roku 1300 vydal král Václav II zákoník „*Ius Regale Montanorum*“ (Právo horního regálu)“ [1]. Tento zákoník obsahoval ustanovení týkající se bezpečnosti práce, jako bylo odvodňování a větrání šachet, pravidelné počítání horníků před a po směně a stanovení maximální délky pracovní doby (6 hodin/směna). Byl platný až do roku 1854. Zákoník dále stanovoval odpovědnost za zajištění bezpečnosti stavby šachet tesařům. Tento dokument je jeden z nejstarších na světě, které zahrnovaly ustanovení týkající se sociálního zabezpečení a pracovněprávních opatření [1].

V roce 1518 byl vydán Jáchymovský horní řád Štěpána Šlika, který se jako první zabýval otázkami týkajícími se pracovních úrazů. Obsahoval také maximální délku pracovní doby (8 hodin/směna). Zaměřoval se ovšem pouze na hornictví a práce v jiných odvětvích tak nebyla v této době nijak ošetřena [3].

2.1.4 17. – 18. století

Francouzský maršál Sebastian Le Prestre, markýz de Vauban během svého života (1633–1707) nebyl pouze vojenským inženýrem [4]. Zabýval se také maximální délkou pracovní doby. Tu na základě svých znalostí stanovil na 10 hodin během léta a na 7 hodin během zimy.

Roku 1680 byl vydán první robotní patent, který řešil pracovní podmínky poddaných. Císař Leopold I. tak stanovil délku roboty na tři dny v týdnu. Následoval patent vydaný roku 1775 pro Čechy a Moravu, který stanovoval délku pracovní doby během zimy na 8 hodin/den, zatímco v létě na 12 hodin/den (včetně cesty z a do práce, přestávky na jídlo) [3]. O rok později je vydán na území Rakouského císařství zákon o ochraně dětí pracujících v továrnách [1].

Fyzik Charles Augustin Coulomb roku 1785 určil 8 hodin jako maximální pracovní dobu. Kromě toho byl prvním, kdo vypočítal, že tíha břemena, kterou průměrný člověk unese do vzdálenosti 17 km, má hmotnost 62,7 kg. Téhož roku byl Josefem II. vydán Řád k hašení ohně pro České země. Obsahoval například umístění vody v objektech, vzdálenost mezi budovami a další pravidla, která měla zmírnit následky požárů nebo jim předcházet. Dvorský dekret (1786) upravoval hygienu dětí, kteří v té době pracovali v manufakturách. Na ubytovnách mohlo na jednom lůžku spát pouze jedno dítě, chlapci a děvčata odděleně [3].

2.2 Období novověku

2.2.1 První polovina 19. století

První změny a normy týkající se bezpečnosti práce začaly vznikat během průmyslové revoluce na počátku 19. století. Tato doba byla charakteristická masivním rozvojem strojů a nových technologií, které nahrazovaly ruční práci a zvyšovaly výrobní tempo, což vedlo k nárůstu pracovních úrazů. Roku 1804 vzniká Občanský zákoník vydán Napoleonem I. Bonaparte. O několik let později je bezpečnost práce upravena ve Všeobecném občanském zákoníku [1].

„Všeobecný občanský zákoník č. 946 říšského zákoníku z roku 1811 ukládal zaměstnavateli povinnost, aby pečoval o zdraví a život zaměstnance“ [5].

Pro lepší představu, zde uvedu výňatek z tohoto zákoníku:

„Zaměstnavatel je povinen, služební úkony upravit tak a v příčině místností a nářadí, jež má opatřiti nebo jež opatřil, na vlastní náklad pečovati o to, aby byly chráněny život a zdraví zaměstnaného, pokud toho dopouští povaha služby.“

„Je-li zaměstnaný přijat do domácnosti zaměstnavatelovy, je tento povinen, v příčině obývací a spací místnosti, stravování jakož i pracovní a oddechové doby zařídit, čeho je zapotřebí vzhledem ke zdraví, mravnosti a náboženství zaměstnaného“ [6].

Jak je z ukázky patrné, je zákon sestaven velmi všeobecně a neobsahuje bližší specifika. I tak tato zmínka v zákoníku o bezpečnosti práce byla pro dnešní BOZP velkým milníkem. Postupem času se totiž začalo povědomí o bezpečnosti práce poměrně rychle rozšiřovat.

2.2.2 Druhá polovina 19. století

Na počátku se pracovní podmínky stanovovali jen ústní dohodou, v lepším případě byly uvedeny v pracovní smlouvě. Zaměstnanec byl ovšem oproti zaměstnavateli v nevýhodné pozici. Díky tomuto uvědomění se v polovině 19. století začínaly regulovat podmínky pro pracovní prostředí. Tato všeobecná patření se týkala zejména prevence proti úrazům na pracovišti a hygienických podmínek [7].

Živnostenský řád z roku 1859, konkrétně zákon 229/1859 přikazoval pečovat o stroje, aby nedocházelo k úrazům pracovníků [1]. Několik let poté v roce 1884 byl vydán zákon, který stanovoval maximální délku pracovní doby. Ta se odvíjela od místa výkonu práce, v podnicích, kde pracovalo více než 20 zaměstnanců byla stanovena na 11 hodin. V hornictví mohli pracovat maximálně 10 hodin [3].

Podle říšského zákona č.22/1885 Sb. byli zaměstnavatelé povinni zajišťovat kromě zdravotní péče i další zařízení pro ochranu života a zdraví. Kromě toho byli povinni starat se o stroje, osvětlení a čistotu na pracovišti. Zákoník ukládal povinnost zaměstnavatelům zajistit dostatečně velký prostor na pracovištích včetně ohraničení nebezpečných oblastí [7].

Roku 1885 byl živnostenský řád z roku 1859 novelizován (22/1885 – tzv. dělnická novela). Kromě jiného vymezoval pojem „pomocný pracovník“, stanovoval maximální délku pracovní doby v podnicích na 11 hodin, zakazoval noční práci ženám, určoval délku přestávek v práci a živnostenské zaměstnání bylo omezeno pouze pro děti starší 12 let. V letech 1888 až 1889 byl v Rakousku-Uhersku přijat zákon o úrazovém a nemocenském pojištění dělníků [3].

2.2.3 Počátek 20. století

V roce 1905 vzniklo nařízení (č. 176/1905) o všeobecných předpisech na ochranu života a zdraví pomocných dělníků. Následoval zákon (č. 20/1910) z roku 1910 o obchodních pomocnících, který se věnoval i jejich bezpečnosti a zdraví [3]. Tři roky poté rakouská vláda vydala zákon, který upravoval předpisy na ochranu zdraví a života pracovníků, technologické postupy a další. Změnil se i obsah živnostenského zákona a živnostenského řádu [7].

2.3 Vývoj na území České republiky od roku 1918

2.3.1 Československá republika (1918-1939)

Rychlý vývoj techniky a tlak ze strany pracujících zapříčinil potřebu právně regulovat BOZP [7]. Většinu legislativy, týkající se BOZP, při svém vzniku Československo převzalo z právních předpisů Rakouska-Uherska a Všeobecného občanského zákoníku. Na základě nově vydaného zákona č. 91/1918 Sb., o pracovní době (platný do roku 1965), byla stanovena osmihodinová pracovní doba [5].

Vládní nařízení z roku 1931 (č. 53/1931 Sb., o ochraně zdraví a života dělníků při živnostenském provádění staveb) upravovalo pracovní činnosti týkající se staveb. Jako příklad oblastí, kterými se zabýval. Mohu uvést šachty, vykopávky, lešení, žebříky nebo práci ve výškách. O necelých 10 let později Československá republika přijala vládní nařízení č. 41/1938 Sb., jímž se vydávají všeobecné předpisy na ochranu života a zdraví pomocných dělníků [5]. Byly formulovány velmi jednoduše. Jejich obsah se zabýval kupříkladu osvětlením, nebezpečím ohně a výbuchu, cestami, výtahy či strojovny [7]. Toto nařízení ovlivnilo pracovní podmínky pomocných dělníků, kteří pracovali v živnostenských podnicích [5].

Jako příklad uvádím výňatek (§ 10) z vládního nařízení č. 53/1931 a následně (§94) z č. 41/1938:

„§ 10 - Roubení nových studničních a jiných šachet nebo jam

Studničné nebo jiné šachty čtvercového průřezu, pokud se nevyhlubují v pevné skále, musí býti za všech okolností přiměřeně roubeny, k čemuž nutno použití omítnutých fošen náležité tloušťky a za vzpěry dřev vhodné síly. Lešenová dřeva v studničné šachtě musí míti kromě dostatečné síly potřebný podklad a býti zajištěna proti posunutí přibitím podložek, železných skob atd“ [8].

„§ 94 - Soustruhy, vrtačky

Na soustruzích, vrtačkách a na podobných obráběcích strojích buďte ozubená soukolí řádně zakryta. Vřetena vrtaček s ručním podáváním buďte tak zajištěna, aby se zdvižné polohy nemohla samovolně sjetí. Šlapadla buďte tak upravena, aby nemohla poškoditi nohu dělníkovu“ [8].

2.3.2 Druhá polovina 20. století na území ČR

Rok 1985 byl velkým milníkem, protože právě tehdy byl schválen první zákon (č.67/1951 Sb., o bezpečnosti při práci), který se zabýval samostatně BOZP. Upravoval nejen povinnosti podniků, ale také zaměstnanců. Mezi novinky, které zákon nově upravoval patří inspekce práce, technický dozor či zdravotní inspekce. Obsahoval také ustanovení

o bezpečnostních technicích, ti měli plnit úkoly, které se týkali bezpečnosti na pracovištích. Roku 1961 vznikl v návaznosti na tento zákon, zákon č. 65/1961 Sb., o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci [5].

Podmínky pro pracující těhotné ženy blíže přiblížil roku 1964 zákoník č. 58/1964 Sb., o zvýšené péči o těhotné ženy a matky. Benefitem pro těhotné byly kromě mateřské dovolené i přestávky na kojení dítěte. O rok později vznikl zákoník práce (č.65/1965), který byl později několikrát novelizován [3]. Zákon č. 174/1968 Sb. roku 1968 ustanovil celostátní odborný dozor s pravomocí kontrolovat dodržování předpisů, které se týkaly bezpečnosti práce a technických zařízení [1].

2.3.3 Česká republika (1993 – současnost)

V rámci příprav na vstup České republiky do Evropské unie v roce 2000 přijala naše země tzv. „harmonizační novelu“ (č. 155/2000 Sb.). Ta v platnost vešla 1. ledna 2001. Díky přijetí této novely zákoníku práce se sjednotili právní úpravy BOZP v České republice s těmi v Evropské unii a splnili podmínky pro vstup České republiky do EU [5].

„V polovině roku 2005 vznikl na základě zákona č. 251/2005 Sb. Státní úřad inspekce práce se sídlem v Opavě“ [3]. Rok poté vznikl zákon č. 309/2006 Sb., který přinesl do právního systému nové role zaměřené na zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, zejména kvalifikované osoby na prevenci rizik (technik BOZP) [3].

3 Právní úprava bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci je zpravidla upravena v několika právních předpisech. Uvedu v následující podkapitole ty nejdůležitější, které se týkají BOZP v každém podniku. Existují i další vyhlášky a normy, které specifikují požadavky pouze pro daná odvětví a netýkají se obecné legislativy v oblasti BOZP.

3.1 Legislativní a regulační shoda

V zákoníku práce (zákon č. 262/2006) v páté části – Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, nalezneme povinnosti zaměstnavatele, zaměstnance a jejich práva v oblasti BOZP [12].

Zákon č. 309/2006 Sb., o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a jeho již 10. novela (k 1.1.2024) je základním právním předpisem, který se BOZP týká [26]. „*Zákon, kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy (zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci)*“ [26].

Právním předpisem, který se zaměřuje na zařazení prací do daných kategorií a ochraně zdraví zaměstnance před škodlivými látkami je vyhláška č. 432/2003 Sb. [27]. „*Faktorem se pro účely této vyhlášky rozumí fyzikální, chemické a biologické činitele, prach, fyzická zátěž, zátěž teplem a chladem, psychická a zraková zátěž a další faktory, které mohou mít nebo mají vliv na zdraví*“ (§1 odst. 2) [27].

Ustanovení, které se týkají požární ochrana a prevencí požárů jsou uvedena ve vyhlášce č. 246/2001 Sb. Obsahuje mimo jiné i informace o odborné způsobilosti, školení zaměstnanců o požární ochraně, požární kontrole nebo jak skladovat hořlavé a požárně nebezpečné látky [28].

Jak jsem již zmínila existují i další předpisy a normy, které se mohou lišit v závislosti na odvětví. Tato doplňující legislativa se zaměřuje například na BOZP spojené s výpočetní technikou, prací s elektromagnetickými poli apod. Tyto právní předpisy jsou ovšem nezbytnou součástí v různých odvětvích.

3.2 Kontroly a inspekce

Inspekce, která provádí kontrolu v podniku srovnává skutečný stav s platnými právními předpisy [6]. Inspektorát práce provádí zejména dozor a kontrolu BOZP v podniku. Zaměřuje se také na kontrolu technických zařízení, a to jak při výrobě, montážích, opravách, údržbě či

revizi [4]. Inspektoři ze Státního úřadu inspekce práce (SÚIP) vykonávají tyto kontroly na podnět či preventivně. V jejich kompetenci je i ukládání pokut za přestupky, nedostatky, které zjistí v oblasti BOZP. Ten se řídí zákonem č. 251/2005 Sb. zákon o inspekci práce [14].

S kontrolou souvisí i samotné vyhledávání rizik na pracovišti a jejich zdrojů. Kontrola BOZP probíhá jako porovnání aktuálního stavu s optimálním stavem, výsledkem by mělo být zjištění rozdílů, které mohou způsobit pracovní úraz [6]. Aktuální stav se také porovnává s interními předpisy BOZP v podniku. Proces, který s kontrolou BOZP v podniku úzce souvisí je i tzv. prověrka BOZP, která se dle zákona musí provádět minimálně jednou ročně. U ní se využívají analytické metody. Výsledkem je zjištění, zda podmínky, které firma aplikovala zmenšily míru pravděpodobnosti na vznik mimořádné události na pracovišti [10].

Dalším způsobem kontroly v podniku může být audit [6]. Audit BOZP pomáhá zjistit zaměstnavateli, zda BOZP ve firmě je v souladu se zákony. Dalším jeho cílem je, že se identifikují potenciální rizika, které mohou ohrozit bezpečnost zaměstnanců. Následně se vypracuje plán, který slouží jako návod ke zmírnění těchto rizik [14]. Výsledkem práce auditorů je dokument – zpráva o auditu, kde jsou zapsány všechny podrobnosti a informace o uskutečněném auditu. Tato zpráva je důkazním prostředkem, že audit ve společnosti proběhl [10].

3.3 Odborná školení

Školení o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci se zabývá informováním zaměstnanců o všech možných rizicích, která se na pracovišti mohou vyskytovat. Dle zákona č. 262/2006 Sb. § 103 odst. 2 a 3 musí být proškoleni všichni zaměstnanci včetně vedoucích pracovníků. Za zaměstnance během výkonu práce je zodpovědný zaměstnavatel, proto je povinen je seznámit s předpisy a dohlížet na jejich dodržování [29].

Při nástupu do zaměstnání podstoupí nový zaměstnanec nástupní školení v oblasti BOZP. Nesmí provést pracovní činnost dříve, než je proškolen. Periodické školení se ve většině firmách opakuje, a to obvykle jednou za dva až tři roky. Rozhodnutí o častosti opakování závisí na velikosti rizika v provozu podniku. Školení BOZP se provádí také při mimořádných událostech jako jsou havárie, pracovní úrazy či změny legislativy [30].

Samotné školení BOZP je v každé firmě individuální, neexistuje tedy žádný obecný vzor, co by mělo školení obsahovat. Školení je vždy přizpůsobeno dle podmínek v konkrétním podniku. Školení musí být zakončeno ověřením znalostí zaměstnanců, které nabyli absolvováním tohoto školení. Pro ověření znalostí slouží nejčastěji test v papírové či on-line podobě. V případě správného vyplnění testu obdrží zaměstnanec certifikát o absolvování školení, který se následně předá k archivaci v podniku [29].

Odborné školení, které je s BOZP spjato je pro zaměstnance, kteří obsluhují vyhrazená technická zařízení (VTZ). Periodicita těchto školení bývá jednou za tři roky [14].

3.4 Respirační onemocnění

Domnívám se, že vzhledem k pandemii nemoci Covid-19 v letech 2020–2023 patří toto onemocnění mezi nejvýznamnější respirační onemocnění, které ovlivnilo chod mnoha pracovišť i celých podniků.

Pro ochranu zdraví zaměstnanců v podniku během pandemie Covid-19 (listopad 2020) vydalo Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR doporučení pro zaměstnavatele, které mají zabránit šíření onemocnění. Mezi nejdůležitější pravidla obsažená v tomto dokumentu patřilo takzvané 3R – roušky, ruce, rozestupy. Dalším důležitým pravidlem bylo co nejvíce minimalizovat potkávání zaměstnanců na pracovišti, proto kdo mohl být, byl přerážen na homeoffice/práci z domova. Zaměstnavatelům bylo též doporučeno investovat do prevence zaměstnanců, zorganizovat výměnu jednotlivých směn tak, aby se co nejméně lidé setkávali, poskytovat nepřetržitý přístup k dezinfekci a také realizovat schůzky s externisty, dodavateli apod. přes videohovory [31].

Respirátory (FFP2) jsou účinné jako prevence před přenosem různých respiračních onemocnění. Je nutné respirátory nosit správně nasazené tak, aby zakrývali nos i ústa. Také je důležité je pravidelně měnit [32]. Přidělené ochranné pomůcky zaměstnancům, nejčastěji respirátory, jsou funkční pouze v případě, že zajišťují těsnost [5].

Na pracovištích by se měl dodržovat ideální rozstup mezi pracovníky dva metry a více. Zároveň je důležité si pravidelně mýt ruce, přes které se může virus přenášet. Není doporučeno se proto dotýkat zevní strany respirátoru. Pokud ale není možnost si ruce umýt vodou a mýdlem, použijte dezinfekci na bázi alkoholu [32].

Zaměstnavatel má odpovědnost za přenos infekce na pracovišti [3]. Proto by měl v případě rozšíření onemocnění Covid-19 anebo jiného respiračního onemocnění dohlížet na dodržování výše zmíněných pravidel, aby přenosu infekce zabránil.

4 Úvod pro praktickou část

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci představuje důležitý faktor pro úspěšné fungování podniku. Zajištění bezpečnosti a zdraví zaměstnanců značně ovlivňuje efektivitu výroby a kvalitu pracovních podmínek. Každý zaměstnavatel má povinnost zajistit takové pracovní podmínky a pracovní prostředí, které vyhovuje legislativě a zajišťuje bezpečnost zaměstnanců.

Všechny informace vychází z dotazníků a řízených rozhovorů s představiteli organizací. Zástupcem společnosti Valeo byl health safety enviromental manager. Otázky pro rozhovor zodpovídal ve společnosti Aisan HR and GA senior manager.

Ve své praktické části bakalářské práce se zaměřím na analýzu a porovnání problematiky BOZP u dvou mnou vybraných podniků. Vybrala jsem si podniky, které mají podobné zaměření a každý se nachází v jiném kraji. Jedná se o podniky Valeo s.r.o. Rakovník ve středočeském kraji a o Aisan Industry Czech, s.r.o. Louny, ústecký kraj. Cílem této analýzy je zhodnotit současný stav BOZP v obou podnicích, identifikovat případné nedostatky a navrhnout možná zlepšení či opatření ke zvýšení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

5 Charakteristika a analýza BOZP prvního podniku – Valeo

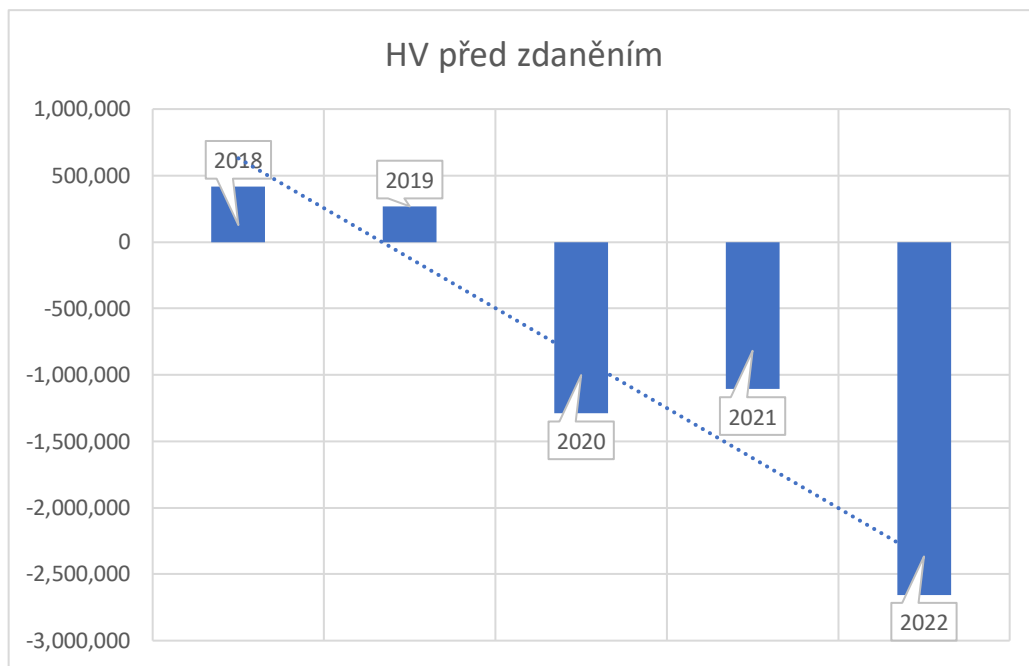
5.1 Popis podniku

VALEO AUTOKLIMATIZECE je komanditní společností, její pobočka se nachází v Rakovníku, Kuštova 2596. V České republice má další 4 výrobní závody. Počet zaměstnanců v rakovnickém závodě je 638. Dle počtu zaměstnanců se jedná o velký podnik. Z celkového počtu zaměstnanců je 347 pracovníků technicko-hospodářských. Společnost se zabývá výrobou různých automobilových komponent, včetně klimatizačních systémů, systémů pro recirkulaci výfukových plynů, ovládacích panelů do interiéru vozidla a předních modulů [33]. Oborem dle CZ-NACE je 29320 - Výroba ostatních dílů a příslušenství pro motorová vozidla. Podnik se také zabývá výzkumnou a vývojovou činností, která se nejprve soustředila pouze na mechanické navrhování klimatizačních jednotek a interiérových ovládacích panelů. Od roku 2013 byla tato činnost rozšířena o vývoj senzorů, softwaru a systémů pro automatizovanou jízdu a automatizované parkování a další [33]. Tabulka níže zobrazuje ekonomické výsledky podniku za 5 let, od roku 2018 do roku 2022.

Tabulka 1: Ekonomické výsledky společnosti Valeo (tis. Kč)

	2018	2019	2020	2021	2022
Tržby	11 652 023	11 138 039	9 475 024	9 896 232	12 672 555
Přidaná hodnota	1 121 540	1 293 542	819 804	602 929	-633 589
Provozní HV	440 113	129 868	-1 240 339	-1 031 848	-2 295 000
HV před zdaněním	416 181	267 787	-1 290 742	-1 107 995	-2 655 613

Zdroj: převzato z Justice.cz

Obrázek 3: HV před zdaněním Valeo,

Zdroj: převzato z Justice.cz

Tržby zahrnují tržby z prodeje zboží, služeb a za prodej zboží. Zatímco tržby vzrostly ve sledovaném období o 9 %, provozní HV a HV před zdaněním se již od r. 2020 překlápí do záporných čísel, přidaná hodnota až od r. 2022. Tento stav hodnotí, jednoznačně negativně.

5.2 Systém BOZP

Valeo má vytvořeny globální interní Valeo internetové stránky, kde se sdílí všechny manuály. Samotné BOZP je v podniku řešeno systémově na základě tzv. manuálu, který popisuje, jak postupovat z hlediska bezpečnosti. HSM manuál mimo jiné popisuje, jak zavést základní procedury, jak aplikovat jednotlivé direktivy a jak k tomu přistoupit. Druhým dokumentem, který se BOZP zabývá se jmenuje – Registr enviromentálních aspektů a rizik, který vychází z platné legislativy, viz. příloha Y, Z. Obsahem tohoto dokumentu je seznam rizik, jak s nimi nakládat a jak tyto rizika eliminovat. Systémové BOZP je řešeno také v dokumentu – Hodnocení souladu s legislativou. Závod v Rakovníku vlastní ISO certifikaci – ISO 45001 (Bezpečnost a ochrana zdraví při práci), ISO 50001 (Hospodaření s energií) a ISO 14001 (EMS – Systém enviromentálního managementu).

Prvním krokem v procesu plánování z hlediska bezpečnosti je prevence, tedy motivovat, proškolit a informovat. V případě, že nějaké riziko již vzniklo, tak je třeba ho co nejrychleji eliminovat, a to od kolektivních ochran až po ochranu osobní. Posledním krokem je zpracování souvisejících dokumentů.

Nyní přiblížím, jaké jsou postupy plánování v případě zavedení nové výrobní linky. Z hlediska vývoje linky, se již v počáteční fázi přemýšlí o konceptu výrobku. Valeo má zavedený svůj vlastní systém – IPROM (příloha T), ten slouží primárně pro člověka, který komunikuje s dodavateli. Ten má vždy v jednotlivých částech projektování stanovený úkol, např. výroba, komunikace vůči zákazníkovi a také bezpečnost. V těchto částech se vždy postupuje přes matice, které vyplývají z komplexity linky. Kupříkladu u jednoduchého pracovního zařízení není z hlediska bezpečnosti mnoho rizik, proto postačí kontrola nezávislou osobou nebo odborně způsobilou osobou. Pokud se bude jednat o velkou výrobní linku, která bude mít několik robotických stanovišť, tak je v jednotlivých fázích výroby potřeba posouzení cizí strany. Valeo využívá k posouzení z třetí strany například firmu Dekra či Omron, tedy firmy specializující se na bezpečnost.

Aktualizace plánu BOZP probíhá minimálně jednou ročně, což je v souladu s nyní platnou legislativou. V případě významné změny, ať už ze strany podniku nebo kvůli změně v legislativě, proběhne aktualizace také.

Nástroj pro sledování úspěšnosti BOZP se využívá v podniku v procentuální formě. Externí auditoři objektivně posoudí situaci a zároveň probíhá hodnocení, zda je vše v souladu s platnou legislativou. Následně se interně vyhodnotí, jestli byl naplněn daný bod/cíl či ne. Tento výsledek se určí v procentuální formě, kdy 100 % znamená úplnou úspěšnost.

Tým, který se specializuje na BOZP se skládá z OZO BOZP, OZO PO a HSE (health, safety, environment) technik. OZO BOZP a HSE technik vlastní certifikát CMSE – Certified Machinery Safety Expert od firmy Pilz. Tento certifikát je zaměřen na vyhledávání rizik na výrobních zařízeních. V kompetenci týmu je vyhledávání rizik, hodnocení souladu s legislativou, kontrola výrobních zařízení či školení BOZP. Navíc mají na starost správu budov, hledisko životního prostředí a odborového hospodářství.

Nad rámec zákona v souvislosti s BOZP společnost poskytuje školení, podpůrné programy, benefity, osvětu, interní komunikaci napříč směnami a odděleními a interní časopis. Novinkou je speciální den pro zaměstnance, který se týká bezpečnosti.

Na základě uvedených popisů a příkladů uplatňování součástí Systému BOZP v praxi, hodnotím řízení BOZP jako systémové.

5.2.1 Osobní ochranné pracovní prostředky a hygiena práce

Benefitem pro zaměstnance je, že společnost nabízí pro operátory skrze dodavatele výměnu a praní ochranných pracovních oděvů. Ochranné brýle a rukavice, které zaměstnanci obdrží si uchovávají v osobních skříňkách ve výrobě. Proškolení o používání ochranných

prostředků jsou v rámci BOZP školení, které probíhá jedenkrát ročně. Na obrázku níže jsou zobrazeny OOPP pro operátora ve výrobě.

Obrázek 4: OOPP pro operátory Valeo

Zdroj: interní dokument společnosti Valeo

Z důvodu výroby elektronických komponentů je třeba specifické vnitřní pracovní prostředí budovy. Zahrnuje to plně klimatizovanou halu s úpravou vlhkosti vzduchu, definované osvětlení, zajištění výměny a přivádění čerstvého vzduchu, tzv. čisté prostory a místnosti, kde je řízen tok přetlakového vzduchu. V těchto čistých místnostech jsou pracovníci oblečeni ve speciálních oblecích, aby nekontaminovali dané prostředí a také prochází vzduchovou sprchou. Pracovní prostředí je zde udržováno dle ISO klasifikace (clean room classifications – ISO 8, ISO 7, ISO 6, ISO 5).

Ergonomii pracovního prostředí určují tzv. ergonomické manuály, které obsahují výťah legislativních požadavků na ergonomii. Při návrhu linek probíhá sestavení tzv. mock-up linky, jedná se tedy o jakousi finální ukázkou, jak bude linka vypadat a u té probíhá ergonomický audit.

Na základě uvedených popisů a příkladů využívání OOPP v praxi, hodnotím přidělování a využívání OOPP a hygienu práce jako systémové.

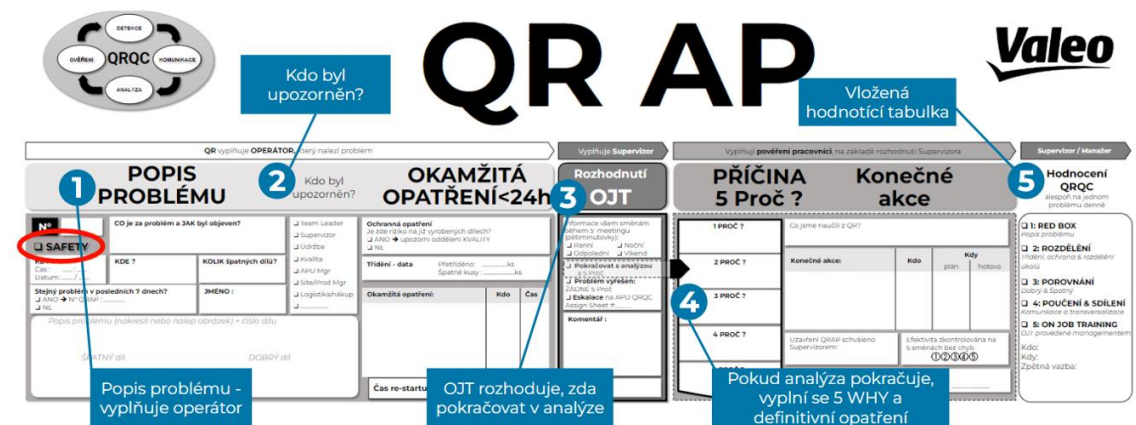
5.2.2 Vyhledávání a hodnocení rizik

Jak vyhledávat a hodnotit jednotlivá rizika zaměstnanci zjistí již na vstupním školení. Tyto informace ve zkrácené podobě jsou obsahem každé pracovní instrukci daného zařízení. Zároveň jsou postupy pro vyhledávání a hodnocení rizik dostupné na interních stránkách společnosti Valeo, kam má každý zaměstnanec přístup.

Risk hunting je nástrojem společnosti Valeo k identifikaci rizik v pracovním prostředí. Funguje na principu check-listů a dotazujících se otázek, které vás dovedou až k informaci, na co je třeba se zaměřit. Dále využívají Safety talk, který vyhodnocuje danou situaci. Probíhá zpravidla jedenkrát týdně. Využívá se v případě, kdy pracovník dělá něco, co je v rozporu s bezpečností či se jedná o nějakou nestandardní situaci. Na základě této situace se s pracovníkem vede rozhovor, jehož cílem je zjistit proč k danému riziku/ situaci dochází. Následuje návrh řešení, jak riziku zamezit a kontrola pracoviště. Z hlediska rizik týkajících se výrobních linek využívají Valeo direktivu. Jejím obsahem je výtah z norem, které se této problematiky týkají. Pomáhají vést procesního inženýra či industriálního inženýra k tomu, aby věděl, na co se potenciálního dodavatele ptát, na co se zaměřit. Obsahuje oblasti, čeho se týkají, dále se vyhodnotí, o jaké riziko se jedná, jak je závažné a číselně.

Potencionální rizika a nebezpečné situace se nahlásí a řeší dle QRQC – Quick Response Quality Control. Popis, kam a jakým způsobem popsat bezpečnostní riziko popisuje QRAP – Quick Response Action Plan. Jedná se o soubor záznamů o lince, ať se jedná o výrobu (NOK kusy), úrazy s pracovní neschopností nebo poruchy. Do QRAP tabule, která je umístěna na stojanu u linky se zapíše bezpečnostní riziko a také je nutné o problému informovat nadřízeného. Na obrázku níže je vyobrazeno schéma QRAP.

Obrázek 5: QRAP

Zdroj: interní dokument společnosti Valeo

Nástrojem pro kontrolu dodržování bezpečnostních opatření jsou namátkové kontroly, Risk hunting a komplexní bezpečnostní prověrka. U komplexní bezpečnostní prověrky jsou přítomny také odbory. Cílem je vyhledat rizika na pracovišti, funguje to na principu, kdy se skupiny pracovníků přesunou na pracoviště, kde běžně nepracují. Při porušení některého bezpečnostního opatření je zaměstnanci udělen vytýkácí dopis, odebrána finanční částka ze mzdy. Částka se odvíjí od závažnosti porušení. Při velmi hrubém porušení společnost

se zaměstnanec rozváže pracovní poměr.

Před uvedením nové technologie do výroby nebo před jejím uvedením do chodu se provádí přeměření pracovního prostředí. A to i v případě změny, přidání či odebrání zařízení. Dohledy na pracovního prostředí probíhají na roční bázi a namátkově, u čehož jsou přítomni zástupci odborů. Pokud došlo ke změně u zařízení ať už malého charakteru (např. úprava softwaru) nebo většího charakteru, zpracovává se Systém změnového řízení. Je nutné, aby tento dokument schválily všechny oddělení. Oddělení zabývající se BOZP v podniku se zaměřuje na ergonomii bezpečnosti.

Všechny chemické látky musí být uzamčeny, v případě kapalných chemických látek je umístěna na zachytňovací vaně. Každý, kdo s chemickou látkou nakládá je proškolen na zacházení s chemickými látkami, vybaven patřičnými OOPP a také vede o chemické látce evidenci. Zákon přikazuje mít ke každé chemické látce bezpečnostní list a z něj proškolit všechny zaměstnance. Tento Jelikož bezpečnostní listy jsou velmi dlouhé, společnost vytváří zkrácené verze, pomocí kterých následně školí operátory. Tato zkrácená verze je o velikosti maximálně jedné A4. Obsahuje informace o složení látky, rizikových vlastnostech, rizikových symbolech, PH větech, o nakládání s chemickým odpadem a další.

Na základě popsaných postupů a nástrojů pro vyhledávání a hodnocení rizik hodnotím proces identifikace rizik a dodržování bezpečnostních opatření ve společnosti Valeo jako systémový a efektivní.

5.2.3 Pracovnílékařské služby

Pro pracovnílékařské prohlídky má společnost zřízeného externistu – lékaře pro pracovnílékařský vztah. I přes změnu v legislativě stále provádí vstupní a výstupní prohlídky. Zachovali si také, že u kategorie práce č. 2 provádí preventivní lékařskou prohlídku jednou ročně.

Případný pracovní úraz se zapisuje do knihy úrazů a také do interního systému Valeo, a to v případě, že se jedná o úraz od kategorie 1 do kategorie 5. Na základě tohoto zápisu vzniká nápravné opatření a LLC karty. Pokud se jedná o zranění kategorie 3 a výše, je povinností společnosti vyplnit hlášení pro pojišťovnu a oblastní inspektorát práce. Na následujícím obrázku jsou popsány jednotlivé kategorie práce ve společnosti.

ZÁVAŽNOST BEZPEČNOSTNÍHO PROBLÉMU

Kategorie 1 Category 1	Vážné nehody (Smrt, amputace, závažné poranění, více osob s pracovní neschopností, zranění s trvalými následky) <i>Severe accident (death, amputation, major physical trauma, person affected by incapacity or irreversible injury following an accident)</i>	->	} -> Red Alert rozeslat do 4 hodin po nahlášení
Kategorie 2 Category 2	Významné materiální škody (s možným vážným zraněním od pádu zařízení, nebo od elektřiny, ...) & významný zásah <i>Significant material damage with potential serious injury (e.g. tool falls, trolley, etc.) & major near miss (event that could have caused a major physical injury or major production disruption (fire start, machine breakdown etc.))</i>	->	
Kategorie 3 Category 3	Nehody se ztrátou času (s pracovní neschopností) bez ohledu na závažnost - mimo Kategorie 1 (včetně nemocí z povolání) <i>Accident with lost time, excluding Cat.1.</i>	->	
Kategorie 4 Category 4	Nehody bez ztráty času (bez pracovní neschopnosti), které vedou k lékařskému ošetření mimo závod (v nemocnici a/nebo u lékaře) <i>Accident without lost time that led to a medical treatment outside the site (at hospital and/or by a doctor)</i>		
Kategorie 5 Category 5	Nehody bez ztráty času (bez pracovní neschopnosti), které vedou k ošetření v závodě (první pomoc od zaměstnanců, v místní ordinaci) nebo bez lékařského ošetření <i>Accident without lost time that led to a medical treatment within the site (by 1st aid employees or at the site nurse) or with no medical treatment</i>		
Kategorie 6 Category 6	Materiální škody (nezávažné, bez rizika poranění, poškozené zařízení, kolize, úder, ...) <i>Material damage - not significant, no risk of injuries (e.g. equipment damaged with collision, hit, etc.) and no risk of production disruption</i>		
Kategorie 7 Category 7	Odhylka od standardu / Závady na zařízení, nástroji, výrobku, nebo pracovním postupu / Nedostačující SS, pracovní podmínky <i>Deviation from standard / Defects in equipment, tool, product or work process / Insufficient SS, working conditions</i>		

Připomenutí pravidel:

Problém / Nehoda	Kdo je odpovědný?	Co je třeba udělat?	How
Kategorie 1, 2, 3	(Senior) Ředitel závodu nebo Výrobní ředitel nebo VSA Divizní Manager	PLANT QRQC	PDCA / FTA in VIM + LLC in VTES
Kategorie 4, 5, 6	Manažer oddělení nebo APU	APU QRQC	
Kategorie 7	SUPERVISOR	LINE QRQC	QRAP BOARD, Rychlá reakce, Akční plán

Obrázek 6: Kategorizace pracovních úrazů Valeo
Zdroj: interní dokument společnosti Valeo

Z hlediska pracovní úrazovosti se úrazy kategorie 4 až 7 vyskytují v nižších desítkách ročně. Jedná se tedy o úraz, který je ošetřen lékařem či interně či o skoronehodu. U významných zranění (kategorie 1 až 3) se společnost pohybuje v jednotkách ročně. Poslední takto vážný úraz se stal před 2,5 lety (pozn. rok 2021). Největším rizikovým faktorem v pracovním prostředí je počet opakování a lokální svalová zátěž.

Opatřením pro prevenci pracovních úrazů je nástupní školení BOZP, pravidelné školení BOZP, e-learning, sílení LLC karet, Safety DOJO a Group direktivy. K e-learningu je využíván systém My-learning, zaměřuje se například na chemické látky nebo práci ve výškách. Karta LLC je událost, která se stala v závodě v zahraničí a přes interní systém Valeo se sdílí i pro ostatní pobočky. Každá karta (událost) se kontroluje a posuzuje se, zda je aplikovatelná i v jiném závodě či není. Safety DOJO je využívána v rámci školení BOZP, jedná se o tréninkovou místnost, kde jsou k dispozici OOPP, informace o identifikaci rizik či o vztahu k přírodě. Na principu hry se zaměstnanci seznamují s různými riziky a informacemi. Group direktivy jsou generální postupy, které společnost Valeo vytvořila pro sjednocení všech závodů po světě. Viz. příloha E.

Dle popsaných postupů pro pracovnílékařské prohlídky, zaznamenávání a řízení pracovních úrazů a opatření pro prevenci pracovních úrazů hodnotím systém BOZP ve společnosti jako systémový.

5.2.4 Školení zaměstnanců a kategorizace prací

Periodické školení BOZP probíhá jednou ročně, přeškolení probíhá dle potřeby v návaznosti na LLC karty nebo pracovní úrazy. Do tří měsíců od nástupu každý zaměstnanec

absolvuje interní školení – Safety first, doba trvání tohoto školení je cca 4,5 hodiny. Účastní se ho přibližně 12 lidí, které si lektor rozdělí do dvou skupin a poté jim formou hry představuje rizika, přiblíží jejich identifikaci a jejich vznik. Následně zaměstnanec na modelu (např. stroje) ukazuje a popisuje vše z čeho má být proškolen. Obsahem školení je i informace o omezení rizik, kolektivních rizicích či OOPP.

Školení BOZP není zaměřeno pouze na bezpečnost a ochranu zdraví při práci, součástí je i PO, chemické látky, enviromentální prostředí a kyberbezpečnost. Periodické školení školí interní pracovníci, nově nastoupené zaměstnance školí externí školitel, který je zároveň bývalým zaměstnancem společnosti.

Za kategorizaci prací v podniku je zodpovědný vedoucí BOZP ve spolupráci s personálním oddělením a s vedoucími odborů. Prvním krokem je vypsání všech pozic v podniku. Následně se vybere typický zástupce dané činnosti z pozic, které mají podobnou náplň práce. Dále se postupuje dle platné legislativy, například se určuje, zda je potřeba vyměřit svalovou zátěž, tepelnou zátěž, hlukovou zátěž, prašnou zátěž apod. U těchto faktorů probíhá měření a na jeho základě se poté dokládá jejich plnění. V situaci, kdy je překročen limit, tak jako první je snaha o eliminaci, až pokud toto není možné přichází navyšování kategorie. Posledním krokem je obdržení osvědčení od krajské hygienické stanice.

Technicko-hospodářští a zaměstnanci pracující v kancelářích jsou zařazeni do kategorie č.1, tedy bezrizikové. Pracovníci z výroby spadají do kategorie č.2 a 2 rizikové. Rozdíl zpravidla spočívá v tom, že pro kategorie 2 a 2R jsou povinné bezpečnostní přestávky. Dalším rozdílem může být v povinných OOPP.

Je patrné, že ve společnosti je oblast školení BOZP nastavena systémově, protože zahrnuje široké spektrum klíčových oblastí, včetně bezpečnosti, ochrany zdraví při práci, prevence rizik, ochrany životního prostředí a kyberbezpečnosti. Také společnost využívá různé metody výuky, které zvyšují efektivitu a účinnost školení.

5.2.5 Bezpečnost technických zařízení a mimořádné události

Společnost Valeo má v evidenci tzv. harmonogram servisu a obsluhy všech VTZ zařízení. V tomto dokumentu jsou vypsána všechna VTZ zařízení, které se v závodě nachází, tedy tlakové nádoby, elektrická zařízení a zařízení plynová. Obsahem tohoto harmonogramu jsou také údaje, kdy je třeba provést pravidelnou kontrolu daného zařízení. K servisu těchto zařízení využívají externích firem, které se na servis VTZ zaměřují. Zároveň má firma nominované odpovědné osoby. Ty jsou pravidelně školeny. Základní informace o bezpečnostním značení jsou součástí školení o BOZP. Provedení značení vychází

z požadavků legislativy.

V případě, že na pracovišti nastane mimořádná událost, tak nejprve se postupuje dle instrukcí při vzniku pracovního úrazu na pracovišti. Pokud tedy dojde ke zranění je na prvním místě ošetření zraněných osob a zamezení příčiny, která úraz způsobila. Popřípadě poté nastává evakuace všech osob. Až poté dochází k šetření důvodů a příčin dané události. Během šetření je vždy přítomen zástupce odboru, což je také uvedeno v kolektivní smlouvě. Pokud je to možné, proběhne hovor s poškozeným, který byl u události přítomen, popřípadě s osobou, která událost způsobila. Cílem hovoru je zjistit popis situace a simulace, jak k události došlo. K zjištění příčiny mohou pomoci i záznamy z bezpečnostních kamer, které jsou v závodě instalovány. Na základě těchto všech informací vznikají závěry, které určí škodní komise společně se zástupcem odborů. Dle závěru se stanoví kompenzace ze strany zaměstnavatele či zaměstnance.

Na základě informací o postupech společnosti při mimořádných událostech lze říci, že mimořádné události řídí společnost Valeo systematicky.

5.3 Ochrana pracovníků proti respiračním onemocněním

Tato kapitola bude věnována opatřením, které společnost zavedla během pandemie onemocnění Covid – 19, která proběhla v letech 2021 až 2023. Prvním opatřením, které proběhlo globálně ve všech pobočkách společnosti, bylo monitorování teploty zaměstnanců před vstupem do haly a do výrobního závodu. Pracovník ostrahy měřil teplotu pomocí bezdotykového teploměru, většinou na čele pracovníka. V druhé fázi se zavedlo používání roušek na pracovištích, které na samém počátku byly nedostatkovým zbožím. Postupně se společnosti podařilo zajistit dostatečné množství roušek pro zaměstnance, kterým byly přidělovány. Paralelně s tím byl zavedený homeoffice na pozicích, kde to bylo možné. U pozic, kde byl třeba dozor nebo dohled se střídali zaměstnanci tak, aby na daném oddělení bylo co nejméně lidí.

Dalším opatřením byla dezinfekce, která byla dostupná na všech chodbách, u vstupních dveří a v meetingových místnostech. Pravidelně každé dvě hodiny se čistila a otírala místa, kterých se lidé často dotýkali (např. kliky u dveří). Téměř ke konci pandemie onemocnění Covid – 19 bylo zavedeno povinné testování zaměstnanců na přítomnost koronaviru, které probíhalo jednou týdně.

Dříve se zaměstnanci na přítomnost Covid–19 testovali na odběrovém místě a následně jim společnost Valeo proplatila tento zákrok. Následně bylo třeba zajistit testování přímo v závodě, které zde prováděla externí firma. Aktuální opatření se odvíjela od aktuálních

pravidel vydaných Ministerstvem zdravotnictví České republiky.

Díky iniciativě, ze strany společnosti vzniklo poučení o správném užívání roušek, zakrývání úst a podobně, které bylo prezentováno všem zaměstnancům. Pravidelně se větralo v kancelářích, byly omezeny kapacity v meetingových místnostech na polovinu z obvyklého počtu, byly polepeny prostory závodu samolepkami, znázorňující rozestupy a další.

Stále se v prostorech podniku využívá dezinfekce i když ne již v takovém množství. Je k dispozici na hodně exponovaných místech jako jsou chodby, jídelna apod. Přínosem pandemie pro společnost Valeo a její zaměstnance byla změna podvědomí lidí, kteří nyní ví, že když se necítí dobře, je lepší se ze zaměstnání na daný den omluvit. Přínosem je také to, že nyní je nasazení roušky vnímáno jako ohleduplnost, a ne jako společenské stigma.

Opatření společnosti během pandemie Covid-19 byla řízena systematicky na základě pravidelného uplatňování aktuálních zdravotních doporučení a potřeb zaměstnanců.

6 Charakteristika a analýza BOZP druhého podniku – Aisan

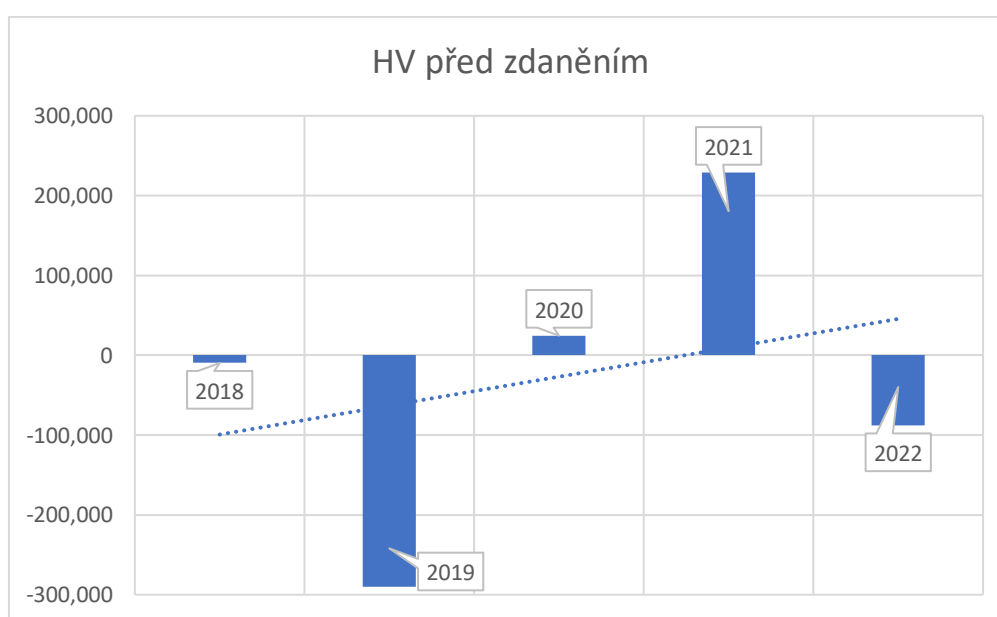
6.1 Popis podniku

Aisan Industry Czech je společností s ručením omezeným. Její pobočka se nachází ve městě Louny, Průmyslová 2727. V podniku je 612 pracovníků, jedná se tedy o velký podnik dle počtu zaměstnanců. Technicko-hospodářských pracovníků je zde z celkového počtu 65. Společnost se specializuje na vývoj a výrobu dílů do palivových systémů, systému sání vzduchu a výfukových systémů pro automobily a motocykly [34]. Oborem dle CZ-NACE je ve společnosti 29320 – Výroba ostatních dílů a příslušenství pro motorová vozidla. Společnost využívá široké spektrum technologií jako je například talkové lití hliníku, vstřikování plastů, obrábění hliníku, oceli a plastů [34]. Tabulka č. 2 zobrazuje ekonomické výsledky společnosti Aisan od roku 2018 do roku 2022.

Tabulka 2: Ekonomické výsledky společnosti Aisan (tis. Kč)

	2018	2019	2020	2021	2022
Tržby	2 542 923	2 395 101	1 981 752	1 996 956	2 497 123
Přidaná hodnota	538 027	576 630	433 612	396 212	375 856
Provozní HV	10 712	-281 201	28 259	230 295	-95 526
HV před zdaněním	-9 648	-290 077	24 577	228 708	-87 943

Zdroj: převzato z Justice.cz

Obrázek 7: HV před zdaněním Aisan,

Zdroj: převzato z Justice.cz

Tržby zahrnují tržby z prodeje zboží, služeb a za prodej zboží. Ve sledovaném období klesly tržby o 2 %, závažnější je pokles přidané hodnoty o 30 %. Provozní HV a HV před zdaněním kolísají z kladných do záporných čísel a naopak. Z uvedených důvodů hodnotím ekonomické výsledky negativně.

6.2 Systém BOZP

Ve společnosti Aisan je oblast BOZP řešena na základě dokumentu – Řízení BOZP, který je na úrovni interní směrnice. Jedná se o nosnou směrnici, na kterou se dále odvolávají například provozní řády. Obsahem této směrnice je zejména odpovědnost a základní povinnosti vedoucích pracovníků, řízení BOZP a její struktura, kontrolní činnost, kategorizace prací, školení a vzdělávání, lékařské prohlídky včetně ochrany zdraví zaměstnanců, prevence rizik, OOPP a vedení a archivace dokumentů týkající se BOZP (příloha A, B,C).

Samotný proces plánování, který je ve firmě nastaven vychází z požadavků legislativy. V případě implementace nových výrobních technologií nebo změn stávajících pracovišť dochází v rámci projektového stádia k posouzení, tedy zda ta daná změna či výrobní technologie ovlivní zařazení a rizikovost té určité pracovní kategorie nebo negativně neovlivní pracovní prostředí. Zároveň probíhá i schvalovací proces se státními orgány, které zejména z pohledu hygieny práce si mohou vyžádat konkrétní měření na pracovištích. Standardně to bývá zejména měření hluku, osvětlení pracoviště a měření lokální svalové zátěže.

Plán BOZP se aktualizuje v závislosti na datech z vyhodnocení rizik, kdy samotné vyhodnocení rizik probíhá po analýze v případě nějakého pracovního úrazu. V případě, že žádná změna neproběhne, tak kontrola znění a jeho potvrzení probíhá minimálně jednou ročně.

Pro sledování a vyhodnocování úspěšnosti plánů BOZP využívá firma Aisan několik nástrojů a postupů. První z nich je v případě zjištění nějakého nedostatku, na jehož základě vznikne zápis a následně se sledují opatření, jejich realizace a někdy i samotná funkčnost protiopatření. Další je v případě pracovních úrazů, kdy v rámci 5WHY analýzy se používá obdobná metodika i na podobných procesech, které ve firmě jsou. Pro lepší přiblížení uvedu příklad – pokud dojde na montážním procesu jednoho výrobku na hale č.1 k problému, že u měřidla, které je pod tlakem a sleduje těsnost výrobku došlo k uvolnění tlakové hadice, tak na hale č.2, kde je montážní proces také, ale zde sleduje těsnost jiného výrobku, se v rámci této podobnosti zjišťují problémy i na podobných procesech a zařízeních. Jedná se o nález neshody a poté o následné realizaci protiopatření. Toto je zároveň i součástí interních auditů, které pravidelně probíhají v oblasti safety.

Vyhrazenou osobou, která se specializuje na BOZP v podniku je interní odborně

způsobilá osoba (OZO) na BOZP. Kdy tato osoba funguje jako metodik, který zodpovídá za legislativně správné nastavení systému. Nicméně za bezpečnost je zodpovědný každý vedoucí a manažer úseku.

Mezi benefity související s BOZP, které společnost Aisan poskytuje patří dovolená, placená volno navíc, vitamínové balíčky a příspěvky na očkování. Dalším benefitem je spolupráce s firmou zabývající se ergonomií a fyzioterapií. Velkým zdravotním benefitem je benefiční cafeteria, kde mají zaměstnanci možnost čerpat benefity spojené se zdravím. A to včetně nesmluvní fakturace, která poskytuje například nadstandartní ošetření u lékaře, masáže či příspěvek na pořízení zdravotních pomůcek.

Na základě popisu implementace a struktury řízení BOZP ve společnosti Aisan, hodnotím řízení BOZP jako systémové a zahrnující komplexní řízení bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců v souladu s legislativními požadavky.

6.2.1 Osobní ochranné pracovní prostředky a hygiena práce

Na jakých pracovištích se mají jaká OOPP používat určuje pro firmu interní směrnice. Také obsahuje informace o poskytování hygienických prostředků na pracovištích (mýdlo, krém na ruce, dezinfekce, ručníky a další) a o příspěvku na pracovní oblečení.

Obrázek 8: OOPP pro operátory Aisan

Zdroj: interní dokument společnosti Aisan

O používání OOPP jsou zaměstnanci proškoleni při příchodu na nové pracoviště společně se seznámením s riziky. Zároveň se vizualizuje, na jakém pracovišti se má dané OOPP používat. Zaměstnanci jsou proškoleni ohledně používání OOPP v rámci vstupního i periodického BOZP školení, to probíhá jednou za dva roky. Dalším opatřením, které informuje o používání ochranných pomůcek jsou obecně známe piktogramy typu – „používej ochranu

sluchu, používej ochranou přilbu“.

Při změně nebo instalaci nové linky probíhá měření lokální svalové zátěže a také celkové zátěže. Dalším opatřením pro ergonomii pracovního prostředí je také kontrola pracovišť, která se zaměřuje na ergonomii. Na pracovišti probíhá také preventivní fyzioterapeutická konzultace.

Dle uvedeného popisu implementace a pravidel pro používání OOPP a příkladů užívání v praxi lze říci, že využívání OOPP a hygiena práce je řízena v podniku systémově.

6.2.2 Vyhledávání a hodnocení rizik

Jednotlivé postupy pro vyhledávání a hodnocení rizik při práci jsou popsány ve směrnici o identifikaci a hodnocení rizik na pracovišti a v standardizovaném formuláři. Tyto dokumenty jsou součástí DMS systému, který je v podniku využíván.

Kontrola, že je proces vyhledávání a hodnocení rizik aktuální probíhá jednou ročně. V případě, že došlo ke změně technologie, její úpravě a podobně, tak se proces aktualizuje při této změně, je to součástí implementace projektu té dané změny. Aktualizace procesu probíhá i v případě vzniku pracovního úrazu.

Jako nástroj k identifikaci rizik slouží v podniku bodová škála, ve které se vyhodnocuje, jak případné zranění nebo riziko může zaměstnance poškodit. Jako protibody jsou zde uvedeny způsoby, jakými proběhne protiopatření. Drobná rizika se v podniku eliminují organizačními protiopatřeními, například novými ochrannými pracovními pomůckami. Ty nejzávažnější rizika se zpravidla řeší technickými opatřeními, jejich realizace ovšem trvá dlouhou dobu. Proto je zde možnost kombinace organizačních a technických opatření. Tato kombinace se využívá zejména proto, aby byl opět zajištěn provoz/výroba. Na níže zobrazeném obrázku je tento registr rizik v podobě tabulky vyobrazen.

Tabulka 3: Registr rizik

Kategorie rizika	Stupeň opatření, proveditelnost	Opis rizika	Název opatření	Ukázkové měřítko bezpečnostní opatření	Hodnocení rizika		Dodatečná opatření	Výsledná rizika	Měření rizik	Monitorování	OOPP											
					Potenciální riziko	Reálné riziko					A	B	C	D	E	F	G	H	J			
1																						
2																						
3																						
4																						
5																						
6																						
7																						
8																						
9																						
10																						
11																						
12																						
13																						
14																						
15																						

Zdroj: interní dokument společnosti Aisan

Potencionální rizika firma monitoruje během interních auditů, na ty musí být zpracované nápravné opatření. V případě, že se riziko může vyskytovat i na jiných linkách s podobnými procesy, tak stanoví časový plán implementace stejného nápravného zařízení i na těchto linkách. K účelům sdílení informací o závažných úrazech a nehodách, potencionálních rizicích, které se vyskytly v některé ze spřátelených firem nebo v rámci mateřské společnosti, slouží otevřená komunikace v rámci skupiny.

Dodržování bezpečnostních pravidel zaměstnanci je sledováno během interního auditu, který probíhá za přítomnosti managementu firmy. Za dodržování BOZP pravidel zodpovídá přímý nadřízený, který kontrolu minimálně jednou měsíčně dokládá záznamem. Pokud zaměstnanec bezpečnostní pravidla poruší jeho sankcí je vytykácký dopis a snížení měsíční pohyblivé složky mzdy, která se sníží i jeho přímému nadřízenému.

Na základě implementace bodové škály pro identifikaci rizik, organizačních i technických protiopatření a pravidelného monitorování rizik během interních auditů, hodnotím řízení rizik v podniku jako systémové a efektivní.

6.2.3 Pracovnělékařské služby

Jako prevence pracovních úrazů slouží ve firmě Aisan dodržování povinných preventivních a mimořádných lékařských prohlídek, dodržování bezpečnostních a enviromentálních pravidel. Dále zpracování Registru rizik (Obr.3), pracovních řádů, pracovních návodů a postupů na obsluhu strojů a zařízení a používání OOPP. Také probíhají pravidelné audity zaměřené na 5S, pravidelná školení BOZP, zaškolení pracovníků na

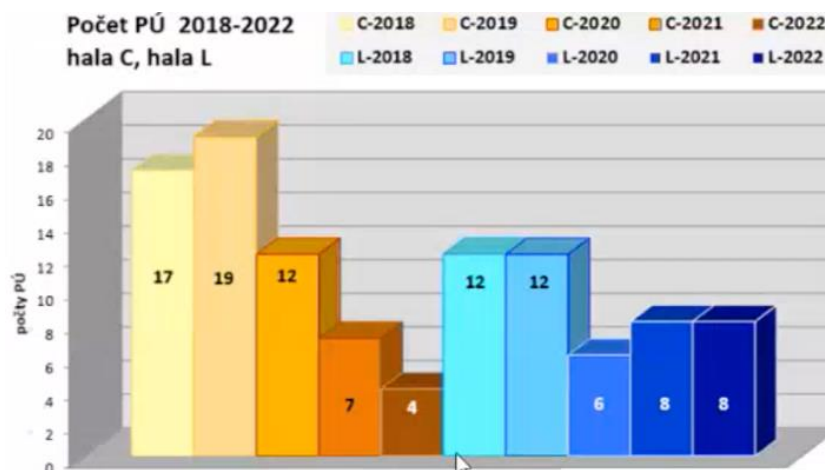
pracovišti, odborná školení pro oprávněné osoby a další.

Pro nahlášení pracovního úrazu v podniku je přesně stanoven postup. Využívá se emailová skupina a elektronický formulář, včetně povinnosti po analýze implementovat nápravné opatření pro snížení rizika vzniku obdobného úrazu. Následující postup nahlášení pracovního úrazu vychází z platné legislativy.

Pracovnělékařské služby jsou outsourcovány. Firma má smluvně ošetřeny tři lékaře, se kterými v rámci pracovnělékařských služeb spolupracují. Personální oddělení u každého zaměstnance hlídá platnost lékařských prohlídek, využívá k tomu personální software. Dva měsíce před koncem platnosti prohlídky dostane každý zaměstnanec oproti podpisu žádanku k provedení lékařské prohlídky, a to v papírové podobě. Dle pracovních pozic se liší periodicita lékařských prohlídek i jejich typ (vstupní, periodická, mimořádná, následná, výstupní). Viz. příloha D.

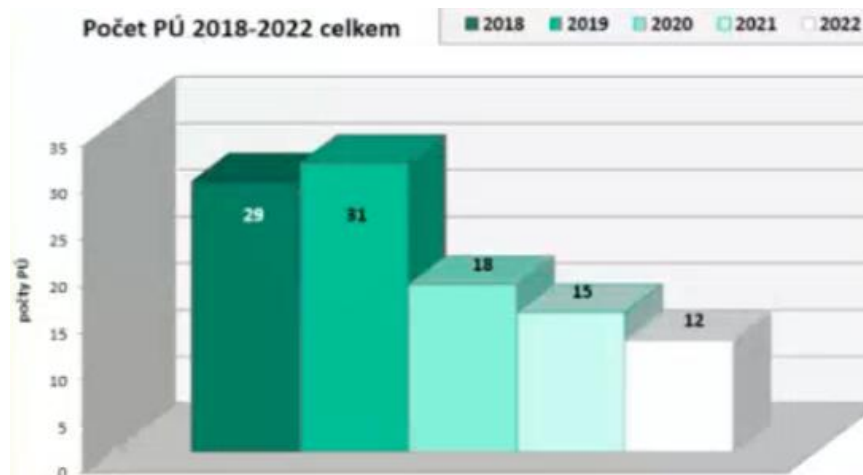
Pracovní úrazovost je zaznamenávána zvlášť na hale C a na hale L. V rámci periodického školení BOZP je zaměstnancům prezentován vývoj pracovní úrazovosti za posledních 5 let. Grafy, které tento vývoj znázorňují v letech 2018 až 2022 jsou zobrazeny níže. Počet úrazů se pohybuje mezi 12 až 18 za rok, z nich jsou přibližně 3 až 4 závažnějšího charakteru, tedy s absencí delší než tři dny.

Na základě implementace opatření k zajištění pracovnělékařské bezpečnosti hodnotím prevenci pracovních úrazů v podniku jako systémovou.

Obrázek 9: Vývoj pracovní úrazovosti Aisan

Zdroj: interní dokument společnosti Aisan

Obrázek 10: Vývoj pracovní úrazovosti celkem Aisan

Zdroj: interní dokument společnosti Aisan

6.2.4 Školení zaměstnanců a kategorizace prací

Obecné školení v oblasti BOZP probíhá jednou za dva roky, odborné školení dle platné legislativy. Firma Aisan zaškoluje zaměstnance na pracovišti a seznamuje je s riziky minimálně jedenkrát ročně anebo při změně podmínek pracoviště. Periodické školení BOZP obsahuje i oblast PO a nakládání s chemickými látkami. Nové zaměstnance a zároveň i periodické školení BOZP školí osoba odborně způsobilá v oblasti BOZP, která je zaměstnancem firmy. V případě potřeby využívají externího BOZP a PO specialistu.

Instalace či změna u výrobní technologie prochází schvalovacím a připomínkovacím procesem, u kterého jsou přítomny orgány státní správy včetně krajské hygienické stanice. Součástí procesu je dodání podkladů a vyžádání si konkrétních měření. Například pokud probíhá šetření o ohrožení nemoci z povolání, tak na základě tohoto měření se komunikuje s kompetentními orgány státní správy. Společnosti si tedy sama kategorizaci práce neurčuje, je to vždy na základě schválení státního orgánu. Projektové řízení technologií ve společnosti řeší oddělení engineeringu a oddělení vedení projektů, ti dále o změnách informují interního bezpečnostního technika.

Kategorie rizika je u většiny zaměstnanců nejvýše v kategorii č. 2, výjimkou jsou dvě pracoviště, které jsou v kategorii č. 3 na lokální svalovou zátěž. Z toho vyplývají legislativní požadavky na zdravotní prohlídky zaměstnanců a také na bezpečnost přestávky. Bezpečnostní přestávka pro závod znamená ztrátu výrobní kapacity a výrobního času. Cílem je snížit zátěž na těchto pracovištích pomocí technických opatření. Díky technickým změnám se společnosti povedlo v roce 2022 po přibližně pěti letech vyjmout jedno z pracovišť z kategorie rizika hluku č.3 a snížit jí na kategorii č.2.

Dle pravidelných školení v oblasti BOZP a dalších opatření a postupů označují BOZP v oblasti školení a kategorizace práce ve společnosti jako systémové a komplexní.

6.2.5 Bezpečnost technických zařízení a mimořádné události

Veškeré zařízení ve firmě mají certifikaci CE. U zařízení, která byla vyrobena mimo EU, se tato certifikace dodělává při dovozu zařízení do České republiky. Bezpečnost u vyhrazených technických zařízeních (plynová zařízení, zdvihací zařízení apod.) vychází z platné legislativy. K obsluze VTZ jsou zpracované provozní řády i návody. Společnost také vede speciální seznamy zaměstnanců, kteří jsou oprávněni používat dané zařízení. V souvislosti s tím firma zajišťuje i školení např. uživatelů VZV, jeřábníků, zaměstnanců, kteří nakládají s tlakovými nádobami apod.

Odkazy na piktogramy související s užíváním jeřábů, ochranou hlavy apod. jsou obsaženy v provozních řádech k VTZ. Ostatní postupy související s bezpečnostním značením vychází z platné legislativy, podmínek a potencionálních rizik, které na daném pracovišti jsou. Dalším dokumentem je manuál, který se používá pro třetí osoby, který závod navštíví. Obsahuje informace důležité pro bezpečný pohyb na pracovišti, požadavky na vhodnou obuv a další.

V případě mimořádné události na pracovišti je povinností vyplnit Formulář incident report, který je dostupný v elektronické podobě. Při vážné havárii jsou zpracovány havarijní plány, které obsahují povinnost v případě nutnosti odstavení výrobního zařízení apod.

Nejčastějším faktorem nebezpečí nebo rizika v podniku je lokální svalová zátěž. Velmi špatně se zjišťuje, protože u každého jednotlivce může být výsledek měření jiný.

Průzkumy pracovního prostředí v podobě certifikovaného měření probíhá v případě změn pracovního prostředí. V podniku nejsou žádná zásadně riziková pracoviště ani žádná vyhrazená pracoviště. Společnost tedy nemá žádné speciální požadavky na pracovní prostředí.

Na základě důsledného dodržování certifikace CE pro veškerá zařízení, legislativních požadavků pro vyhrazená technická zařízení a systematického přístupu k školení a provozním řádům pro bezpečné užívání zařízení, hodnotím řízení bezpečnosti práce ve společnosti Aisan jako systémové.

6.3 Ochrana pracovníků proti respiračním onemocněním

Jak jsem již zmínila, na základě proběhnutí pandemie viru Covid -19 jsem se zaměřila právě na toto období (2021-2023), kdy tato pandemie značně ovlivnila chod všech podniků nejen v České republice. Společnost v těchto letech z pohledu standardních rizik žádné změny neprovedla. Z pohledu prevence šíření infekčních onemocnění prováděli pouze povinná

opatření, vydaná nařízením vlády. I před pandemií Covid-19 byla zaměstnancům dlouhodobě k dispozici dezinfekce rukou v dávkovačích. Během pandemie se ovšem spotřeba dezinfekce mnohonásobně navýšila.

V průběhu šíření koronaviru SARS-CoV-2 společnost začala využívat generátory ozonu, které dezinfikovali společné prostory. Tyto generátory využívají dodnes. Také jsou stále zaměstnancům k dispozici roušky. Další malá opatření, které se zaváděli byli vytvořeny na základě komunikace mezi zaměstnanci a vedením podniku.

Společnost reagovala na pandemii Covid-19 důsledně a využívala povinná opatření, což ukazuje systematický přístup k prevenci infekčních onemocnění.

7 Komparace podniků

U komparace společnosti Aisan s.r.o. a Valeo k.s. se zaměřím na jednotlivé klíčové aspekty, které budu srovnávat. Nejprve porovnam samotný systém BOZP, který je ve firmách nastaven a následně se zaměřím na oblast OOPP, hygieny práce, vyhledávání a hodnocení rizik, pracovnělékařských služeb, školení zaměstnanců, kategorizace prací, bezpečnost technických zařízení, mimořádných událostí na pracovišti, a nakonec na oblast ochrany pracovníků proti respiračním onemocněním.

7.1 Srovnání klíčových aspektů BOZP

	VALEO	AISAN	POZNÁMKA/JINÝ PŘÍSTUP
Globální interní internetové stránky	ANO	NE	BOZP je řešeno na základě interní směrnice.
ISO certifikace	ANO	NE	
Vývoj nové linky – vlastní systém	ANO	NE	Valeo využívá systém IPROM, společnost Aisan pouze posuzuje rizikovost v pracovní prostředí.
Vývoj nové linky – externí firmy	ANO	NE	Ve společnosti Aisan jsou schvalovací procesy z hlediska hygieny práce prováděny státními orgány.
Aktualizace plánu BOZP	ANO	ANO	1krát ročně nebo dle legislativy.
Analýza rizik po pracovním úrazu	ANO	ANO	
Sledování úspěšnosti BOZP	ANO	ANO	Valeo – procentuální hodnocení, externí audity. Aisan – 5WHY analýza, interní audity.
Specialista na BOZP	ANO	ANO	Valeo – OZO BOZP, OZO PO, HSE technik. Aisan – OZO BOZP.
Benefity v oblasti BOZP	ANO	ANO	
Seznámení s OOPP na pracovišti	NE	ANO	Valeo zahrnuje seznámení do školené BOZP.
Ergonomické audity	ANO	NE	Valeo – využívá také ergonomické manuály. Aisan – fyzioterapeutické konzultace, měření zátěže při instalaci nové linky.

Identifikace rizik	ANO	ANO	Valeo – Safety talk, Risk hunting. Aisan – interní audity.
Kontrola dodržování bezpečnostních pravidel	ANO	ANO	Valeo – namátkové kontroly, Risk hunting. Aisan – interní audity, přímý nadřízený.
Záznam pracovních úrazů	ANO	ANO	Valeo – kniha úrazů, interní systém, LLC karty. Aisan – emailová skupiny, elektronický formulář.
Prevence pracovních úrazů	ANO	ANO	
Externí lékař pro pracovnělékařské prohlídky	ANO	ANO	
Vlastní kategorizace prací	ANO	NE	Valeo – spolupracuje s personálním oddělením a odbory. Aisan – určuje kategorizaci na základě schválení státního orgánu.
Školení BOZP (PO, chemické látky)	ANO	ANO	Valeo má navíc zahrnutou oblast životního prostředí a kyberbezpečnosti.
Periodické školení BOZP provádí interní pracovníci	ANO	ANO	Ve společnosti Aisan je to OZO BOZP.
Provozní řády a návody k V TZ zařízením	NE	ANO	Valeo vede harmonogram servisu a obsluhy V TZ zařízení.
Certifikace CE u všech technických zařízeních	NE	ANO	
Školení odpovědných zaměstnanců za technická zařízení	ANO	ANO	
Manuály pro návštěvníky závodu	NE	ANO	
Eliminace příčiny při mimořádné události	ANO	ANO	Aisan zpracovává formulář incident report.
Dodržení povinných opatření Ministerstva zdravotnictví ČR (COVID-19)	ANO	ANO	Aisan navíc využívá generátory ozonu k dezinfekci společných prostor.

Společnosti Valeo a Aisan se obě zaměřují na bezpečnost a ochranu zdraví zaměstnanců prostřednictvím interních směrnic a plnění požadavků platné legislativy. Valeo upřednostňuje

globální standardizaci a certifikaci ISO, využívá externí odborníky a má komplexní přístup. Aisan klade důraz na interní směrnice, spolupráci se státními orgány a provádí interní audity. Valeo se zaměřuje na procentuální hodnocení, které poskytuje objektivní posouzení. Aisan využívá interní nástroje jako zápisy a analýzu 5WHY pro identifikaci rizik a zlepšení procesů. Valeo provádí periodické školení BOZP jednou ročně, zatímco Aisan jednou za dva roky. Valeo eviduje technická zařízení v harmonogramu servisu a obsluhy, zatímco Aisan má zpracované provozní řady a návody k těmto zařízením, která mají certifikaci CE. Po mimořádné události se Valeo snaží zjistit příčiny za přítomnosti odborů. Aisan má povinnost vyplnit incident report a dodržovat havarijní plány. Během pandemie Covid-19 obě společnosti dodržovali povinná opatření. Ve společnosti Aisan navíc využívali na čištění společných prostor generátoru ozonu.

7.2 Zhodnocení účinnosti a efektivity BOZP

Používání globálních manuálů ve společnosti **Valeo** a ISO certifikace ukazuje, že ve společnosti je nastaven komplexní a systematický přístup k BOZP. Standardizace přispívá k jednotnému a jasnému řízení bezpečnosti ve všech pobočkách společnosti. Zároveň společnost zapojuje do posuzování bezpečnosti externí specialisty, kteří přinášejí nový objektivní pohled. Tento přístup zlepšuje úroveň bezpečnostních opatření, které v podniku využívají. Interní systém motivace včetně školení v oblasti bezpečnosti umožňuje udržet bezpečné prostředí v podniku a zároveň slouží jako prevence před pracovními úrazy. Certifikace CMSE, kterou někteří z týmu specializující se na BOZP mají, ukazuje, že Valeo klade velký důraz na vzdělávání svých pracovníků a odbornou kvalifikaci v oblasti bezpečnosti.

Dle využívaných nástrojů, postupů a certifikace usuzují, že společnost Valeo má přístup k BOZP efektivní a na vysoké úrovni. Dle dosažených výsledků je patrné, že opatření jsou účinná.

Společnost **Aisan** se naopak více soustředí na interní směrnice a dokumenty, které jsou v souladu s platnou legislativou. Díky nim je schopna dodržovat a kontrolovat požadavky spojené s BOZP v podniku. Organizace aktivně spolupracuje se státními orgány např. při schvalování nových technologií či změnách pracovišť. Interní audity a využití metody 5WHY analýzy opět napomáhá organizaci pracovat na zvyšování bezpečnosti. Periodické školení provádí Aisan jednou za dva roky, ale i přesto velmi aktivně školí a vzdělává své zaměstnance v oblasti bezpečnosti, což slouží též jako prevence před pracovními úrazy.

Implementace opatření, prevence a dosažené výsledky ve společnosti Aisan ukazují, že systém BOZP je účinný. Využívané nástroje a postupy ukazují, že BOZP je řízeno efektivně.

Účinnost a efektivita BOZP je u obou podniků velmi dobrá, což hodnotím na základě nízkého počtu pracovních úrazů, certifikace, využívání interních směrnic a externích auditů, stejně jako aktivní spolupráce se státními orgány při schvalování nových technologií a provádění interních školení pro zaměstnance.

8 Návrh na zlepšení systémové ochrany zdraví

Pro společnost Valeo

- Pro hodnocení úspěšnosti v podniku Valeo využívají procentuální hodnocení, které poskytuje objektivní výsledky, na kolik procent byl daný cíl splněn. Návrh na zlepšení je využití i dalších metod hodnocení, které zahrnují i kvalitativní faktory BOZP, jako je například analýza 5WHY, kterou využívají ve společnosti Aisan.

Pro společnost Aisan

- Návrhem pro zlepšení ve společnosti Aisan je zvýšit četnost periodického školení BOZP, které nyní provádí jednou za dva roky.
- Obsah školení BOZP by mohl zahrnovat i další oblasti jako je například kyberbezpečnost či životní prostředí, které proškolují ve společnosti Valeo.

Pro obě společnosti

- Oba přístupy organizací k sledování a prevenci rizik mají za cíl zvýšit bezpečnost a snižovat rizika v pracovním prostředí, přičemž kombinace externích a interních hodnocení může přispět k účinnějšímu řízení BOZP a prevenci pracovních úrazů v obou podnicích.
- Dalším návrhem na zlepšení v organizacích je inovace ve školeních zaměstnanců. Implementace nových metod školení BOZP s využitím moderních technologií by mohla zvýšit účinnost těchto školení a mít tak pozitivní dopad na dodržování pravidel ohledně bezpečnosti v podniku.
- Posledním konceptem je implementace automatizovaného systému BOZP. Tento systém by sledoval všechny klíčové ukazatele BOZP v reálném čase. Zaměstnanci by měli možnost vytvářet reporty na rizika, pracovní úrazy apod. Výhodou moderních technologií využitých v oblasti BOZP by pro společnosti bylo zlepšení efektivity a nepřetržitá možnost sledování reálných dat.

ZÁVĚR

Tato bakalářská práce se zaměřila na systémovou ochranu zdraví pracovníků v podniku a komparaci klíčových aspektů BOZP ve dvou podnicích. Cílem práce bylo zlepšení současného stavu systémové ochrany zdraví zaměstnanců ve vybraném podniku na základě provedené analýzy a komparace s jiným podnikem. Cíl také zahrnoval návrh na zlepšení systémové ochrany zdraví pracovníků. V rámci této práce bylo zmíněných cílů dosaženo. Díky provedené analýze a komparaci lze nyní lépe porozumět systému BOZP, který je v podnicích využíván. Dospěla jsem k závěru, že v obou organizacích je systém bezpečnosti a ochrany zdraví nastaven velmi dobře. Jak společnost Valeo, tak společnost Aisan mají rozdílný přístup k zajištění bezpečnosti a ochrany zaměstnanců v podniku. V rámci práce byly také identifikovány návrhy na zlepšení systémové ochrany zdraví pracovníků.

POUŽITÉ ZDROJE

Použitá literatura

- [1] HUNT, G. *Health and Safety Pocket Book*. 2nd ed. London: Routledge, 2018. 492 s. ISBN 978-1138091467.
- [2] NEUGEBAUER, T. *Bezpečnost a ochrana zdraví při práci v kostce neboli, O čem je současná BOZP*. Praha: Wolters Kluwer, 2010. 258 s. ISBN 978-80-7357-556-4.
- [3] TOMŠEJ, J. *Zdraví a nemoc zaměstnance*. Praha: Grada Publishing, 2020. 196 s. ISBN 978-80-271-1015-5.
- [4] JANÁKOVÁ, A. *Abeceda bezpečnosti a ochrany zdraví při práci*. 6. vyd. Olomouc: ANAG, 2018. 520 s. ISBN 978-80-7554-171-0.
- [5] MAJCHRZYCKA, K. *Nanoaerosols, Air Filtering and Respiratory Protection: Science and Practice*. Boca Raton: CRC Press, 2020. 217 s. ISBN 978-0367501044.
- [6] NEUGEBAUER, T. *Vyhledání a vyhodnocení rizik v praxi*. 3. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2018. 119 s. ISBN 978-80-7552-072-2.

Internetové zdroje

- [1] BEZPEČNOSTPRÁCE.INFO. *Historie bezpečnosti a ochrany zdraví při práci*. Online. 7. 1. 2014. Dostupné z: <https://www.bezpecnostprace.info/bozp/historie-bezpecnosti-a-ochrany-zdravi-pri-praci/>. [cit. 2023-11-04].
- [2] JW. 2. *Mojžíšova (Exodus)*. Online. © 2023. Dostupné z: <https://www.jw.org/cs/knihovna/bible-online/nwt/knihy/2-Mojžíšova/21/#v2021001-v2021036>. [cit. 2023-11-08].
- [3] NEUGEBAUER, T. *Specialista bezpečnosti práce a požární ochrany*. Online. In: Bozppo. 5. 3. 2023. Dostupné z: http://bozppo-neu.cz/?page_id=3326. [cit. 2023-11-05].
- [4] ROTHBARD, M. *Dějiny 9.6. - Královský inženýr a zastánce jediné daně maršál Vauban*. Online. In: Mises. 21. 11. 2013. Dostupné z: <https://www.mises.cz/clanky/dejiny-9-6-kralovsky-inzenyr-a-zastance-jedine-dane-marsal-vauban-1259.aspx>. [cit. 2023-11-08].
- [5] VALA, J. *100 let BOZP 1918 – 2018*. Online, PDF. Praha: Výzkumný ústav bezpečnosti práce, 2018. Dostupné z: <https://vubp.cz/soubory/o-nas/100-let-BOZP-1918-2018-elektronicka-publikace.pdf>. [cit. 2023-11-07].
- [6] ČESKO. *Zákon č. 946/1811, obecný zákoník občanský*. Online. In: Beck online.

- Dostupné z: <https://www.beck-online.cz/bo/chapterview-document.seam?documentId=onrf6mjygeyv6ojugyxhazrrge2toljrgq>. [cit. 2023-11-07].
- [7] BOZP PROFI. *Pohled do historie BOZP*. Online. 30. 1. 2013. Dostupné z: <https://www.bozpprofi.cz/33/pohled-do-historie-bozp-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4EIMrKgIu0xQ7PNKotn835R8/>. [cit. 2023-11-07].
- [8] ČESKO. *Zákon č. 53/1931 Sb. o ochraně zdraví a života dělníků při živnost. provádění staveb*. Online. In: Wolters Kluwer, © 2023. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/1/5207/1/2/vladni-narizeni-c-53-1931-sb-o-ochrane-zdravi-a-zivota-delniku-pri-zivnostenskem-provadeni-staveb/vladni-narizeni-c-53-1931-sb-o-ochrane-zdravi-a-zivota-delniku-pri-zivnostenskem-provadeni-staveb>. [cit. 2023-11-12].
- [9] ČESKO. *Zákon č. 41/1938 Sb., jímž se vydávají všeobecné předpisy na ochranu života a zdraví*. Online. In: Wolters Kluwer, © 2023. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/1/7099/0/2/vladni-narizeni-c-41-1938-sb-jimz-se-vydavaji-vseobecne-predpisy-na-ochranu-zivota-a-zdravi-pomocnych-delniku/vladni-narizeni-c-41-1938-sb-jimz-se-vydavaji-vseobecne-predpisy-na-ochranu-zivota-a-zdravi-pomoc>. [cit. 2023-11-12].
- [10] BOZP. *Slovník pojmů z oblasti BOZP a PO*. Online. © 2023. Dostupné z: <https://www.bozp.cz/slovník-pojmu/skoleni-pozarni-ochrany/>. [cit. 2023-11-26].
- [11] ČESKO. *Nářízení vlády č. 390/2021 Sb., o bližších podmínkách poskytování osobních ochranných pracovních prostředků, mycích, čisticích a dezinfekčních prostředků*. Online. In: *Zákony pro lidi*. AION CS, © 2010–2023. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2021-390>. [cit. 2023-11-27].
- [12] ČESKO. *Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce*. Online. In: *Zákony pro lidi*. AION CS, © 2010–2023. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-262>. [cit. 2024-01-27].
- [13] BOZP PROFI. *Bezpečné pracovní postupy při práci v uzavřených prostorách*. Online. 4. 3. 2011. Dostupné z: https://www.bozpprofi.cz/33/bezpecne-pracovni-postupy-pri-praci-v-uzavrenych-prostorach-uniqueidgOkE4NvrWuOKaQDKuox_Z9bGqYQK1kxze3Gmot8ntfU/. [cit. 2024-01-31].
- [14] BOZP. *Slovník pojmů z oblasti BOZP a PO*. Online. © 2024. Dostupné z: <https://www.bozp.cz/slovník-pojmu/>. [cit. 2024-01-31].
- [15] ZSBOZP. *Chemické faktory*. Online. © 2024. Dostupné z: <https://zsbozp.vubp.cz/chemicka-bezpecnost>. [cit. 2024-02-03].

- [16] ZSBOZP. *Vyhrazení elektrická technická zařízení*. Online. © 2024. Dostupné z: <https://zsbozp.vubp.cz/vyhrazena-elektricka-technicka-zarizeni>. [cit. 2024-02-03].
- [17] TRÁVNÍČKOVÁ, Z. *Chemická bezpečnost*. Online. In: Státní zdravotní ústav. 25. 4. 2024. Dostupné z: <https://szu.cz/temata-zdravi-a-bezpecnosti/pracovni-prostredi-a-zdravi/chemicka-bezpecnost/narizeni-clp/>. [cit. 2024-02-04].
- [18] ECHA. *Výstražné symboly CLP – co znamenají?* Online. In: EnviGroup. 24. 8. 2016. Dostupné z: <https://www.envigroup.cz/vystrazne-symboly-clp-co-znamenaji.html>. [cit. 2024-02-06].
- [19] EVROPSKÁ AGENTURA PRO BEZPEČNOST A OCHRANU ZDRAVÍ PŘI PRÁCI. *Psychosociální rizika a jejich dopad na duševní zdraví pracovníků*. Online. 4. 12. 2023. Dostupné z: <https://osha.europa.eu/cs/highlights/psychosocial-risks-and-their-impact-mental-health-workers-low-socioeconomic-status>. [cit. 2024-02-06].
- [20] EVROPSKÁ AGENTURA PRO BEZPEČNOST A OCHRANU ZDRAVÍ PŘI PRÁCI. *Psychosociální rizika a duševní zdraví při práci*. Online. © 2024. Dostupné z: <https://osha.europa.eu/cs/themes/psychosocial-risks-and-mental-health>. [cit. 2024-02-06].
- [21] GUARD7z. *Chemické látky*. Online. 12. 7. 2022. Dostupné z: <https://www.guard7.cz/chemicke-latky/>. [cit. 2024-02-07].
- [22] BOZPCENTRUM. *Ergonomie pracoviště a BOZP*. Online. © 2024. Dostupné z: <http://bozpcentrum.cz/novinky/ergonomie-pracoviste-a-bozp>. [cit. 2024-02-08].
- [23] DLABAČ, J. *Ergonomie a pohybová ekonomie*. Online. In: E-api. 19. 7. 2019. Dostupné z: <https://www.e-api.cz/25855n-ergonomie-a-pohybova-ekonomie>. [cit. 2024-02-08].
- [24] BEZPEČNOST PRÁCE. *Hygiena práce a pracovního prostředí*. Online. 12. 11. 2015. Dostupné z: <https://www.bezpecnostprace.info/hygiena/hygiena-prace-a-pracovniho-prostredi/>. [cit. 2024-02-08].
- [25] KRAJSKÁ HYGIENICKÁ STANICE. *Odbor hygieny práce*. Online. © 2020. Dostupné z: <https://www.khspce.cz/odbor-hygieny-prace/> [cit. 2024-02-08].
- [26] ČESKO. *Zákon č. 309/2006 Sb., kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy (zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci)*. Online. In: Zákony pro lidi. AION CS, © 2010–2024. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-309/zneni-20240101>. [cit. 2024-02-18].
- [27] ČESKO. *Vyhláška č. 432/2003 Sb., kterou se stanoví podmínky pro zařazování prací*

- do kategorií, limitní hodnoty ukazatelů biologických expozičních testů, podmínky odběru biologického materiálu pro provádění biologických expozičních testů a náležitosti hlášení prací s azbestem a biologickými činiteli.* Online. In: *Zákony pro lidi.* AION CS, © 2010–2024. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2003-432>. [cit. 2024-02-22].
- [28] ČESKO. *Vyhláška č. 246/2001 Sb., Ministerstva vnitra o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci).* Online. In: *Zákony pro lidi.* AION CS, © 2010–2024. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-246>. [cit. 2024-02-22].
- [29] ŠKOLENÍ BOZP. *Pro koho je školení BOZP ze zákona povinné?* Online. © 2024. Dostupné z: <https://www.skolenibozp.cz/skoleni-bozp/pro-koho-je-skoleni-bozp-ze-zakona-povinne/>. [cit. 2024-02-28].
- [30] EICHLER, M. *Desetkrát o školení BOZP.* Online. In: *BOZPinfo.* 20. 4. 2020. Dostupné z: <https://www.bozpinfo.cz/desetkrat-o-skoleni-bozp>. [cit. 2024-02-28].
- [31] MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. *Bezpečné pracovní prostředí v době koronaviru.* Online, PDF. Praha: MPSV, 4. 11. 2020. Dostupné z: https://www.mpsv.cz/documents/20142/1443715/Bezpecne_pracovni_prostredi_v_dobe_koronaviru.pdf. [cit. 2024-03-24].
- [32] STÁTNÍ ZDRAVOTNÍ ÚSTAV. *COVID-19: možnosti prevence.* Online. 21. 12. 2021. Dostupné z: <https://www.nzip.cz/clanek/1069-covid-19-moznosti-prevence>. [cit. 2024-03-24].
- [33] VALEO. *O nás.* Online. © 2024. Dostupné z: <https://www.valeo.com/cs/ceska-republika/>. [cit. 2024-04-16].
- [34] AISAN INDUSTRY. *Aisan.* Online. © 2024. Dostupné z: <https://www.aisan.cz>. [cit. 2024-04-17].
- [35] STÁTNÍ ÚŘAD INSPEKCE PRÁCE. *Vyhrazená technická zařízení (tzv. VTZ).* Online. © 2024. Dostupné z: https://www.suip.cz/informace-z-bozp-a-vtz//asset_publisher/NkppOdEZcc66/content/vyhrazena-technicka-zarizeni. [cit. 2024-04-17].
- [36] PROFI CERT. *CE certifikát – vše co potřebujete vědět.* Online. © 2024. Dostupné z: <https://proficert.cz/co-je-ce-certifikat-a-certifikace-vyrobkuvypovinnosti-vyjimkyvyhody/>. [cit. 2024-04-17].
- [37] ROSER, C. *Všechno o: 5x Proc?* Online. In: *Průmyslové inženýrství.* 19. 6. 2019. Dostupné z: <https://www.prumysloveinzenyrstvi.cz/2019/06/19/vsechno-o-5x-proc/>. [cit. 2024-04-17].

[38] CEMS. *5S metoda*. Online. © 2024. Dostupné z: <https://www.cems-cz.com/clanek/221-5s-metoda>. [cit. 2024-04-17].

PŘÍLOHY

Příloha A: <i>Směrnice BOZP Aisan část 1/3</i>	64
Příloha B: <i>Směrnice BOZP Aisan část 2/3</i>	65
Příloha C: <i>Směrnice BOZP Aisan část 3/3</i>	66
Příloha D: <i>Žádost o provedení pracovně lékařské prohlídky Aisan</i>	67
Příloha E: <i>Group direktivy Valeo</i>	68
Příloha F: <i>Ochranné pomůcky Aisan</i>	69
Příloha G: <i>Legenda k Registru rizik Aisan</i>	70
Příloha H: <i>Přepis rozhovoru Aisan část 1/4</i>	71
Příloha I: <i>Přepis rozhovoru Aisan část 2/4</i>	72
Příloha J: <i>Přepis rozhovoru Aisan část 3/4</i>	73
Příloha K: <i>Přepis rozhovoru Aisan část 4/4</i>	74
Příloha L: <i>Dotazník o BOZP Aisan část 1/2</i>	75
Příloha M: <i>Dotazník o BOZP Aisan část 2/2</i>	76
Příloha N: <i>Dotazník o BOZP Valeo 1/2</i>	77
Příloha O: <i>Dotazník o BOZP Valeo 2/2</i>	78
Příloha P: <i>Přepis rozhovoru Valeo část 1/4</i>	79
Příloha Q: <i>Přepis rozhovoru Valeo část 2/4</i>	80
Příloha R: <i>Přepis rozhovoru Valeo část 3/4</i>	81
Příloha S: <i>Přepis rozhovoru Valeo část 4/4</i>	82
Příloha T: <i>IPROM Valeo</i>	83
Příloha U: <i>Lékařský posudek o zdravotní způsobilosti k práci Valeo</i>	84
Příloha V: <i>Hodnocení rizik Valeo</i>	85
Příloha W: <i>Tabulka pro hodnocení rizik a použití OOPP Valeo</i>	86
Příloha X: <i>Registr rizik ukázka Valeo</i>	87
Příloha Y: <i>Registr enviromentálních aspektů a dopadů Valeo ukázka 1/2</i>	88
Příloha Z: <i>Registr enviromentálních aspektů a dopadů Valeo ukázka část 2/2</i>	89

Příloha A: Směrnice BOZP Aisan část 1/3

	Řízení BOZP			
	SMĚRNICE			
	S-B-001	Verze č. 4.0	Interní	Strana 1 / 5

Připravil : Permetová Helena	Ověřil : Douša Václav	Schválil : Kubelík Miloš
	Datum ověření : 08/02/2024 15:29	Datum schválení : 13/02/2024 12:34

System řízení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

1. Účel

Tato směrnice stanovuje strukturu systému bezpečnosti a ochrany zdraví při práci ve společnosti Aisan Industry Czech s.r.o. (dále jen AIC) a proces jeho řízení. Při tomto procesu je základním dokumentem Zákoník práce.

2. Rozsah platnosti

Postupy stanovené v této směrnici jsou závazné pro všechny zaměstnance AIC.

3. Přehled použitých zkratk a pojmů

BOZP	bezpečnost a ochrana zdraví při práci
PO	požární ochrana
OŽP	ochrana životního prostředí
PBŽ	pracovník HR, pověřený řízením BOZP, OŽP a PO
BT	bezpečnostní technik, tj. osoba (i externí), pověřená některými úkony nutnými pro správu funkci systému BOZP
VO	vedoucí oddělení, tj. vedoucí vnitřních organizačních jednotek např. Production, Maintenance, Quality atd.
VZ	vedoucí zaměstnanec, tj. vedoucí na <u>všech</u> stupních řízení
OZ	osoba zodpovědná, tj. osoba písemně jmenovaná příslušným nadřízeným, která zodpovídá za technický stav předaného zařízení a za funkčnost bezpečnostních prvků, kterými je zařízení vybaveno, za vedení dokumentace a za provádění kontrol a revizí
ZP	Zákoník práce
riziko	kombinace pravděpodobnosti výskytu nebezpečné události a jejího následku pro zdraví nebo majetek
prevence rizik	opatření zaměstnavatele vyplývající zejména z právních a ostatních předpisů k zajištění BOZP, směřující k identifikaci, posouzení a odstranění nebo zmírnění rizik
nehoda	nestandardní nebezpečná událost, která způsobila nebo mohla způsobit poškození zdraví jakékoliv osoby, škodu na majetku nebo poškození životního prostředí
nápravné opatření	činnost směřující k odstranění nedostatku ve stanoveném čase se stanovením konkrétní zodpovědnosti
správce dokumentace	osoba zodpovědná za tvorbu, vedení a změny dokumentace. Je vždy uvedena v seznamu dokumentace
OOPP	osobní ochranné pracovní prostředky

4. Odpovědnost, základní povinnosti vedoucích pracovníků

Odpovědnost za vytváření podmínek pro bezpečné a zdraví neohrožující pracovní prostředí mají **všichni vedoucí zaměstnanci AIC a to pro všechna pracoviště v rozsahu své pracovní funkce. Soustavná činnost pro zlepšování těchto podmínek je rovnocennou a neoddělitelnou součástí jejich pracovních povinností.**

Tato odpovědnost se vztahuje i na všechny cizí osoby, které se s vědomím VZ pohybují na pracovišti, tj. každý zaměstnanec AIC, který doprovází cizí osobu při pohybu po areálu AIC nebo je objednatelem prací, k jejichž vykonání je potřeba pohybu cizích osob v areálu, zodpovídá za proškolení a poučení těchto cizích osob. Podrobnosti viz směrnice S-B-007 Bezpečnost cizích osob.

Součástí pracovních povinností VZ je i soustavné vyhledávání rizik, jejich identifikace a předcházení nehodám pomocí **prevence rizik**. Identifikace a hodnocení rizik se řídí směnicí S-B-002 Identifikace a hodnocení rizik.

Součástí případného předávání pracovních funkcí musí být vždy i předání povinností v oblasti BOZP, PO a OŽP včetně již vedené evidence.

Ostatní odpovědnosti za dodržování této směrnice jsou uvedeny v následujících odstavcích.

DMS S 00

Příloha B: Směrnice BOZP Aisan část 2/3

	Řízení BOZP			
	SMĚRNICE			
	S-B-001	Verze č. 4.0	Interní	Strana 2 / 5

5. Řízení BOZP

Struktura řídicí dokumentace:

a) **platná pro celou organizaci:**

- **platné obecné legislativní předpisy a směrnice**

Za aktualizaci Seznamu legislativy zodpovídá PBŽ, spolupracuje při tom s BT.

Směrnice vypracovává a aktualizuje správce dokumentace ve spolupráci s PBŽ a BT. Schvaluje jednatel společnosti.

b) **platná pro jednotlivé pracoviště:**

- **provozní řády**
- **provozní dokumentace** (návodů k obsluze, pracovní postupy, pracovní instrukce a pokyny, bezpečnostní pravidla, písemná pravidla pro nakládání s NCHLS, registr rizik, revize atd.)

Provozní řády vypracovává správce dokumentace ve spolupráci s PBŽ a BT. Schvaluje příslušný vedoucí sekce. Součástí provozního řádu je dle charakteru činnosti zpravidla i kapitola „Havarijní připravenost“, která zpracovává činnost při havárii nebo nehodě. Provozní řády musí být zpracovány dle platné legislativy a musí vycházet z registru rizik (viz formulář F-B-008) pro danou činnost nebo pracoviště.

Provozní dokumentaci zpracovává a zajišťuje příslušný VO ve spolupráci s IE a PBŽ. Za kompletnost provozní dokumentace jednotlivých strojů a zařízení zodpovídá příslušný VO.

6. Kontrolní činnost

Nedílnou součástí pracovních povinností VZ při vytváření podmínek pro bezpečné a zdravé neohrožující pracovní prostředí je **soustavná kontrolní činnost**. Podrobnosti viz směrnice S-B-008 Kontrolní činnost.

VZ jsou zejména povinni neustále sledovat a zajišťovat soulad legislativy týkající se bezpečnosti práce s poměry na svém pracovišti.

7. Kategorizace prací, rizikové práce

Za provedení kategorizace prací ve spolupráci s Krajskou hygienickou stanicí zodpovídá VO HR. Podklady připravuje PBŽ a BT.

Za informování zaměstnanců, že pracují na rizikovém pracovišti a za jejich seznámení s podmínkami této práce zodpovídá příslušný VO.

Za evidenci odpracovaných směn na rizikových pracovištích odpovídá příslušný VO. Evidenci zaznamenává do formuláře č. F-B-009.

Za organizaci zdravotních prohlídek, vyplývajících z podmínek rizikové práce a za jejich evidenci odpovídá HR (viz též směrnice č. S-B-005).

8. Odborná a pracovní způsobilost

VZ nesmí přejít, aby zaměstnanci vykonávali pracovní činnosti, pokud k nim nejsou zdravotně způsobilí anebo odborně způsobilí, tj. proškolení případně poučení, a aby se tím vystavovali zvýšenému riziku.

Činnosti, které představují zvýšenou míru rizika, zvláště obsluhu náročných technických zařízení, mohou vykonávat jen zaměstnanci zdravotně způsobilí a odborně kvalifikovaní, případně odpovídajícím způsobem proškolení.

Všichni zaměstnanci se musí zúčastnit příslušných školení pro zajištění odpovídající úrovně jejich znalostí o BOZP, PO a OŽP.

9. Školení a vzdělávání

VZ odpovídá za veškerá proškolení svých podřízených zaměstnanců a za jejich účast na školení. Pokud není schopen zajistit účast zaměstnanců na potřebném školení, nesmí zaměstnanec tuto práci vykonávat a VZ je povinen udělat taková opatření, aby určenou práci vykonávali pouze odborně způsobilí nebo proškolení zaměstnanci.

Za organizaci a odbornou úroveň vstupních a odborných školení pracovníků odpovídá oddělení HR za spolupráce BT. K tomu zpracovává plán školení a zařazuje do něj jednotlivé pracoviště ve spolupráci s VO.

HR vede kompletní evidenci o absolvovaném vstupním, základním a odborném školení všech zaměstnanců.

Každý VO vede kompletní evidenci o absolvovaném školení na pracovišti pro své oddělení. VO zodpovídá i za organizaci a odbornou úroveň školení na pracovišti. VO je povinen zajistit minimálně jednou ročně provedení přelíkání svých podřízených zaměstnanců na pracovišti, ověřit jejich pochopení problematiky a učinit o proškolení záznam. VO může písemně delegovat provádění činnosti v oblasti školení na příslušné VZ.

VZ je povinen informovat své podřízené pracovníky o veškerých změnách legislativy v oblasti BOZP, pokud se jich tyto změny týkají vzhledem k druhu a povaze práce.

DMS S 00

	Řízení BOZP			
	SMĚRNICE			
	S-B-001	Verze č. 4.0	Interní	Strana 3 / 5

VO je povinen zajistit účast všech svých zaměstnanců na základním školení BOZP, PO a OŽP, které provádí HR jednou za dva roky.

VZ je povinen zúčastnit se minimálně jednou za dva roky školení vedoucích zaměstnanců.

Podrobnosti o základních, periodických a odborných školeních viz směrnice S-B-004.

10. Lékařské prohlídky, ochrana zdraví zaměstnanců

Vstupní lékařské prohlídky organizuje oddělení HR. Zohledňuje při přijímání zaměstnanců jejich odbornou a zdravotní způsobilost a zajišťuje i odborné prohlídky při předpokladu práce na rizikových pracovištích.

VZ odpovídá za provedení všech potřebných periodických lékařských kontrol svých podřízených pracovníků. Pokud není schopen zajistit účast pracovníka na potřebné prohlídce, je povinen udělat taková opatření, aby určenou práci vykonával pouze zdravotně způsobilí pracovníci.

Periodické lékařské kontroly organizuje a za jejich odbornou úroveň zodpovídá oddělení HR. K tomu zpracovává plán periodických kontrol a zařazuje do něj pracovníky ve spolupráci s VO.

Výstupní lékařskou prohlídkou organizuje oddělení HR. V případě odchodu pracovníka, který pracoval na rizikovém pracovišti kategorie 3 a vyšší, je povinen VO HR ve spolupráci s příslušným VO zajistit i odbornou výstupní prohlídku.

Pracoviště musí být v přiměřeném okruhu vybavena příruční lékárníčkou, dostupnou všem pracovníkům přímo nebo přes nadřízeného. Lékárníčka musí být vybavena prostředky pro ošetření a první pomoc dle seznamu. Seznam nutných zdravotních potřeb vypracovává vedoucí oddělení ve spolupráci s PBŽ dle charakteru činnosti. Za úplnost zdravotního materiálu a sledování expirace zodpovídá VO nebo jím pověřená osoba. Zásobování zdravotním materiálem zajišťuje PBŽ nebo pověřený pracovník HR.

Podrobnosti o lékařských prohlídkách viz směrnice S-B-005.

11. Prevence rizik

Prevence rizik a předcházení nehodám je každodenní činností všech vedoucích zaměstnanců.

Základním nástrojem při prevenci je identifikace a hodnocení rizik a stanovení a plnění nápravných opatření. Rizika jsou řízena dle směrnice S-B-002 Identifikace a hodnocení rizik. Z identifikací rizik a plnění nápravných opatření je vždy zodpovědný příslušný VO. VO může písemně delegovat provádění činnosti v oblasti prevence rizik na příslušné VZ.

VO je povinen za své oddělení zajistit zpracování Registru rizik pro všechny činnosti a všechna pracoviště dle svého pracovního zařazení. Rizika jsou zaznamenávána do formuláře F-B-008.

Při předcházení nehodám je třeba provádět nápravná opatření zřejmá v tomto pořadí:

- a) odstranění rizik a škodlivin už u zdroje jejich původu
- b) nahrazení škodlivých nebo nebezpečných činností novými technologiemi, materiály nebo pracovními postupy
- c) omezení počtu zaměstnanců vystavených škodlivým faktorům
- d) organizační opatření, vhodné pokyny
- e) osobní ochranné pracovní prostředky

12. Osobní ochranné pracovní prostředky

Než-li rizika odstraní nebo omezí jinými prostředky (viz. čl. 11 a-d), je VZ povinen při hodnocení rizik zpracovat návrh na vybavení zaměstnance (pracoviště, činnosti) OOPP.

VZ je povinen seznámit zaměstnance s tím, jaké má přiděleny OOPP, jak je používat a jak je udržovat.

Každý zaměstnanec je povinen používat OOPP, které pro práci obdržel.

Systém zajišťování OOPP je řízen směrnici S-B-006.

13. Vedení a archivace dokumentů BOZP

O potřebnosti vypracování nebo zrušení dokumentů rozhoduje VO HR na návrh VO a PBŽ.

Správce dokumentace, zpravidla VO, je povinen podat návrh na vypracování dokumentu, pokud to provozní podmínky, zejména bezpečnost práce, vyžadují. První znění dokumentu zpracovává PBŽ za spolupráce příslušného správce dokumentace.

PBŽ je zodpovědný za zapsání, podepsání a zavedení dokumentu do systému dokumentace.

Za vedení dokumentu, zejména za jeho změny, zodpovídá vždy správce dokumentace. Je povinen změny oznámit PBŽ, který je zavede do systému dokumentace. Všechny dokumenty nabývají platnosti dnem jejich schválení, podepsání. V jiných případech musí být zřetelně vyznačen datum (tj. pořčtyby i čas) nabytí platnosti daného dokumentu. Příklad: Registr rizik HR (28.7.2014). Doba archivace všech dokumentů je uvedena na seznamu dokumentace, záznam č. F-B-008.

Za archivaci odpovídá vždy správce dokumentace.

DMS S 00

Příloha C: Směrnice BOZP Aisan část 3/3

	Řízení BOZP			
	SMĚRNICE			
	S-B-001	Verze č. 4.0	Interní	Strana 4 / 5

14. Postup řešení porušení bezpečnostních pravidel a požadavků

- a) Za méně závažné nedodržování pokynů, nařízení a požadavků všech legislativních i interních předpisů může být jednotlivým pracovníkům kategorie D nepřiznaná pohyblivě měsíční složka mzdy ve výši 500,- Kč.
Nepřiznání měsíční pohyblivé složky mzdy 500,- Kč navrhuje přímo nadřízený zadáním do interního hodnoticího portálu s komentářem vysvětlujícím obsah porušení pravidel. Nepřiznání této pohyblivé měsíční složky mzdy Schvaluje elektronicky vedoucí HR.
- b) V případě závažného porušení bezpečnostních pravidel a požadavků může dojít k nepřiznání měsíční pohyblivé složky až do výše 3500,- Kč u zaměstnanců kategorie D, a to v extrémních případech i po více měsících. Míra a obsah porušení je vždy projednán se zaměstnancem osobně za účasti vedoucího oddělení a zástupce oddělení HR, případně bezpečnostního technika. Ze setkání je vyhotovena písemný záznam, popisující dané porušení pravidel zaměstnancem. Tento záznam je považován za doklad o porušení předních předpisů souvisejících s výkonem práce dle platného znění zákona práce.
- c) V případě zaměstnanců kategorie THP je porušení bezpečnostních pravidel a požadavků řešeno vytvořením písemného záznamu, viz bod b).
- d) Zaměstnanec má parvo nechat posoudit míru porušení a nepřiznání pohyblivé složky mzdy jednatel společnosti, který rozhodne s konečnou platností.

15. Související dokumentace

Zákoník práce, Část pátá (§101 a násl.), + navazující předpisy
ČSN OHSAS 18001:2008 (přeměněné)

Směrnice BOZP:

- S-B-002 – Identifikace a hodnocení rizik
- S-B-003 – Zajištění bezpečnosti při provozování technických zařízení a používání výrobních a pracovních prostředků a zařízení
- S-B-004 – Školení BOZP, PO a OŽP
- S-B-005 – Posuzování zdravotní způsobilosti k práci
- S-B-008 – Poskytování COOPP
- S-B-007 – Zajištění BOZP, PO a OŽP – pohyb a práce cizích osob
- S-B-008 – Kontrolní činnost
- S-B-009 – Práce zakázané těhotným ženám a mladistvým
- S-B-010 – Organizace dopravy
- S-PO-001 – Řízení požární ochrany
- S-PO-002 – Časový požární postlach
- S-PO-003 – Tématický plán a časový rozvrh školení o PO
- S-E-001 – Řízení odpadů EMS
- S-E-002 – Nakládání s odpady
- S-E-003 – Havarijní připravenost

Provozní řády:

- PR-B-001 – Kotelna č. C1
- PR-B-002 – Kotelna č. C2
- PR-B-003 – Kotelna č. L1
- PR-B-004 – Kotelna č. L2
- PR-B-005 – Kotelna č. L3
- PR-B-006 – Postup při řešení pracovního úrazu
- PR-B-007 – Odpadní vody
- PR-B-008 – Shromážděné odpady
- PR-B-009 – Sklad hohlav
- PR-B-010 – Plán opatření pro případ havárie závadných látek (havarijní plán voda dle 450/2005 Sb.)
- PR-B-011 – Systém bezpečné práce jeřábů
- PR-B-012 – Manipulace s materiálem a skladování
- PR-B-013 – Nakládání s chemickými látkami a směsmi
- PR-B-014 – Ochránění odtoků
- PR-B-015 – Centrální tavicí pec a její plynové zařízení
- PR-B-016 – Zkušební benzinových čerpadel
- PR-B-017 – Akustická zkušebna
- PR-B-018 – Montážní linka Isocar
- PR-B-019 – Práca ve výškách
- PR-B-020 – Systém chladicí vody C
- PR-B-021 – Systém chladicí vody L
- PR-B-022 – Manipulace s tlakovými láhvemi
- PR-B-023 – Vzduchotechnická zařízení
- PR-B-024 – Sledy na majetku, nebezpečné situace
- PR-B-025 – Kontroly elektrických spotřebičů
- PR-B-026 – Plán první pomoci – traumatologický plán
- PR-PO-001 – Svyřování a činnosti s nebezpečným požárů
- PR-E-001 – Odšťavovače tuků
- PR-E-002 – Odšťavovače mražených látek typ GSOL 5/20 a GSOL 2/10 (apody parking)
- PR-E-003 – Velký znečištění ovzduší
- PR-E-004 – Zároveň znečištění ovzduší C

DMS S 00

	Řízení BOZP			
	SMĚRNICE			
	S-B-001	Verze č. 4.0	Interní	Strana 5 / 5

16. Změnové řízení

Tato směrnice podléhá péči o dokumentaci, tzn. je evidována v prostředí DMS, kde jsou uchovány všechny změny a historie dokumentu v souladu s archívním řádem. Změnovým řízením této směrnice je pověřen buďto správce. Pověření používání této směrnice je předmětem interních auditů.

DMS S 00

F-HR-005

5.0

ŽÁDOST O PREVEDENÍ PRACOVNĚ LÉKAŘSKÉ PROHLÍDKY

Poskytovatel: MUDr.
, 440 01 Louny
Tel.:

Zaměstnavatel: Aisan Industry Czech, s.r.o.
Průmyslová 2727, 440 01 Louny
IČ: 26198436

Posuzovaná osoba:

Jméno, příjmení, titul: .....

Datum narození: .....

Adresa: .....

Pracovní zařazení: .....

Režim práce: ranní směnný noční práce

Rizikové faktory / kategorie práce:

1. Prach	kat. 2 ☐	6. Chemické látky	kat. 2 ☐
2. Hluk	kat. 2 ☐ kat. 2+ ☐	7. Vibrace	kat. 2 ☐
3. Fyzická zátěž	kat. 2 ☐	8. Pracovní poloha	kat. 2 ☐
4. Psychická zátěž	kat. 2 ☐	9. Zraková zátěž	kat. 2 ☐
5. Elektromagnet. záření	kat. 2 ☐	10. Lokální svalová zátěž	kat. 2 ☐ kat. 3 ☐

Pracovník může nakládat s nebezpečnými chemickými látkami a směsmi. Specifikace používaných nebezpečných látek a směsí je uvedena ve směrnici S-B-005. Lékař pracovně lékařských služeb vždy disponuje aktuální kopíí této směrnice.

Upozornění na riziko: .....

.....

Druh prohlídky: vstupní periodická mimořádná následná výstupní

Důvod k provedení prohlídky:.....

.....

Zároveň pověřuji výše uvedeného zaměstnance k převzetí posudku vydaného na základě této žádosti.

V Lounech dne .....

Zaměstnavatel.....

Příloha E: *Group direktivy Valeo*

HS_00 : HS General Management

Directive HS_01 : Legionella

Directive HS_02 : Noise at work

Directive HS_03 : Traffic

Directive HS_04 : Handling Equipment

Directive HS_05 : External Companies

Directive HS_06 : Cutting Blades

Directive HS_07 - Explosive atmospheres

Directive : HS_08 - Chemical Products Management

Directive HS_09 : Isolated workers

Directive HS_10 : Clothing policy and Protective Equipment (PE)

Directive HS_11 : First Aid

Directive HS_12 : Lifting Equipment

Directive HS_13 : Metal Storage Racking

Directive HS_14 : Working at Height

Directive HS_15 : Machine Safety

Directive HS_16 : Lockout - Tagout

Directive HS_17 : Ergonomics

Directive HS_18 : Confined Spaces

Directive HS_19 : Electrical Risk

Directive HS_20 : Risk Analysis

Directive HS_21 : Safety Talks

Directive HS_22 : Risk Hunting

Directive HS_23 : Safety Briefings

Directive EN_01: Noise and Odour

Directive EN_03 : Biodiversity

Directive EN_04 : R&D

Directive EN_05: Liquid Effluents

Directive EN_06 : Air Emissions

Directive EN_07: Waste Management

Directive EN_08: Water provision and consumption

Directive EN_09 : Underground Tanks

Directive EN_10: Environmental Indicators

Directive EN_11 : Intervention Means and Consequences Limitation

Directive EN_12 : Soil and Groundwater Management

Directive SAF_01 - Sprinkler Protection

Directive SAF_02 - Gas Protection

Directive SAF_03 - Manual Fire Fighting

Directive SAF_08 - Natural Hazards

Directive SAF_09 Hot Work Permit

Directive SAF_10 : Smoking Area

Directive SAF_11: Fire Detection

Directive SAF_12 : Alarms Management

Directive SAF_13 : Storage Management

Directive SAF_15 : De-commissioning

Directive SAF_16 : Supervision&Maintenance

Use of protective equipment

Do not wear any ornaments or watches at work.
If you have a chain on your neck, it must be hidden.
In the event of an accident makes it difficult treatment.

Příloha G: *Legenda k Registru rizik Aisan*

R kategorie rizik	R = (P x N) / O								
I. kat. - R = 1	bezvýznamné riziko, které je možné přijmout, bez předpokladu vzniku pracovního úrazu								
II. kat. - R = 2	akceptovatelné (příjemné) riziko, při kterém je nutné zvýšit pozornost (plnit platnou právní úpravu, uplatnitelné jiné požadavky a dokumentaci BOZP)								
III. kat. - R = 3	mírné riziko, přičemž je nutné udělat nápravné opatření dle platné právní úpravy, uplatnitelných jiných požadavků včetně technických norem a dokumentace BOZP								
IV. kat. - R = 4	nežádoucí riziko; jsou nutná bezprostřední bezpečnostní opatření, která povedou ke snížení rizika								
V. kat. - R = 5 až 25	velmi vysoké a nepřijatelné riziko; je bezpodmínečně nutné zastavit činnost a stanovit taková opatření, která povedou ke snížení rizika								
P pravděpodobnost vzniku události									
1	málo pravděpodobná (<i>náhodná, neočekávaná</i>)								
2	pravděpodobná (<i>připouštím možnost, lze očekávat</i>)								
3	velmi pravděpodobná (<i>spíše očekávám, že se stane</i>)								
4	trvalá (<i>očekávám, že se stane často</i>)								
N následek události									
1	bez poranění								
2	drobný úraz bez PN								
3	vážnější úraz vyžadující PN nebo hospitalizaci								Kategorie úrazu:
4	těžký úraz s trvalými následky								A
5	smrtelný úraz								B
O opatření / DO dodatečná opatření									
RD - riziko po dodatečných opatřeních = R / DO									
3	malá (OOPP - hodnota 3 bodů)								C
5	střední (technická nebo organizační)								D
8	významná (technická (5 bodů) +OOPP nebo organizační (5 bodů) +OOPP)								E
13	velmi významná (kombinace: technická + organizační + OOPP)								F
									G
									H
									J

AISAN – rozhovor z 13.3.2024

1. Je ve vaší společnosti řešena oblast BOZP systémově? Pokud ano, existuje nějaký dokument, který tuto problematiku popisuje?

Máme interní směrnici nebo obecně máme takzvaný DMS systém, což je dokument management systém, do kterého se nahrávají elektronické verze veškeré dokumentace, která se u nás ve firmě používá. Je tam nastaven jejich schvalovací proces, a i verzování těch jednotlivých dokumentů s tím, že v oblasti BOZP máme dokument, který je na úrovni tzv. směrnice a jmenuje se – Řízení BOZP. Je to vlastně první nosná směrnice, na kterou se pak odvolávají třeba provozní řády a podobně.

2. Jaké jsou hlavní kroky ve vašem procesu plánování BOZP?

Ve výsledku plánování BOZP vychází i z požadavků legislativy to znamená, že v případě implementace nějakých nových výrobních technologií nebo změn vlastně těch stávajících pracovišť by v rámci projektového stádia mělo dojít k nějakému posouzení, jestli ovlivní ta změna nebo nová výrobní technologie nějakým způsobem zařazení a rizikovost té pracovní kategorie nebo jinak negativně neovlivní pracovní prostředí. Plus je tam nějaký standartní schvalovací proces se státními orgány, které si pak zejména z pohledu hygieny práce mohou vyžádat nějaké konkrétní měření. Standardem většinou bývá naměření hluku, osvětlení pracoviště a vzhledem k tomu, že jsme výrobní firma, která má procesy postavené hlavně na montáži implementů, tak je to velmi často pro měření lokální svalové zátěže.

3. Jak často aktualizujete váš plán BOZP a proč?

Plán BOZP řekněme že je napojený na ty data z vyhodnocení rizik v tomto ohledu. S tím, že vyhodnocení rizik by se mělo znovu zvážit po nějaké analýze v případě nějakého pracovního úrazu (to je právě dáno v interní směrnici o řízení BOZP) nebo v případě, že žádná změna neproběhne, tak formálně potvrdit minimálně a zkontrolovat znění minimálně jednou ročně.

4. Jaké nástroje a postupy používáte pro sledování a vyhodnocování úspěšnosti plánů BOZP?

Pokud je tam nějaký nedostatek, tak vzejde zápis z toho nedostatku a pak se sleduje nějaké opatření, realizace opatření a v některých případech i to, že to protipatření funguje. Plus příkladem v rámci pracovních úrazů, v rámci 5WHY analýzy se používá obdobná metodika i na obdobných procesech, které v té firmě jsou. To znamená, že pokud třeba na montážním procesu jednoho výrobku, který je na jedné hale naší, dojde k nějakému problému viz. třeba že je tam měřidlo, které je pod tlakem a sleduje těsnost toho výrobku a došlo tam k uvolnění nějaké tlakové hadice u toho měřidla, tak víme, že na druhé hale, kde je ten montážní proces a také se tam sleduje netěsnost výrobku, byť jiného, tak v rámci té podobnosti se zjišťují ty problémy i na těch podobných procesech. To znamená, že je to o nálezu nějaké neshody a pak realizaci nějakého protipatření. A toto je pak součástí nějakých interních auditů, které pravidelně probíhají v oblasti safety.

5. Kde jsou ve vaší firmě popsány postupy pro vyhledávání a hodnocení rizik při práci a opatření k nim?

Máme standardizovaný formulář a máme zase směrnici o identifikaci hodnocení rizik na pracovišti. A je to opět součástí toho našeho DMS systému.

6. Jak často probíhá revize a aktualizace procesu vyhledávání a hodnocení rizik?

To ověření, že jsou aktuální, tak probíhají jednou ročně, pokud nedojde ke změně. Pokud dojde k nějaké změně technologie, k úpravě té technologie, tak při té změně, takže je to součástí implementace projektu té změny anebo při vzniku pracovního úrazu.

7. Jaké metody nebo nástroje používáte k identifikaci rizik v pracovním prostředí?

My máme vytvořenou bodovou škálu, kde se vyhodnocuje, jak to případně zranění nebo riziko může poškodit toho zaměstnance, a naopak protibody jsou jakým způsobem proběhne protipatření. Ve výsledku nějaká drobná rizika se řeší organizačními |

protiopatřeními typu nové ochranné pracovní pomůcky. Ty nejzávažnější rizika se pak musí řešit nějakými technickými opatřeními, které někdy trvají dlouhou dobu, proto je tam možnost kombinace nějakých organizačních a technických opatření, tak abychom zajistili provoz/výrobu tady v tom směru.

8. Kdo je zodpovědný za provádění kategorizace prací ve vašem podniku a jaké jsou zde postupy?

V reálu to funguje tak, že dojde v případě instalace nebo změny u té výrobní technologie, tak to prochází nějakým schvalovacím procesem a připomínkovacím procesem a při tom orgány státní správy včetně krajské hygienické stanice. Je to o dodání podkladů a vyžádání si nějakých konkrétních měření. V případě, že je to průběhu (například že probíhá šetření na ohrožení nemoci z povolání), tak podle výsledků toho šetření se pak komunikuje s těmi dotčenými orgány. Ale ve výsledku, že bychom tu kategorizaci nastavovali čistě sami, ten návrh je poté stejně schvalován většinou nějakým státním orgánem. To znamená, že projektové řízení technologií řeší oddělení engineeringu a oddělení vedení projektů, a to informuje našeho interního „bezpečáka“ a my mu už dopředu v rámci nějakých podaných žádostí o schválení třeba i kolaudace té změny to avizovat a komunikovat třeba s tou krajskou hygienickou stanicí.

9. Jaké jsou hlavní rozdíly v požadavcích na bezpečnost mezi různými kategoriemi prací ve vaší organizaci?

Nám se daří prokázat, že jsme vesměs v kategorii rizika č.2, nicméně máme tady dvě pracoviště, které jsou v kategorii rizika č.3 na lokální svalovou zátěž. A tam z toho vyplývají nějaké požadavky legislativní na zdravotní prohlídky zaměstnanců a na bezpečnostní přestávky. Už jenom to samo o sobě, že ta bezpečnostní přestávka vlastně znamená ztrátu výrobní kapacity nebo ztrátu výrobního času, tak u nás je motivem řešit třeba technická opatření tak, abychom tu zátěž na tom daném pracovišti snížili. Což se nám shodou okolností povedlo předloni, kdy asi po čtyřech nebo pěti letech jsme jedno velké pracoviště byli schopni na základě x různých drobných technických změn, stěhování výrobních linek vyjmout z rizika hluku č.3 na riziko č. 2.

10. Jak často se provádějí průzkumy a hodnocení pracovního prostředí ve vaší firmě?

Certifikované měření provádíme v případě realizace změn, které probíhají tady v tom ohledu. Protože je to velmi nákladná záležitost. Tedy dle potřeby.

11. Jaké jsou vaše požadavky na vhodné pracovní prostředí ve vaší firmě?

Nemáme zásadně rizikové pracoviště nebo nějaké pracoviště, kde by se nakládalo s nějakými nebezpečnými chemikáliemi, vyhrazené pracoviště a tak podobně, tak to u nás ve firmě není.

12. Jaké jsou nejčastější faktory nebezpečí nebo rizika spojená s pracovním prostředím ve vaší firmě?

Vzhledem k tomu, že se jedná o práci rukama a poměrně drobnou montáž, tak je to jednoznačně lokální svalová zátěž. Špatně se zjišťuje, protože u každého jednotlivce to měření může vyjít jinak. Do budoucna možná, ale zatím jsou to jen velmi nejasná kritéria, jak se budou hodnotit, tak to případně mohou být onemocnění ohledně páteře. Ale zatím jsme nikdy nespadli do rizika nějaké práce ve vynucené poloze a podobně, takže dlouhodobě, že bychom měli pracoviště, že by tam zaměstnanec klečel, ležel nebo něco podobného, tak to tady také nemáme.

13. Jakými způsoby jsou požadavky na pracovní prostředí řešeny?

Dle legislativy, kdy kategorizace má probíhat na 4 kategorie rizika a pak jsou tam vlastně oblasti, které máte vyhodnocovat. Takže je to určitě osvětlení pracoviště, hluk, teplota, celková fyzická zátěž, lokální svalová zátěž...

14. Jak je zajištěna hygiena při práci včetně osobních ochranných pracovních prostředků? Jak je toto popsáno ve vašich dokumentech?

Máme směrnici, která určuje, na jakých pracovištích se mají jaká OOPP používat. Je tam také popsáno, že zaměstnancům poskytujeme hygienické prostředky na parkovištích jako je mýdlo, krém na ruce, dezinfekce, ručníky apod. Je tam také zmínka o příspěvku na pracovní oblečení apod.

15. Jak často jsou zaměstnanci školeni v oblasti hygieny při práci a používání osobních ochranných pracovních prostředků?

Je tam školení na pracovišti, to znamená, že pokud ten zaměstnanec přijde na nové pracoviště, tak je vždy seznámen s tím pracovištěm nejen na rizika, ale také je seznámen s těmi ochrannými pracovními pomůckami, které by tam měl používat a snažíme se vizualizovat na jakých pracovištích jaké OOPP se mají dodržovat, tak abychom jsme si mohli i trochu vynucovat to dodržování, jejich používání. Určitě je to součástí vstupního tak i periodického BOZP školení, které je jednou za dva roky. Používáme i piktogramy, které jsou obecně známé jako jsou: „používej ochranu sluchu, používej ochranu přílbu“ apod.

16. Jaké změny nastaly během pandemie Covid-19 na pracovištích z pohledu zajištění vyšší bezpečnosti při práci?

Z pohledu standardních rizik víceméně ne, ale z pohledu prevence šíření nějakých infekčních onemocnění, tak v podstatě se jednalo o řekněme v té době asi o užitá opatření, která byla vyžadovaná i nařízeními vlády tehdy. Nicméně my i tak jsme dlouhodobě používali nebo nabízeli zaměstnancům v různých dávkovačích dezinfekci rukou, což byl dlouhodobý standard, takže se jí pouze spotřebovávalo mnohonásobně více. S tím, že začali jsme během COVIDu používat generátory ozonu, který dezinfikuje ty společné prostory, což děláme dodnes. Jelikož ten ozon může zabít řekněme ty viry nejenom COVIDu, ale případně i jiné. Takže to bylo asi to zásadní a pak to bylo nastavné spíše na nějaké komunikaci mezi námi a zaměstnanci, ale nemyslím si, že jsme zavedli něco extra dalšího, co by nějakým způsobem měnilo nastavená bezpečnostní pravidla. Od té doby jsou stále ve firmě k dispozici roušky.

17. Jakým způsobem je zajištěna bezpečnost technických zařízení, zejména vyhrazených technických zařízení (tzv. VTZ)?

Veškeré zařízení, které máme ve firmě, tak pochopitelně mají CE certifikaci a pokud byli vyrobeny mimo EU, tak ta CE certifikace se dodělávala při dovozu toho zařízení do České republiky. Ohledně VTZ se snažíme vycházet z platné legislativy, to znamená plynová zařízení, zdvihací zařízení a podobně obsluha, zpracované provozní řády. Jsou na ně vedeny speciální seznamy zaměstnanců, kteří mohou používat to dané zařízení a souvisí s tím poté i hlídání platnosti školení (např. uživatelů VZV, jeřábů, zaměstnanců, kteří nakládají s tlakovými nádobami apod.).

18. Kde jsou ve vaší firmě popsány postupy související s bezpečnostním značením a jak je toto zajištěno v praxi?

Žádný takový dokument nemáme. Něco je v provozních řádech ohledně těch VTZ, že se tam uvádí odkazy na nějaké piktogramy například při používání jeřábů, ochrana hlavy apod. Ale další značení vychází z daných podmínek a potencionálních rizik, které tam jsou (využijí se ty dané cedulky s označením). Plus máme zpracovaný manuál, který se používá i pro třetí osoby jako jsou jednorázové návštěvy, pro pohyb ve výrobních prostorách, k požadavkům na obuv apod.

19. Ve kterém dokumentu jsou popsána požární opatření ve vašem podniku?

Opět máme směrnici o požární ochraně (je součástí DMS systému), dokument se jmenuje – Řízení požární ochrany.

20. Jak jsou organizovány pracovnělékařské služby ve vaší firmě, zahrnující smluvního lékaře, zdravotní prohlídky?

Je to outsourcováno, máme smluvně ošetřeny tři lékaře, se kterými spolupracujeme v pracovnělékařských službách, s tím, že personální oddělení každého zaměstnance skrze personální software hlídá platnost prohlídek. Máme přiřazeno dle pracovních

pozic, jaké lékařské prohlídky a v jaké periodě se nám na tu danou pozici váží. Dva měsíce před vypršením platnosti té prohlídky zaměstnanec dostane papírovou žádanku (např. o provedení periodické lékařské prohlídky) oproti podpisu.

21. Jak často jsou zaměstnanci školeni v oblastech BOZP, požární ochrany a dalších bezpečnostních školeních? Kdo školení provádí – interní pracovníci nebo externí specialisté?

V rámci periodického školení je tam i oblast PO i oblast nějakých základních věcí – nakládání s chemickými látkami, s tím, že máme tady kolegyni, která je odborně způsobilou osobou v oblasti BOZP, takže prioritně nové zaměstnance a periodiku školí ona. Nicméně v rámci zálohy máme ještě nasmlouvaného externího BOZP a PO specialistu.

22. Jaký je vývoj pracovní úrazovosti ve vaší společnosti a jakými způsoby se snažíte řešit tyto problémy?

My to máme rozděleno na dvě výrobní haly (hala C a L). Dáváme zaměstnancům vědět pět let zpětně, jak se situace vyvíjela. S tím, že vesměs se nám daří držet tu linku na nějaké degresivní linii. Pochopitelně ten cíl, že se budeme snažit udržet úrazy na nule, což je takový japonský nastavení, tak je trošku nereálný obzvláště v oblasti drobných pracovních úrazů. Pohybujeme se mezi 12 až 18 úrazy celkem do roka, s tím, že úraz, který evidujeme jako závažnější (s delší než třídenní pracovní absencí), tak tam se pohybujeme za poslední 3-4 roky mezi jedním až dvěma úrazy ročně.

DOTAZNÍK o BOZP

- 1. Jaká opatření máte zavedena pro prevenci pracovních úrazů ve Vaší firmě?**
Zpracován registr rizik, dodržování povinných preventivních a mimořádných lékařských prohlídek, zpracování provozních řádů, pracovních návodů a postupů na obsluhu strojů a zařízení, popsané postupy na záznam a řešení incidentů a pracovních úrazů, pravidelné audity zaměřené na 5S, používání OOPP, dodržování bezpečnosti. A environmentálních pravidel, pravidelná obecná školení BOZP a zaškolení pracovníků na pracovišti, odborná školení pro oprávněné osoby aj.
- 2. Jak často probíhají školení zaměstnanců ohledně BOZP a jaká témata tato školení obvykle pokrývají?**
Obecné školení BOZP 1x dva roky a odborné školení dle legislativy, zaškolení na pracovišti a seznámení s riziky min. 1x ročně nebo při změně podmínek pracoviště
- 3. Máte vyhrazenou osobu nebo tým, který se specializuje na BOZP ve firmě? Jaká jsou jejich/jeho hlavní pravomoci a odpovědnosti?**
Ano, interní OZO na BOZP (z pohledu legislativy), nicméně za bezpečnost je zodpovědný každý vedoucí a manažer úseku. OZO je něco jako metodik, který zodpovídá za legislativně správné nastavení systému.
- 4. Jaká opatření máte zavedena pro požární ochranu a jak často provádíte pravidelné kontroly požárních zařízení?**
Kombinace technických a organizačních opatření (EPS, signalizace, hasicí přístroje hydranty, samozhášecí systémy, protivýbuchové klapky apod.) Kontrola technických zařízení dle rozpisu dodavatele nebo legislativních požadavků. Preventivní kontroly řešeny průběžně požárními hlídkami, mistry na směnách, PO oblast součástí interních procesních auditů BOZP, PO a EMS.
- 5. Jaká opatření máte zavedena pro ergonomii pracovního prostředí?**
Měření lokální svalové zátěže, celkové zátěže při změně nebo instalaci nové linky. Preventivní fyziologické konzultace a kontroly pracovišť se zaměřením na ergonomii. Prevence kompenzací fyzioterapeutické péče, která byla prováděna na pracovišti.
- 6. Jak často provádíte evakuační cvičení?**
Min. 1x ročně
- 7. Jakým způsobem sledujete dodržování bezpečnostních opatření zaměstnanci? Jaké jsou sankce za jejich porušení?**
Krom interních auditů za přítomnosti managementu firmy, každý přímý nadřízený zodpovídá za dodržování BOZP pravidel min. 1x měsíčně se záznamem. Při nedodržování lze odejmout danému zaměstnanci ale i nadřízenému část měsíční pohyblivé složky mzdy + vytýkáci dopis
- 8. Máte stanoven konkrétní postup při nahlášení pracovního úrazu?**
Postup je jasně stanoven, využívá se interní emailová skupina a jasně stanovený elektronický formulář, včetně povinnosti po důkladné analýze implementovat nápravné opatření pro snížení rizika vzniku obdobného úrazu. Další postup dle platné legislativy.
- 9. Jakým způsobem řešíte potenciální rizika a nebezpečné situace ve Vašem pracovním prostředí?**
Monitorujeme potencionální rizika během interních auditů, na která musí být zpracované nápravné opatření. V případě, že se riziko může opakovat i na jiných linkách, které mají podobné procesy, stanoví se časový plán implementace stejného nápravného opatření i na nich. Dále využíváme otevřenou komunikaci v rámci naší

skupiny, kdy pravidelně dostáváme informace nejen o závažných úrazech a nehodách, ale i potencionálních rizicích, které se objevily v některé ze spřátelených firem nebo v naší mateřské společnosti. Dále se provádí minimálně jednou ročně aktualizace vyhodnocení rizik na jednotlivých výrobních/pracovních procesech

- 10. Pokud nastane mimořádná událost na pracovišti, jaký je postup při jejím řešení? Jaké z ní plynou důsledky jak pro zaměstnance, tak pro zaměstnavatele?**

Existuje jasná informační povinnost v elektronické podobě jako v el. Formuláři incident reportu. V případě zásadní havárie, zpracovány havarijní plány obsahují povinnost v případě nutnosti odstavení výrobního zařízení apod.

- 11. Co má Vaše firma stanoveno v kolektivní smlouvě nad rámec zákona (v souvislosti s BOZP)?**

Nemáme kolektivní smlouvu. Samozřejmě poskytujeme dovolenou a placená volna navíc nad rámec zákona, poskytujeme vitamínové balíčky, příspěvek na očkování, spolupráce s firmou zabývající se ergonomií a fyzioterapií. Benefitní cafeterie, kde je možnost čerpat benefity na zdraví, včetně tzv. nesmluvní fakturace, což jsou různá nadstandardní ošetření u lékaře, masáže, pořízení zdravotních pomůcek apod.

DOTAZNÍK o BOZP

- 1. Jaká opatření máte zavedena pro prevenci pracovních úrazů ve Vaší firmě?**
školení in class nástupní BOZP, pravidelné BOZP, e-learning (chemické látky, práce ve výškách...) – využívají systém My-learning, Group direktivy – vedení Valeo vytvořilo generální postupy, aby sjednotil všechny závody po světě (Viz. obr. níže), sdílení LLC – karet - když se něco stane v závodu v cizině, tak se vytvoří v našem systému událost(karta), kterou kontrolujeme a posuzujeme, zda je pro nás aplikovatelná nebo není, Safety DOJO – (využíváme i v rámci pravidelného BOZP) tréninková místnost, kde jsou ukázány OOPP které tady používáme, informace z hlediska k vztahu v přírodě, identifikace rizik. Je to v rámci hry, kdy vlastně zaměstnance proškolujeme.
- 2. Jak často probíhají školení zaměstnanců ohledně BOZP a jaká témata tato školení obvykle pokrývají?**
Roční BOZP, periodické školení, přeškolení dle potřeby v návaznosti na LLC nebo úrazy, interní školení - Safety First do 3 měsíců od nástupu – trvá zhruba 4,5 hodiny, kdy má lektor skupinu o 12 lidech, které si rozdělí na dvě skupiny a poté si jim formou hry představuje jaké jsou rizika, jak je identifikovat, jak vznikají rizik. Potom si i na modelu například stroje (který se dá ohýbat) simulují, mají popsat to z čeho mají být proškoleni. Je tam zmínka i o omezení rizik, o kolektivních rizicích, OOPP... jsou tím všichni zaměstnanci ve firmě. Pak dle potřeb.
- 3. Máte vyhrazenou osobu nebo tým, který se specializuje na BOZP ve firmě? Jaká jsou jejich/jeho hlavní pravomoci a odpovědnosti?**
*1x OZO BOZP (současně vlastní certifikát CMSE), 1x OZO PO, 1x HSE technik (současně vlastní certifikát CMSE) - vyhledávání rizik, hodnocení souladu s legislativou, kontrola výrobních zařízení, školení na BOZP. Na starost mají i správu budou nejen BOZP, i hledisko životního prostředí a odborového hospodářství spadá do pravomocí tohoto tříčlenného týmu.
Školení CMSE (certified machinery safety expert) od firmy Pilz – vyhledávání rizik na výrobních zařízeních*
- 4. Jaká opatření máte zavedena pro požární ochranu a jak často provádíte pravidelné kontroly požárních zařízení?**
*SHZ (stabilní hasicí zařízení) pro celou budovu včetně výrobní haly - sprinklerové hlavice, řešeno trvalým zaplavením, nádrž s hasicí vodou a velkou sprinklerovou stanicí s motory a čerpadly, EPS (elektronický požární systém) - napojen na PCO (pult centrální ochrany), nepřetržitá strážní služba u pultu EPS – zda čidlo nebo cokoliv jiného nehlásí požár, zavedeny požární hlídky.
Kontrola dle legislativních požadavků (např. vyhrazená PBZ (požárně-bezpečnostní zařízení) 2x ročně, ostatní 1x ročně, 1x měsíčně preventivní požární kontrola vybraných systémů)*
- 5. Jaká opatření máte zavedena pro ergonomii pracovního prostředí?**
*Ergonomické manuály – výtah normových věcí /nařízení vlády 361/2007/
Návrh linek -> Mock up linka proveden ergonomický audit – tzn. například se poskládá linka z krabic a operátor zkouší pohyby jako u skutečné linky*
- 6. Jak často provádíte evakuační cvičení?**
nácvik 1x do roka, součástí je koordináční schůzka se všemi profesemi SHZ (stabilní hasicí zařízení), EPS (elektronický požární systém). Zazní sirény, otevrou se nouzové východy, simulujeme signály, účastní se i hasiči.

příloha O: Dotazník o BOZP Valeo 2/2

7. Jakým způsobem sledujete dodržování bezpečnostních opatření zaměstnanci? Jaké jsou sankce za jejich porušení?

Namátkové kontroly, 1x měsíčně Risk hunting – skupina lidí si vybere místo a sledují, zda je něco v rozporu s pravidly a bezpečností, 1x týdně Safety talk (pokud pracovník dělá něco, co je v rozporu s bezpečností/nestandartní situace udeláme s ním krátký rozhovor, proč tomu tak je -> řešení) a kontrola vybraného pracoviště, 1x komplexní bezpečnostní prověrka – vyhledávají se rizika, vyberou se skupiny lidí, které se přemístí na pracoviště, kde obvykle pracují, za účasti s odbory
Porušení -> vytýkácí dopis, dopad na finanční částku např. zrušení výplaty bonusu. Při hrubém porušení -> rozvázání pracovního poměru

8. Máte stanoven konkrétní postup při nahlášení pracovního úrazu?

Kniha úrazů, zápis i do systémů Valeo (1-5 kategorie) -> na základě vznikají nápravná opatření, LLC karty
Kategorie 3 a výše – vzniká povinnost vyplnit hlášení pro pojišťovnu a oblastní inspektorát práce
rozdělení na kategorie -> zápis do Valeo dokumentů. Pro úraz s pracovní neschopností, postup dle

Table with 2 columns and 14 rows containing safety protocol steps in Czech. Row 1: Stal se úraz - co dělat. Row 2: Ošetřit zraněného. Row 3: Informovat vedení. Row 4: Pokud to umožňuje stav zraněného. Row 5: Vyšetřit příčinu. Row 6: Zapisovat pracovní úraz. Row 7: Ochránit pracovní úraz. Row 8: Ochránit pracovní úraz bez zbytečných odkladů. Row 9: Ochránit pracovní neschopnost. Row 10: Zadat záznam. Row 11: Poskytnout po sepsání. Row 12: Poskytnout po sepsání kopii záznamu.

9. Jakým způsobem řešíte potenciální rizika a nebezpečné situace ve Vašem pracovním prostředí?

Nahlášení a řešení pomocí QRQC (Quick Response Quality Control).

10. Pokud nastane mimořádná událost na pracovišti, jaký je postup při jejím řešení?

Jaké z ní plynou důsledky jak pro zaměstnance, tak pro zaměstnavatele? Nejprve postupujeme dle instrukcí z hlediska pracovního úrazu tzn. pokud tam bylo nějaké zranění, tak jdeme nejprve ošetřit zraněného, zamezit té příčině, co to způsobovala, popřípadě evakuace. Až poté dochází k samotnému šetření, proč k tomu došlo. U šetření je vždy dle naší kolektivní smlouvy přítomen zástupce odboru a pokud je to v možnosti toho daného poškozeného/toho kdo to způsobil, tak s ním provádíme hovor, aby nám popsal situaci, simulaci, jak k tomu došlo – hledáme příčinu. V našem závodě používáme i bezpečností kamery, které sledují cesty – pokud je událost na záznamu, tak přezkoumáváme i ten. Následně z těchto všech informací děláme závěry – sejde se škodní komise společně s dotýčným a zástupcem odborů. Dle závěru se určí kompenzace ze strany zaměstnavatele či zaměstnance (obvykle strhávání ze mzdy).

11. Co má Vaše firma stanoveno v kolektivní smlouvě nad rámec zákona (v souvislosti s BOZP)?

Kolektivní smlouva plně kopíruje to, co je v zákoníku práce. Nad rámec zákona poskytujeme školení, podpůrné programy, benefity, osvěta, interní komunikace napříč všemi směny i vedoucími, interní časopis. Novinka – den týkající se bezpečnosti.

Příloha P: Přepis rozhovoru Valeo část 1/4

VALEO – rozhovor z 21.3. 2024

1. Je ve vaší společnosti řešena oblast BOZP systémově? Pokud ano, existuje nějaký dokument, který tuto problematiku popisuje?

Systémově máme přímo z hlediska Valea vydaný tzv. manuál, jak postupovat z hlediska bezpečnosti. Valeo jako takové má vytvořeny globální interní Valeo internetové stránky, kde se sdílí všechny manuály – jde to seshora dolů. HSM Management manuál popisuje, jak zavést základní procedury, jak aplikovat jednotlivé direktivy, jak k tomu přistoupit. Poté máme druhý dokument, který se jmenuje Registr environmentálních aspektů a rizik, vychází to ze zákonných věcí, jsou tam vypsaná rizika, jak s rizikem nakládáme a jak ho eliminujeme. A poslední dokument se jmenuje Hodnocení souladu s legislativou.

Náš závod vlastní ISO certifikaci – ISO 45001, ISO 50001 a ISO 14001, tzn. to je systém managementu s energiemi, životním prostředím a bezpečnost.

2. Jaké jsou hlavní kroky ve vašem procesu plánování BOZP?

Z hlediska bezpečnosti je to prevence – motivovat, proškolit, informovat. Poté když už jsme postavili před to dané riziko, tak samozřejmě to eliminovat (od kolektivních ochrany až po tu ochranu osobní). A třetím krokem je to zpracovávat dokumentačně.

V tomto konkrétním případě (pozn.: zavedení nové výrobní linky), tak z hlediska vývoje té linky, tak už ve fázi nula, kdy už vlastně přemýšlíte, jaký je koncept toho výrobku, tak zase Valeo má zavedený vlastní systém – IPROM. Principiálně to slouží pro toho člověka, který spolupracuje s těmi dodavateli, který v jednotlivých fázích toho projektování má vždycky daný úkol, tzn. výroba, komunikace vůči zákazníkovi a je tam i určitá část, která je zaměřena na bezpečnost. V těchto částech tam vstupuje, že opět jdeme přes určité matice, které říkají z hlediska komplexity té linky tzn. když budete mít jednoduché pracovní zařízení, tak opět je to nějaký unikát, není to moc bezpečnostně rizikové – z toho vyplývá např. u prvního stroje je potřeba kontrola nezávislou osobou nebo odborně způsobilou osobou. Když půjdete v tom matrixu dál, tak tam je např. informace, že když to bude velká výrobní linka, která bude mít X robotických stanovišť, tak samozřejmě v těch jednotlivých fázích té výroby tzn. od nějakého designu po přejímku u dodavatele, přejímku tady, tak musíte mít posouzení úplně cizí strany. My k tomu využíváme třeba Dekru nebo Omron a podobné firmy, které se specializují na bezpečnost.

3. Jak často aktualizujete váš plán BOZP a proč?

Minimálně jednou do roka děláme kontrolu plánu BOZP, je to i v souladu s legislativou. Pokud je nějaká významná změna ať už z naší strany, že Valeo potřebuje něco zpřísnit nebo vyžaduje někde nějaké nově zavedené věci, tak samozřejmě uděláme aktualizaci. Anebo pokud dojde ke změně v legislativě.

4. Jaké nástroje a postupy používáte pro sledování a vyhodnocování úspěšnosti plánů BOZP?

Děláme to formou procentuální, tzn. máme externí dohled auditorů, kteří to objektivně posoudí a druhá věc je hodnocení souladu – interně hodnotíme, jestli jsme ten bod naplnili nebo ne a pak podle toho procentuálně nám vyjde, zda jsme například na 100 % nebo 95 %, protože nastala změna legislativy.

5. Kde jsou ve vaší firmě popsány postupy pro vyhledávání a hodnocení rizik při práci a opatření k nim?

Máme to úplně v základu – je to obsahem školení úplně na začátku, kde jsou informace o rizicích a jak je vyhledávat. Pak je jednoduchý výtah v každé pracovní instrukci daného zařízení, kde jsou popsány ty nejběžnější rizika, které jsou. A pak samozřejmě máme ty naše interní stránky, kam dokáže každý nahlédnout.

6. Jak často probíhá revize a aktualizace procesu vyhledávání a hodnocení rizik?

Jednou měsíčně děláme risk hunting a jednou ročně tu komplexní prověrku, což znamená, že za nás je to minimálně jednou do roka – děláme revizi. A pak dle potřeby.

7. Jaké metody nebo nástroje používáte k identifikaci rizik v pracovním prostředí?

Využíváme Risk hunting – to je nástroj Valeo, který formou check-listů, dotazujících se otázek, tak Vás vede k tomu, na co byste se měla zaměřit. Pak je tam Safety talk, což je formou vyhodnocování dané situace. Dále máme z hlediska stažení k výrobním linkám jednu z těch Valeo direktiv, která přímo obsahuje opravdu obšírný dokument, který je výtah všech možných norem, které by mohly být. A zase formou logického uvažování pro toho procesního inženýra nebo pro toho industriálního inženýra ho vede k tomu, aby s tím dodavatelem pracoval, aby věděl, na co se ho tázat nebo aby ten dodavatel věděl na co se má zaměřit. Tzn. přes nějaký ten matrix, který říká, do jaké míry mám jít do jaké hloubky a co k tomu potřebuji a zároveň se ptá i na rizika.

Příloha Q: Přepis rozhovoru Valeo část 2/4

Samozřejmě je to trochu podobné jako norma analýza rizik ČSN, tak obdobný princip to je – tedy jsou tam vypsána nějaké oblasti, čeho by se to mělo týkat a k tomu poté vyhodnotíte jaké je to riziko, v jaké závažnosti a četnosti.

8. Kdo je zodpovědný za provádění kategorizace prací ve vašem podniku a jaké jsou zde postupy?

Kategorizaci prací je v mé zodpovědnosti (vedoucí BOZP) ve spolupráci s personálním oddělením a ve spolupráci s vedoucím odborů. S tím, že základem je, že si vypíšeme, jaké pozice tu máme tzn. jednotlivé typy pozic a u toho poté – například formou, že máme např. 30 pozic, kdy zhruba 15 má plus mínus stejnou náplň práce, z těch se vybere typický zástupce té dané činnosti a tam se poté postupuje dle požadavků legislativy (zda je potřeba vyměřit svalovou zátěž, tepelnou zátěž, hlukovou zátěž, prašnou zátěž). Všechny tyto faktory, které tam jsou měříme a dokládáme, že je plníme. Pokud samozřejmě zjistíme, že jsme někde přes, tak se to snažíme nejprve eliminovat a poté teprve přistoupit k tomu, že bychom navyšovali kategorii. Když toto máme vyhodnocení, tak osvěcení od Krajské hygienické stanice.

9. Jaké jsou hlavní rozdíly v požadavcích na bezpečnost mezi různými kategoriemi prací ve vaší organizaci?

Tím, že my většinou jsme v kategorii 1 - bezriziková (technicko-hospodářští pracovníci, lidé pracující v kancelářích), z hlediska výroby se pohybujeme v kategorii 2 do kategorie 2 rizikové. Ten rozdíl ve většině případů je v tom, že pro kategorii 2 a 2 rizikové, tak tam máme přidané bezpečnosti přestávky pro ty dané lidi. Samozřejmě zase dle rizik jsou vybaveny nějakými OOPP. Nejvyšší kategorií je tedy 2 rizikové a to z důvodu směnnosti a práce v nuceném tempu.

10. Jak často se provádějí průzkumy a hodnocení pracovního prostředí ve vaší firmě?

Z hlediska přeměření, tak samozřejmě děláme to základní, když vůbec tu technologii uvedeme do výroby nebo když se celá ta výroba rozjede. Poté pokud dojde k významné změně tzn. přidání, odebrání nějakého zařízení. Vždy je tam ten faktor dle vyžádání, když někdo bude potřebovat. Tím, že děláme dohledy ať už roční anebo s odbory děláme namátkové kontroly. Také ergonomické audity, které jsou dnes už dělané na vyžádání, protože co tady máme linky, tak u nových linek je to základ a pak vždy alespoň jednou ročně se na tu linku jdeme podívat z hlediska ergonomie, jestli se tam něco nezměnilo. Důležitý je opět faktor, že my, když třeba děláme nějaké změny ať už malého charakteru (zařízení, které má v sobě software – dojde ke změně softwaru) anebo většího charakteru (na nějakém pracovišti je třeba ubrat). Máme na to zavedený systém změnového řízení, kdy tento dokument se musí schválit napříč všemi odděleními – kdy právě i za nás tam jsou věci z hlediska ergonomie bezpečnosti.

11. Jaké jsou vaše požadavky na vhodné pracovní prostředí ve vaší firmě?

Z hlediska pracovního prostředí, tak tím, že my vyrábíme elektronické komponenty, tak potřebujeme mít i specifické vnitřní prostředí z hlediska budovy. My máme plně klimatizovanou halu s úpravou vlhkosti tzn. v zimních měsících, kdy je venku nižší vlhkost, tak mi ji dotujeme, máme plně přetlakovou halu, abychom zamezili nějaké kontaminaci prachových částic z vnějšku. Pak samozřejmě je i specifikum, že máme určité čisté prostory a čisté místnosti. To je vlastně budova v budově, kde se dělají úplně ty nejčistší práce, kde tam už je řízen i speciálně tok toho přetlakového vzduchu, mají na sobě speciální obleky, aby nekontaminovali to dané prostředí, chodí se přes čistící vzduchovou sprchu, převléká se oblečení a opravdu se tam udržuje prostředí dle ISO klasifikace (clean room classifications – ISO 8, ISO 7, ISO 6, ISO 5). Poté máme nakládání s chemickými látkami, kdy opravdu zase respektujeme to, že chemická látka musí být uzamčena, musí být v případě, že je kapalná na záchytné vaně, kdo s chemickou látkou nakládá, tak nejenom že vede evidenci, ale musí být vybaven i ochrannými pracovními prostředky, je proškolen na zacházení s chemickými látkami. Ze zákona musíte mít bezpečnostní list k té dané chemické látce, musíte ho mít v místě toho používání a samozřejmě legislativa říká, že z toho musíte všechny ty lidi proškolit. Jelikož ale některé ty chemické látky a směsi mají třeba i 97 - stránkový bezpečnostní list, tak z toho opravdu nechcete školit operátory. Tak děláme specifikum, že vytváříme zkráceny bezpečnostní list, což je dokument velikosti maximálně 1 A4, kde je výtah toho nejdůležitějšího o té dané látce, tzn. složení, rizikové vlastnosti, rizikové symboly, PH věty, jak nakládat s odpadem, hasit, jaké jsou OOPP, eliminace styku s pokožkou, očima atd. a samozřejmě základy první pomoci. Z tohoto jednoho listu poté ty dotyčné školíme, samozřejmě ten originál bezpečnostní list, je vždy k nahlédnutí (ta plná verze).

12. Jaké jsou nejčastější faktory nebezpečí nebo rizika spojená s pracovním prostředím ve vaší firmě?

Příloha R: Přepis rozhovoru Valeo část 3/4

U nás největším faktorem je počet opakování a lokální svalová zátěž.

13. Jakými způsoby jsou požadavky na pracovní prostředí řešeny? Myšleno nad rámec legislativy.

Nad rámec beru to, že tu máme prostředí, že tady neděláme třískové obrábění nebo broušení, že by vznikala nějaká prašnost. Specializujeme se i na tu čistotu tzn. že máme toto přímo řízeno a kontrolováno.

14. Jak je zajištěna hygiena při práci včetně osobních ochranných pracovních prostředků? Jak je toto popsáno ve vašich dokumentech?

Pracovní prostředí s definovaným osvětlením, zajištění nutné výměny a přivádění čerstvého vzduchu. Co se týče OOPP – z hlediska ochranného oděvu, který máme pro operátory, tak zde poskytujeme operátorům přes dodavatele výměnu a prání ochranných oděvů. Co se týče nějakých brýlí nebo rukavic, tak ty dostávají zaměstnanci a uchovávají si je v osobních skříňkách ve výrobě. A jinak samozřejmě šatna, tzn. když jde operátor do práce, tak jde do šatny, tam se převlékne do pracovního obleku, přijde do výroby, tam má možnost té vlastní skříňky a jde pak k pracovní lince.

15. Jak často jsou zaměstnanci školeni v oblasti hygieny při práci a používání osobních ochranných pracovních prostředků?

V rámci BOZP školení – 1krát ročně.

16. Jaké změny nastaly během pandemie Covid-19 na pracovištích z pohledu zajištění vyšší bezpečnosti při práci?

Šlo to globálně přes všechny Valea a my jsme šli na opatření, že: V prvním případě, než se to vůbec dostalo do republiky, tak jsme vlastně zaváděli monitorování teploty před vstupem do haly, do výrobního závodu. Pracovník ostrahy měl bezdotykový teploměr a měřil většinou na čele dotyčného, jestli nemá horečku. Poté jsme vlastně přistoupili k druhé fázi, to byly roušky, kterých bylo na samém začátku veliký nedostatek. Pak samozřejmě už se podařilo něco vyjednat, takže jsme roušky měli ve větším počtu a přidělovali jsme je daným lidem. Kdy paralelně s tím jsme měli zavedený co nejvíc možný homeoffice čili kdo tu nemusel být, tak šel na homeoffice rovnou a profese kde byl nutný nějakým způsobem dozor nebo dohled, tak se střídali vlastně aby na daném oddělení bylo co nejméně lidí. Dezinfekcí tou byly vybaveny všechny vstupy plus chodby, meetingové místnosti. Pak jsme měli nastaveno pravidelné čištění a otírání klik a veškerých věcí, kde se lidé dotýkali – každé dvě hodiny. Zavedení pravidla osvěty, aby lidé, když kýchnou, měli zakrytá ústa případně u té roušky, že je potřeba ji vyměnit, když si kýchnou do té roušky. A to už bylo vlastně skoro ke konci, tak jsme zavedli povinné testování tzn. že jsme měli 1krát týdně povinné testování na přítomnost Covidu. Vždy to vycházelo z těch aktuálních pravidel Ministerstva zdravotnictví, kdy vlastně ze začátku, když měl někdo podezření, tak si udělal test na běžném odběrovém místě a firma mu to proplatila a pak vlastně když to bylo povinno ve firmách, tak jsme si sjednali s externí firmou, že jsme měli testování přímo tady v závodě. Měli jsme ještě doporučené pravidelné větrání v kancelářích, byly vlastně omezeny i kapacity jednotlivých meetingových místností na polovinu, měli jsme nalepeny samolepky s dodržováním rozestupů a tak.

Přetrvávalo něco z toho i do nynější doby?

Dezinfekce zůstala s tím, že už tedy není v takovém množství jako předtím. Máme ji k dispozici na hodně exponovaných místech – chodby, před jídelnou... Zbylo nám strašně moc roušek, které ale doufám, že nemáme v plánu používat. A pak samozřejmě co zůstalo, tak spíš je to povědomí lidí, že ve chvíli, kdy se necítí dobře, tak opravdu nestojí za to jít do práce a že alespoň tu roušku si vzít. Vlastně z toho nosit roušku, že už není stigma ve společnosti – že proč máš roušku, ale je to spíše ohleduplnost vůči ostatním.

17. Jakým způsobem je zajištěna bezpečnost technických zařízení, zejména vyhrazených technických zařízení (tzv. VTZ)?

Máme v evidenci – harmonogram servisu a obsluhy tady těch zařízení, máme vyřizované jaké VTZ tu máme. Pro nás se to týká jen talkových nádob, elektrických zařízeních a plynových. V tom harmonogramu máme uvedeno, kdy je potřeba dělat pravidelné kontroly, máme nasmlouvané převážně firmy, které nám provádí ten servis a potom máme nominované lidi, kteří jsou za to zodpovědní. Školíme je, když je potřeba, třeba u talkových nádob je nominovaná obsluha, ta má mít i zákonný školení – tak i z toho děláme pravidelné školení.

18. Kde jsou ve vaší firmě popsány postupy související s bezpečnostním značením a jak je toto zajištěno v praxi?

Příloha S: Přepis rozhovoru Valeo část 4/4

Základní informaci o bezpečnostním značení máme zase v prezentacích – roční školení o BOZP, i opakujícího se. Co se týče toho provedení, tak vycházíme z obecné legislativy. Z hlediska hasicích věcí a věcí, které jsou v souvislosti s požárními činy, tak tam přímo na to je z hlediska legislativy požárně bezpečnostní řešení, které i přímo udává kde jaké mají být hasicí přístroje a dané hlásiče. Co se týče nouzových východů, tak to zase máme zpracováno korektivně, kde a jak mají být. Jinak vycházíme z obecné legislativy.

19. Ve kterém dokumentu jsou popsána požární opatření ve vašem podniku?

Máme přímo zpracovaný požární řád, kde jsou vlastně specifikovány riziková místa, jsou tam nominovaní členové požární hlídky, popř. preventisti, je tam jak v případě požáru postupovat.

20. Jak jsou organizovány pracovnělékařské služby ve vaší firmě, zahrnující smluvního lékaře, zdravotní prohlídky?

Máme nasmlouvaného externistu – lékaře pro pracovně právní vztah. I když teď došlo ke změně legislativy, tak stejně děláme vstupní prohlídky, děláme výstupní prohlídky a zachovali jsme si u kategorie 2, že děláme jednou do roka preventivní prohlídku.

21. Jak často jsou zaměstnanci školeni v oblastech BOZP, požární ochrany a dalších bezpečnostních školeních? Kdo školení provádí – interní pracovníci nebo externí specialisté?

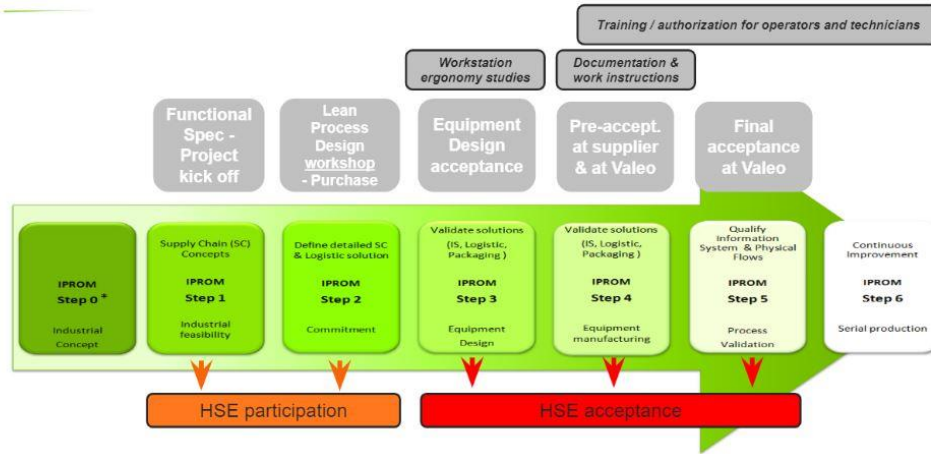
Školení není čistě jen na BOZP, my tam máme do toho i PO, chemické látky a environmentální prostředí – máme to vždycky jako celek. Školení probíhá vedoucích, to školíme tady my interně. Co se týče nových nástupů, tak tam máme externího školitele, ale je to vlastně náš bývalý zaměstnanec – odešel do důchodu a v rámci výpomoci nám pomáhá se školením. Máme do školení bezpečnosti přidanou i tzv. kyberbezpečnost, pár krátkých otázek a slidů kde řekneme lidem, co je u nás povoleno a co ne – nesmí instalovat software do počítačů, jak se jim líbí, nesmí používat vlastní flashky do zařízení, když třeba tisknou papíry na tiskárně, tak je tam nemají nechávat...

22. Jaký je vývoj pracovní úrazovosti ve vaší společnosti a jakými způsoby se snažíte řešit tyto problémy?

Z hlediska vývoje, tak poslední úraz pracovních kategorií, jsme měli před dvěma a půl lety. Jinak samozřejmě se pohybujeme spíš v nižších kusech, co se týče nějaké té kategorie 4,5,6,7 – pro nás to je externí ošetření s lékařem nebo interní ošetření nebo právě nějaká odchylnka od standardu, skoronehoda – řádově nižší desítky za rok.

IPROM

Příloha U: Lékařský posudek o zdravotní způsobilosti k práci Valeo

LÉKAŘSKÝ POSUDEK O ZDRAVOTNÍ ZPŮSOBILOSTI K PRÁCI
 vydaný ve smyslu ustanovení § 42 a § 43 zákona č. 373/2011 Sb.

Poř. číslo: _____

Dle ustanovení § 55 odst. 1 písm. c) zákona č. 373/2011 Sb. žádáme o provedení

vstupní   vstupní-změna prac. podmínek   periodické
 mimořádné   mimořádné po PÚ či NzP4),5)

pracovnílékařské prohlídky (PLP) a vydání lékařského posudku o zdravotní způsobilosti k práci posuzované osoby

Jméno: _____ Příjmení: _____ Dat. nar.: _____

Adresa trvalého pobytu1): _____

Zaměstnavatel (název, IČ, adresa místa sídla)2): VALEO AUTOKLIMATIZACE k.s., Kuřetova 2569 /I/Rakovník 269 01, IČO:49823001

Pracoviště (s ředisko/odvize): _____

Pracovní pozice (druh práce): _____

Režim práce: jednosměnný   dvousměnný   třisměnný
 nepřetržitý   jiný: _____
např. délka směny 10-12hod., pravidelný přestávka, jen noční práce, aj.

Zdravotní a bezpečnostní rizika práce a míra rizik (kód/kódy rizika)3): _____

Vstupní/Periodickou PLP uhradil _____

Pověřuji tímto posuzovanou osobu k prokazatelnému převzetí stejnopisu lékařského posudku určeného žadatelem (zaměstnavatelem).

Datum žádosti: _____ Jméno a podpis oprávněné osoby a razítko žadatele (zaměstnavatele): _____

POSUDKOVÝ ZÁVĚR:
 Na základě zhodnocení výsledků vyžádané pracovnílékařské prohlídky, zdravotní náročnosti práce a dalších potřebných podkladů posuzujícím lékařem je jmenovaná posuzovaná osoba k výše uvedené práci

zdravotně způsobilá   pozbyla dlouhodobě zdravotní způsobilost k této práci
 zdravotně nezpůsobilá   zdravotně způsobilá s podmínkou:

nesmí konat práci pro PÚ4)   Podmínka: _____
 nesmí konat práci pro NzP (ohrožení NzP5)

Datum ukončení platnosti posudku (termín mimořádné PLP)6): _____

Datum vydání lékařského posudku: _____ Jméno a podpis posuzujícího lékaře, razítko poskytovatele: _____

Poučení:
 Dle §46 odst. 1 zákona č. 373/2011 Sb. lze smluvnímu poskytovateli na adresu MUDr. Bohumil Nevím, Jaroslava Šjeka 486, 273 03 S tochov podat návrh na přezkoumání tohoto posudku, a to do 10ti pracovních dnů ode dne jeho prokazatelného předání. Podání návrhu na přezkoumání posudku nemá odkladný účinek, je-li podle posudku posuzovaná osoba zdravotně nezpůsobilá, pozbyla dlouhodobě zdravotní způsobilost nebo je zdravotně způsobilá s podmínkou.
 Posuzovaná osoba poskytl souhlas s provedením lékařské prohlídky, byla seznámena s jejími výsledky, s uvedenými riziky práce a mírou rizik, s posudkovým závěrem a poučením, přinejmenším rozuměla a tento lékařský posudek převzala.

Dne: _____ Podpis posuzované osoby: _____

Tento posudek lze uplatnit pro účely, pro které byl vydán, do 90 dnů ode dne vydání posudku.

Tento lékařský posudek pozbyvá platnost: a) uplynutím doby, na kterou byl vydán; b) dnem, kdy měla být podle jiného právního předpisu nebo rozhodnutí orgánu ochrany veřej. zdraví nebo posuzujícího lékaře6,7) provedena lékař. prohlídka za účelem nového posouzení zdravot. způsobilosti posuzované osoby; c) dnem, kterým nastaly právní účinky lékařského posudku vydaného pro stejný účel a za stejných podmínek jako předcházející posudek, pokud z právních předpisů nevyplývá jinak; d) ukončením pracovníprávního vztahu posuz. osoby se zaměstnavatelem (vyjma §44 odst. 6 písm. d) zákona č. 373/2011 Sb.)

1) jde-li o cizince, uvádě se místo jeho pobytu na území České republiky
 2) v případě zaměstnavatele-fyzické osoby se uvede jméno a příjmení, IČ, adresa místa podnikání a adresa místa trvalého pobytu
 3) Zdravotní a bezpečnostní rizika práce a míra rizik (kategorie práce) - specifikace rizik:
 práce prováděné v noci
 fyzická zářez kategorie 2
 pracovní poloha kategorie 2
 zářez teplem kategorie 2
 psychická zářez kategorie 2

4) při mimořádné l.é. prohlídce po uznanémpracovnímúrazu (PÚ) - posudkový závěr se vyznačí pouze v případě, nemůže-li posuz. osoba konat dále dosavadní práci pro PÚ
 5) při mimořádné l.é. prohlídce po uznané nemoci z povolání (NzP)-úmožnění NzP - posudkový závěr se vyznačí pouze v případě, nemůže-li posuzovaná osoba konat dále dosavadní práci pro NzP (úmožnění NzP)
 6) je-li třeba na základě zjištěného zdravotního stavu nebo zdravotní způsobilosti omezit platnost posudku (nebo pokud tak stanoví jiný právní předpis)

Příloha V: *Hodnocení rizik Valeo*

Hodnocení rizik - SMBOZP + havarijní stavy

Hodnocení rizik	závažnost následků					
	zranění škoda na	Poškození menší než	Poškození 10 až	Poškození 100 až	Poškození 500 tis. až	smrtelné 5 mil. Kč a
Pravděpodobnost výskytu události	Číselné vyjádření	1	2	3	4	5
jednou za 5 let +	1	1	2	3	4	5
jednou ročně	2	2	4	6	8	10
jednou měsíčně	3	3	6	9	12	15
jednou týdně	4	4	8	12	16	20
jednou denně	5	5	10	15	20	25

Míra přijatelnosti rizika	IV.	12 - 25	opatření. Pokud není možné okamžitě provést nápravná opatření je nutné okamžitě zastavit činnost.
	III:	5 - 10	Únosné riziko - je nutné provádět pravidelné kontroly a revize za účelem kontroly procesu a
	II.	3 - 4	Přijatelné riziko - stačí běžná org. - techn. opatření (školení, postupy ...)
	I.	1 - 2	Běžné riziko, nejsou potřeba žádná opatření

Hodnocení rizika v souvislosti s kategorizací prací

Kategorie práce	Číselné označení rizika	Barevné označení rizika
1.	I.	Bílá
2.	II.	Zelená
3.	III.	Zlutá
4.	IV.	Cervená

Příloha W: Tabulka pro hodnocení rizik a použití OOPP Valeo

Pracovní pozice		Tabulka pro vyhodnocení rizik pro výběr a použití ochranných prostředků																						
pořadí:		Výsledek hodnocení																						
		Rizika																						
		fyzikální											chemická						biologická					
		mechanická					tepelná			zařeni			aerosoly			kapalin								
		pád z výšky do hloubky	úder náraz rozdroení	bodné, řezné rány, uklouznutí	upadnutí	úlet částic	vibrace	teplo, oheň	chlád	elektřina	neionizující	ionizující	hluk	prach	dýmy, mlhy	tuhé látky	ponoření	postříkání	plyny. Páry	bakterie viry	paraziti	pílsné	nebakteriální biologické antigeny	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	#	#	12	#	14	15	#	#	18	19	20	21	22	
Části těla	hlava	lebka	A																					
		sluch	B																					
		zrak	C																					
		dýchací orgány	D																					
		obličej	E																					
		celá hlava	F																					
	horní končetin	ruce	G																					
	dolní končetin	paže (části)	H																					
		chodidlo	I																					
	různé	nohy (části)	J																					
		pokožka	K																					
		trup/břicho	L																					
		parenterální	M																					
celé tělo		N																						
	genitálie	O																						

Příloha X: Registr rizik ukázka Valeo

Registr rizik												Aktualizace: ##/##/##	parcely: 1173	Výpracováno de CZ.FB.23.02.01.09.B s přihlednutím ke specifickým CDA			
Proces	Subproces	Provozní místo		Činnost / situace	Typ pozice	Typ nebezpečí	RIZIKO	Poškození zdraví	Opatření k omezení/eliminaci			Pravidelnost výskytu událostí	Následek nežádoucí události	Závažnost rizika = následek x pravděpodobnost	Poznamánka		
		Obecně	Konkrétně						Organizační	Technické	OOPP						
Management zdrojů	Lidské zdroje	Kanceláře	Kancelářské prostory	Běžná admin. Práce	všechny admin. pozice	mechanické	pohazování ruky	Řezné zranění	N/A	N/A	N/A	5	1	5			
								propichnutí pichnutí	N/A	Pravidelný úklid	N/A	3	1	3			
								světelné	Oslnění monitorů	N/A	Interní směrnice	Reflexní fólie	N/A	5	1	5	Administrativní práce
								zdravotní	Dlouhodobé sledování obrázků	poškození zraku	Interní směrnice	N/A	N/A	5	2	10	Administrativní práce
								zdravotní	Dlouhodobé sezení	poškození zad	Interní směrnice	polohovatelná židle	N/A	5	2	10	Administrativní práce
								prostorové	Nedostatek prostoru	N/A	Interní směrnice	N/A	N/A	1	1	1	Administrativní práce
		Areal závodu	Vnitřní komunikace pro péči a dopravu	Běžný pohyb	všechny pozice	mechanické	Uklouznutí na schodech, na rovné ploše	Zlomieniny, pohmoždění	N/A	Protiskluzová úprava	Zvýraznění prvků a posledních schodů shodistiť	N/A	5	2	10		
								Zakopnutí na rovné ploše	N/A	Osvětlení	N/A	1	2	2			
								Zachycení projíždějícími prostředky	školení	Vymezení komunikace pro péči	N/A	2	3	6			
									školení řidičů	technické kontroly vozidel	N/A	1	5	5	trénink plán		
Realizace výrobku	Logistika	expedice/přijem	Nakládací/ Vykládací rampa	Služební cesty	všechny pozice	mechanické	dopravní nehoda	Celé tělo	Pracovní postupy	Používání a revize manipulační techniky	OOPP	2	5	10	Dopravné provozní pravidla, Bezpečnostní předpisy pro manipulační techniku		
									Pracovní postupy	Pravidelné kontroly palet, KLT	OOPP	3	3	9	Dopravné provozní pravidla, Bezpečnostní předpisy pro manipulační techniku		
									Pracovní postupy	Pravidelné kontroly vozíků	OOPP	2	3	6	Dopravné provozní pravidla, Bezpečnostní předpisy pro manipulační techniku		
									Pracovní postupy	vymezení prostoru pro manipulaci	OOPP	1	5	5	Dopravné provozní pravidla, Bezpečnostní předpisy pro manipulační techniku		

Příloha Y: Registr environmentálních aspektů a dopadů Valeo ukázka 1/2

valeo		Registr environmentálních aspektů a dopadů			## číslo parcely: 1173/10			
místo vzniku	číslo env. aspektu	činnost	aspekt	vliv na ZP	Dopad množství odpadů četnost výskytů	výsledek	Cíle	
Hodnocení dopadů: Významné jsou všechny ty, které mají výsledný součet 7 a více								
Vliv na životní prostředí 0 - N/A; 1 - malý dopad; 2 - střední dopad; 3 - velký dopad,								
Množství odpadů 0 - odpad nevzniká 1 - do 100 kg ročně; 2 - do 1000 kg ročně 3 - nad 1000 kg ročně								
Četnost výskytu: 0 - nevyskytuje se 1 - roční výskyt 2 - týdně, měsíčně 3 - denní výskyt								
Manipulace - výroba ISC, DUS	1	manipulace s obaly	vznik odpadu (poškozené obaly, rukavice)	1	1	3	5	
Údržba - výroba ISC, DUS	2	provoz obráběcích strojů	vznik odpadu (kovové třísky)	1	1	2	4	
	3	(vrtání, broušení, řezání,	možnost úkapů oleje	1	1	2	4	
	4	frézování)	hluknost	1	0	3	4	
	5	Mazání přípravků	vznik odpadu (obaly od chem. látek, hadry)	1	1	3	5	
	6	Čištění přípravků	vznik odpadu (obaly od chem. látek, hadry)	1	1	3	5	
	7	Lepení přípravků	vznik odpadu (obaly od chem. látek, hadry)	1	1	3	5	
	8	Čištění zařízení	vznik odpadu (hadry, papírové utěrky)	1	1	3	5	
	9	Manipulace s chem. látkami	vznik odpadu (obaly)	1	1	3	5	
	10		možnost úkapů	1	1	1	3	
	11	Výměna mazací vazeliny	vznik odpadu (obal, zbytek vazeliny)	1	1	1	3	
ISC - výroba	12	Revizní a opravárenské práce	vznik odpadu (kabely, součástky)	1	1	3	5	
	13	Kompletace kontrolního panelu	vznik odpadu (papír, proklad, těsnění)	2	2	3	7	2
DRS - výroba	14	Čištění zařízení	vznik odpadu (hadry, papírové utěrky)	1	1	2	4	
	15	Výroba senzorů	vznik odpadu (papír, proklad, těsnění)	1	0	3	4	
	16	Montáž podsestav	únik výrobní kapaliny	2	2	3	7	
	17	Lepení Piezodisků	vznik odpadu (obaly od chem. látek, hadry)	1	1	3	5	
	18	Zalití pěnovou hmotou	únik výrobní kapaliny	2	2	3	7	
	19	Ostařování výrobku	vznik tepla	0	0	3	3	5
	20	Zalití silkovou hmotou	únik výrobní kapaliny	2	2	3	7	
	21	Vytvrzení hmoty	vznik tepla	0	0	3	3	5
	22	Manipulace s díly	vznik odpadu (poškozené výlisky)	1	1	1	3	
	23	Předmontáž dílů	vznik odpadu (poškozené výlisky)	1	1	1	3	
	24	Chlazení strojů	možnost vzniku odpadů	1	1	1	3	
	25		únik chladicí kapaliny	3	2	0	5	
	26		použití chladiva s CFC	3	1	3	7	1
	SmartBar - výroba	27	Laserové čištění rámu	vznik tepla	0	0	3	3
28		Ořuk rámu		1	1	3	6	
29		Lakování		1	1	3	5	
30		Vakuové pokovování		0	0	3	3	

Příloha Z: Registr environmentálních aspektů a dopadů Valeo ukázka část 2/2

externí firmy	číslo env. aspektu	služby	aspekt	Dopad		výsledek	Cíle
				vliv na ZP	hmotnosti odpadu		
Hodnocení dopadů: 1 - malý dopad; 2 - střední dopad; 3 - velký dopad							
externí doprava	68	dovoz a vývoz zboží	možnost úkapů chem. látek (oleje, benziny)	1	1	2	4
	69		vznik emisí	2	0	2	4
závodní stravování	70	provoz kantýny	vznik odpadu	1	2	3	6
	71	mytí nádobí	znečištění vod	3	2	3	8
úklidová firma	72	mytí podlah	znečištění vod	3	2	3	8
	73	likvidace havárií	vznik odpadu	1	1	1	3
	74	sklad nebezpečných odpadů	možnost úkapů chem. látek	1	1	1	3
odpadová firma	75	provoz lisů a kontejnerů	vznik odpadu	1	1	3	5
	76	údržba zařízení na budově	vznik odpadu	1	1	1	3
firma na údržbu budovy	77	údržba budovy	vznik odpadu	1	1	1	3
Havárie	číslo env. aspektu	Typ havárie	aspekt	Dopad		výsledek	Cíle
Kopresorová stanice	78	únik ropných látek	znečištění splaškových vod	1	1	0	3
	79	požár	emise do ovzduší	3	3	0	6
Plynová kotelna	80	požár	emise do ovzduší	3	3	0	6
	81	výbuch	emise do ovzduší	3	3	0	6
SHZ Sprinklerová stanice	82	porucha čerpadla	nedodání dostatku vody pro hasení požáru	3	3	0	6
	83	požár	emise do ovzduší	3	3	0	6
	84	únik ropné látky (naftu)	znečištění půdy a podzemní vody	3	1	0	4
Strojovna vzduchotechniky	85	požár	emise do ovzduší	3	3	0	6
Poškození obalu chem. látek	86	únik chem. látek	znečištění půdy, ovzduší a podzemní vody	3	1	0	4
Nákladní automobil	87	únik chem. látek	znečištění půdy a podzemní vody	3	1	0	4
Exploze - lakovna	88	únik chem. látek	znečištění půdy, ovzduší a podzemní vody	3	1	0	4